

V?ci T-227/01 až T-229/01, T-265/01, T-266/01 a T-270/01

Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava a další

v.

Komise Evropských spole?enství

„Státní podpory – Da?ové výhody poskytované územn? správním celkem ?lenského státu – Sleva na dani ve výši 45 % investované ?ástky – Rozhodnutí, kterými se režimy podpor prohlašují za neslu?itelné se spole?ným trhem a kterými se ukládá povinnost navrácení vyplacených podpor – Podnikatelské sdružení – P?ípustnost – Kvalifikace jako nové ?i existující podpory – Zásada ochrany legitimního o?ekávání – Zásada právní jistoty – Zásada proporcionality“

Shrnutí rozsudku

1. ?ízení – Vedlejší ú?astenství – P?ípustnost – Nový p?ezkum po vydání d?ív?jšího usnesení, jímž bylo p?ipušt?no vedlejší ú?astenství

(Statut Soudního dvora, ?l. 40 druhý pododstavec)

2. ?ízení – Vedlejší ú?astenství – Zú?astn?né osoby – Zastupitelské sdružení, jehož cílem je ochrana svých ?len? – P?ípustnost ve v?cech, v nichž jde o zásadní otázky, které se mohou uvedených ?len? dotýkat

(Statut Soudního dvora, ?l. 40 druhý pododstavec a ?l. 53 první pododstavec)

3. ?ízení – Návrh na vstup vedlejšího ú?astníka do ?ízení – Formální požadavky

(Jednací řád Soudu, ?l. 116 odst. 4 druhý pododstavec)

4. Žaloba na neplatnost – Fyzické nebo právnické osoby – Akty, které se jich dotýkají bezprost?edn? a osobn? – Rozhodnutí Komise, kterým se konstatuje neslu?itelnost režimu podpor se spole?ným trhem – Žaloby podnikatelského sdružení bránícího a zastupujícího své ?leny

(?l. 230 ?tvrtý pododstavec ES)

5. Podpory poskytované státy – Pojem – Poskytnutí osvobození od dan? n?kterým podnik?m veřejnými orgány – Zahnutí

(?l. 87 odst. 1 ES)

6. Podpory poskytované státy – P?ezkum stížností – Povinnosti Komise – Od?vodn?ní

(?l. 87 odst. 2 ES a ?lánek 253 ES)

7. Podpory poskytované státy – Ovlivn?ní obchodu mezi ?lenskými státy – Narušení hospodá?ské sout?že – Kritéria pro posouzení – Celkový p?ezkum režimu podpor

(?lánek 87 ES)

8. Podpory poskytované státy – Ovlivnění obchodu mezi členskými státy – Narušení hospodářské soutěže – Podpora v malé výši – Dočasné podpory – Nedostatek dopadu

(čl. 87 odst. 1 ES)

9. Podpory poskytované státy – Pojem – Selektivní povaha opatření – Vnitrostátní právní úprava zavádějící slevu na dani

(čl. 87 odst. 1 ES)

10. Podpory poskytované státy – Pojem – Podpory poskytované regionálními a místními orgány nebo subjekty – Zahrnutí

(čl. 87 odst. 1 ES)

11. Podpory poskytované státy – Pojem – Konkrétní daňové opatření – Selektivní povaha opatření – Odvodnění vycházející z povahy nebo struktury daňového systému – Vyloučení

(čl. 87 odst. 1 ES)

12. Podpory poskytované státy – Zákaz – Výjimky – Podpory, které mohou být považovány za služitelné se společným trhem – Posuzovací pravomoc Komise

(čl. 87 odst. 3 ES)

13. Podpory poskytované státy – Existující podpory a nové podpory – Kvalifikace existující podpory – Kritéria – Opatření zavádějící podstatnou změnu existujícího režimu podpor – Vyloučení

[články 87 ES a 88 ES; nařízení Rady č. 659/1999, čl. 1 písm. b) bod ii)]

14. Podpory poskytované státy – Existující podpory a nové podpory – Kvalifikace existující podpory – Kritéria – Vývoj společného trhu

[články 87 ES a 88 ES; nařízení Rady č. 659/1999, čl. 1 písm. b) bod v)]

15. Podpory poskytované státy – Správní řízení – Právo dotčených osob předložit svá vyjádření

(článek 88 ES; nařízení Rady č. 659/1999, čl. 6 odst. 1)

16. Řízení – Vedlejší ústastenství – Návrh, jehož cílem je podpora návrhových žádání jednoho z účastníků řízení

(Statut Soudního dvora, čl. 40 čtvrtý pododstavec; jednací řád Soudu, čl. 116 odst. 3)

17. Podpory poskytované státy – Pěezkum Komisí – Pěezkumné řízení předcházející vstupu nařízení č. 659/1999 v platnost – Neuplatnění zvláštních lhůt – Omezení – Dodržování požadavků právní jistoty – Povinnost ukončení předběžného pěezkumu zahájeného v důsledku stížnosti v primárně lhůt

(článek 88 ES; nařízení Rady č. 659/1999)

18. Podpory poskytované státy – Navrácení protiprávní podpory – Podpora poskytnutá v rozporu s procesními předpisy článku 88 ES – Příkladné legitimní očekávání příjemce – Ochrana – Podmínky a omezení

(čl. 88 odst. 2 první pododstavec ES)

19. Podpory poskytované státy – Záměry podpor – Přezkum Komise – Předběžná část a sporná část řízení – Dodržení primární lhůty

(čl. 88 odst. 2 a 3 ES)

20. Podpory poskytované státy – Navrácení protiprávní podpory – Porušení zásady proporcionality – Neexistence

(čl. 88 odst. 2 první pododstavec ES)

1. Skutečnost, že Soud dřívejším usnesením vyhověl návrhu na vstup vedlejšího účastníka do řízení na podporu návrhových žádání účastníka řízení, nebrání tomu, aby byl proveden nový přezkum přípustnosti jeho vedlejšího ústaství.

(viz bod 81)

2. Přijetí extenzivního výkladu práva vstupu zastupitelských sdružení, jejichž cílem je ochrana jejich členů ve věcech, v nichž vyvstávají zásadní otázky, které se mohou těchto členů dotknout, do řízení jako vedlejších účastníků, má umožnit lepší posouzení rámce věcí a souasně zamezuje etnosti individuálních vedlejších ústaství, která by ohrožovala efektivitu a řádný průběh řízení.

Právní zájem na vedlejším ústaství v řízeních o žalobách na neplatnost podaných proti rozhodnutím Komise, jimiž se režimy osvobození od daní prohlašují za protiprávní a neslučitelné se společným trhem a kterými se ukládá povinnost navrácení vyplacených podpor, je proto prokázán v případě meziodvřtové konfederativní profesní organizace, jejímž cílem je zejména zastupování a obrana zájmů podniků, z nichž některé jsou skutečnými příjemci podpor poskytnutých v rámci uvedených daňových režimů, a která se krom toho účastnila správního řízení, v němž byla dotčena rozhodnutí přijata.

(viz body 83–90)

3. Návrh na vstup vedlejšího účastníka do řízení, který musí v souladu s čl. 116 odst. 4 druhým pododstavcem jednacího řádu Soudu obsahovat stručný popis důvodů a argumentů vedlejšího účastníka, musí – stejně jako návrh na zahájení řízení – být dostatečně jasný a přesný, aby umožnil žalovanému připravit si svou obranu a Soudu rozhodnout o žalobě případně i bez dalších podpůrných informací.

Za účelem zajištění právní jistoty a řádného výkonu spravedlnosti je třeba stejn^ě jako v případě návrhu na zahájení řízení, aby hlavní skutkové a právní okolnosti, na kterých je návrh na vstup vedlejšího účastníka do řízení založen, vyplývaly, p^oinejmenším stru^čn^ě, ale ucelen^ě a srozumiteln^ě, z jeho samotného textu. V tomto ohledu, a^lkoliv obsah návrhu lze podep^řít a doplnit v konkrétních bodech odkazy na vý^řatky z písemností, které tvo^ří jeho p^řílohu, obecný odkaz na ostatní písemnosti, a to i p^řiložené k návrhu, nem^ože zhojit nedostatek základních prv^ěk^ů právní argumentace, které musejí být uvedeny v návrhu. Mimoto Soudu nep^řísluší v p^řílohách vyhledávat a ozna^čovat d^ůvody a argumenty, které by mohl pokládat za d^ůvody a argumenty p^ředstavující základ návrhu, nebo^ť p^řílohy mají ^řist^ě d^ůkazní a pomocnou funkci.

T^omto požadavk^{em} neodpovídá návrh na vstup vedlejšího účastníka do řízení, který obsahuje souhrnný odkaz na žaloby p^ředložené ve v^šech spojených s žalobou, na jejíž podporu byl podán návrh na vstup vedlejšího účastníka do řízení, jestliže ze samotného návrhu na vstup vedlejšího účastníka do řízení nevyplývají, i když jen stru^čn^ě ^ři jen v podstatných rysech, n^ěkteré z podstatných skutkových a právních okolností, na kterých je založen.

(viz body 94–97, 100–101)

4. Sdružení pov^ězené obranou kolektivních zájm^ů podnik^{em} m^ože podat žalobu na neplatnost proti kone^čnému rozhodnutí Komise v oblasti státních podpor v zásad^ě pouze tehdy, pokud jsou tyto podniky, nebo n^ěkteré z nich aktivn^ě legitimovány jednotliv^ě, nebo pokud toto sdružení m^ože uplatnit vlastní právní zájem.

Fyzická nebo právnická osoba m^ože tvrdit, že je osobn^ě dot^čena, pouze tehdy, je-li sporným aktem zasažena z d^ůvodu ur^čitých vlastností, které jsou pro ni zvláštní, nebo faktické situace, která ji vymezuje v^ší v^šem ostatním osobám, a tím ji individualizuje zp^řsobem obdobným tomu, jakým by byl individualizován adresát aktu. V tomto ohledu, i když nemohou být p^řípadní p^řijemci v rámci režimu podpor považováni za osobn^ě dot^čené rozhodnutím Komise, kterým se konstatuje neslu^čitelnost tohoto režimu se spole^čným trhem, pouze z d^ůvodu této vlastnosti, nalézá se v odlišném postavení podnik, který je dot^čen daným rozhodnutím nejen jakožto podnik, který m^ože být p^řípadn^ě p^řijemcem v rámci režimu sporných podpor, ale rovn^{ěž} ve svém postavení skute^čného p^řijemce individuální podpory, která byla poskytnuta na základ^ě tohoto režimu a jejíž navrácení Komise na^řídila. Krom toho, pokud toto rozhodnutí ukládá ^řlenskému státu povinnost p^řijmout nezbytná opat^ření, aby p^řijemci dot^čené podpory navrátili, musí být podniky, které byly p^řijemci t^ěchto podpor, považovány za bezprost^ředn^ě dot^čené tímto rozhodnutím.

V d^ůsledku toho je k podání žaloby proti rozhodnutím Komise, kterými se konstatuje protiprávnost a neslu^čitelnost režim^ů podpor se spole^čným trhem a kterými se ukládá povinnost zrušení a navrácení vyplacených podpor, aktivn^ě legitimováno sdružení, které je pov^ězené obranou zájm^ů podnik^ů, o nichž je prokázáno, i když jen v rámci ústní ^řásti řízení, že jsou skute^čnými p^řijemci individuální podpory, která byla poskytnuta na základ^ě uvedených režim^ů, a že jsou jako takové samy o sob^ě aktivn^ě legitimovány.

(viz body 107–118)

5. Pojem „podpora“ ve smyslu ^řl. 87 odst. 1 ES zahrnuje nejen pozitivní pln^ění, jako jsou dotace, ale rovn^{ěž} r^ůzn^é formy opat^ření, které snižují náklady, jež obvykle zat^řžují rozpo^čet podniku, a které tak, aniž by byly dotacemi v užším slova smyslu, mají tutéž povahu a stejné účinky.

Opat^ření, kterým ve^řejné orgány ^řlenského státu poskytují ur^čitým podnik^{em} osvobození od dan^í, které sice není spojeno s p^řevodem státních prost^ředk^ů, ale staví p^řijemce do p^řízniv^ější

finanční situace oproti ostatním poplatníkům, je státní podporou ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES.

Tak je tomu v případě slev na dani zaměřených na podporu investic, které tím, že přinášejí podnikům, které jsou jejich příjemci, snížení jejich daňového zatížení ve výši odpovídající procentnímu podílu investované částky, ze které lze slevu poskytnout, a umožňují jim tak neuhradit celou konečnou částku splatné daně, je staví do příznivějšího postavení, než je postavení ostatních poplatníků. Skutečnost, že úelem uvedených slev na dani je podpora investic s cílem následného vytvoření příjmů, je v tomto ohledu nerelevantní, jelikož cíl, který opatření sleduje, nemůže vést k vyloučení kvalifikace tohoto opatření jako státní podpory ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES.

(viz body 124–126, 130, 184)

6. Odvodňací vyžadované článkem 253 ES musí být přípůsobeno povaze dotčeného aktu a musí z něho jasně a jednoznačně vyplývat úvahy orgánu, jenž akt vydal, tak aby se zůastně osoby mohly seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření, a příslušný soud mohl vykonávat svůj přezkum. Požadavek odvodňací musí být posuzován v závislosti na okolnostech projednávaného případu, zejména v závislosti na obsahu aktu, povaze dovolávaných důvodů a zájmu, který mohou mít osoby, kterým je akt určen, nebo jiné osoby, kterých se akt bezprostředně a osobně dotýká, na získání vysvětlení.

Rozhodnutí Komise, kterým se prohlašuje režim podpor ve formě slev na dani za neslučitelný se společným trhem, obsahuje dostatečné odvodňací ohledně účinků uvedených podpor na obchod a hospodářskou soutěž, jestliže je v něm konstatováno, že z důvodu navenek otevřené a exportně orientované povahy ekonomiky dotčeného členského státu tyto účinky jednak posilují postavení podniků-přijemců vůči ostatním konkurenčním podnikům v rámci obchodu uvnitř Společenství, a tedy ovlivňují tento obchod, a jednak zlepšují výnosnost těchto podniků-přijemců, jelikož zvyšují jejich čistý příjem (zisk po zdanění) a umožňují jim konkurovat podnikům, které uvedené slevy na dani ne získaly.

(viz body 136–138)

7. Pokud finanční podpora poskytnutá státem nebo ze státních prostředků posiluje postavení podniku vůči jiným konkurenčním podnikům v rámci obchodu uvnitř Společenství, musí být tento obchod považován za ovlivněný danou podporou, přestože se podnik, který je jejím příjemcem, sám o sobě na vývozu nepodílí. Komise je povinna nikoliv zjistit skutečný dopad tohoto opatření na obchod mezi členskými státy a skutečné narušení hospodářské soutěže, ale pouze přezkoumat, zda toto opatření může tento obchod ovlivnit a narušit hospodářskou soutěž.

V případě režimu podpor se může Komise omezit na zkoumání obecných charakteristických znaků dotčeného režimu, aniž by byla povinna přezkoumat každý konkrétní případ použití, přičemž nebyl-li tento režim oznámen, není nutné, aby odvodňací v tomto ohledu obsahovalo aktuální posouzení jeho účinků na hospodářskou soutěž a ovlivnění obchodu mezi členskými státy.

(viz body 142–143)

8. Skutečnost, že daňová zvýhodnění jsou dočasné povahy, že jejich vliv je omezený a není rozhodující, nebo také že nepředstavují jediný faktor, který je třeba vzít v úvahu, nemůže zpochybnit jejich kvalifikaci jako státních podpor ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES, jelikož judikatura nevyžaduje, aby narušení hospodářské soutěže, nebo možnost takového narušení, a ovlivnění obchodu uvnitř Společenství byly citelné nebo podstatné.

(viz bod 148)

9. Specifická opatření státu, totiž jeho selektivní povaha, je jedním z charakteristických znaků pojmu „státní podpora“ ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES. Proto je důležité ověřit, zda opatření přináší výhody výhradně určitým podnikům nebo určitým odvětvím, či nikoliv.

Zvýhodnění selektivní povahy, která „zvýhodní určité podniky“ ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES, představují daňové režimy, v jejichž rámci jsou ve formě slev na dani poskytována zvýhodnění pouze podnikům, které uskutečňují investice překračující určitý práh a které tedy mají k dispozici značné finanční zdroje, s vyloučením všech ostatních podniků, i když uskutečňují investice, a které kromě toho ponechávají správním orgánům diskreční posuzovací pravomoc, která jim umožňuje přizpůsobovat částku nebo podmínky přiznání daňového zvýhodnění v závislosti na charakteristických znacích investičních projektů, které jim byly předloženy k posouzení.

(viz body 158–162, 166–168)

10. Skutečnost, že územní správní celek má daňovou autonomii, která je uznána a chráněna Ústavou členského státu, v žádném případě tento celek nezavazuje povinnosti dodržovat ustanovení Smlouvy v oblasti státních podpor. Článek 87 odst. 1 ES, když zmíní podpory poskytované „v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků“, se vztahuje na jakoukoli podporu financovanou z veřejných prostředků. Z toho vyplývá, že opatření přijatá územní správními celky (decentralizovanými, federalizovanými, regionálními či jinými) členských států, bez ohledu na jejich právní status a označení, spadají stejně jako opatření přijatá v rámci federální či centrální pravomoci do oblasti působnosti čl. 87 odst. 1 ES, pokud jsou splněny podmínky tohoto ustanovení.

(viz bod 178)

11. V rámci posuzování opatření státu jakožto státní podpory může být selektivní povaha této podpory za určitých podmínek odvozena „povahou nebo vnitřní strukturou systému“. Je-li tomu tak, čl. 87 odst. 1 ES se na takové opatření nevztahuje. V případě konkrétního daňového opatření, které je odvozeno vnitřní logikou daňového systému – jako je progresivní povaha daně, která je odvozena svým úelem spočívajícím v přerozdělování, je proto použití čl. 87 odst. 1 ES vyloučeno.

Skutečnost, že se daňová opatření zakládají na objektivních kritériích a jsou horizontální povahy, nemůže být dostatečná ke zpochybnění jejich selektivní povahy, ani dostatečně nemožuje mít za to, že jsou opatřeními odvozenými vnitřní logikou daně daňového systému, jelikož z nich mají prospěch pouze podniky, které uskutečňují investice překračující určitý práh, a mají tedy k dispozici značné finanční zdroje, s vyloučením všech ostatních podniků, i když uskutečňují investice. Stejně tak, cíl sledovaný danými opatřeními nemožuje vyloučit kvalifikaci těchto opatření jako státní podpory ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES, jinak by stačilo, aby se veřejné orgány odvolávaly na legitimitu cíle sledovaných přijetím opatření podpory, aby toto opatření mohlo být považováno za obecné opatření, ve vztahu k němuž je použití čl. 87 odst. 1 ES vyloučeno. Toto ustanovení přitom nerozlišuje na základě přímé či cíle státních opatření, ale vymezuje je v závislosti na jejich účincích.

(viz body 179–180, 184–185)

12. Komise v oblasti čl. 87 odst. 3 ES disponuje rozsáhlou posuzovací pravomocí. Přezkum prováděný soudem Společenství se tedy musí omezit na ověření dodržení procesních pravidel a povinnosti odvozené, jakož i věcné správnosti skutkových zjištění a toho, zda nedošlo k zjevné

nesprávnému posouzení nebo zneužití pravomoci. Soudu Společenství nepřísluší nahrazovat hospodářské posouzení Komise svým vlastním.

V oblasti režimů podpor se Komise může omezit na zkoumání obecných charakteristických znaků dotčeného režimu, aniž by byla povinna provést přezkum každého konkrétního případu použití.

(viz body 198–199)

13. Smlouva zavádí odlišná řízení podle toho, zda se jedná o podpory existující, nebo nové. Zatímco nové podpory musí být v souladu s čl. 88 odst. 3 ES předem oznámeny Komisi a nemohou být provedeny před tím, než je řízení ukončeno vydáním konečného rozhodnutí, mohou být existující podpory v souladu s čl. 88 odst. 1 ES právoplatně provedeny, pokud Komise nekonstatovala jejich neslučitelnost. Existující podpory tedy mohou být případně pouze předem rozhodnutí o neslučitelnosti zakládajícího účinky do budoucna.

Podle čl. 1 písm. b) bodu i) nařízení č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 88 ES, představují existující podporu zejména „všechny podpory existující v jednotlivých členských státech před vstupem Smlouvy v platnost, to znamená režimy podpor a jednotlivé podpory, které byly zavedeny před vstupem Smlouvy v platnost a zůstávají použitelné i po něm“.

Za existující podporu ve smyslu uvedených ustanovení nelze považovat daňový režim slev na dani zavedený v dotčeném členském státě po vstupu Smlouvy v platnost, u něhož se jeví, že podmínky jeho použití, a tedy okruh oprávněných osob, základ a výše procentuálního podílu, jakož i doba jeho uplatnění, se podstatně liší od režimu existujícího před vstupem této Smlouvy v platnost.

(viz body 228–234)

14. Pojem „vývoj společného trhu“ uvedený v čl. 1 písm. b) bodu v) nařízení č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 88 ES, lze chápat jako změnu hospodářského a právního kontextu v odvětví, jehož se dotčené opatření týká. Taková změna může zejména vyplývat z liberalizace trhu, na němž byla původně hospodářská soutěž vyloučena.

Uvedený pojem se naproti tomu nevztahuje na případ, v němž Komise změnila své posouzení pouze na základě důslednějšího uplatnění pravidel Smlouvy v oblasti státních podpor.

Z toho vyplývá, že i za předpokladu, že by byla změna doktrinního postoje Komise, pokud jde o kritéria selektivity uplatňovaná v rámci jejího posouzení uvedeného opatření z hlediska čl. 87 odst. 1 ES, po přijetí dotčeného opatření považována za prokázanou, nemůže tato změna dokládat „vývoj společného trhu“ ve smyslu čl. 1 písm. b) bodu v) nařízení č. 659/1999.

(viz body 245, 247, 250)

15. Článek 6 odst. 1 nařízení č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 88 ES, stanoví, že v rámci formálního vyšetřovacího řízení mají zúčastněné strany možnost předložit své připomínky Komisi. Uvedené ustanovení dále uvádí, že uvedené připomínky musí být předloženy ve stanovené lhůtě, která může být v řádně odvodných případech prodloužena, ale nestanoví možnost, aby zúčastněná strana Komisi z vlastního podnětu a po uplynutí lhůty stanovené za tímto účelem předložila nové připomínky.

Z toho vyplývá, že skutečnost, že Komise nevzala v úvahu doplňující připomínky zúčastněné strany z důvodu, že jí došly po uplynutí lhůty a že uvedená zúčastněná strana nikdy nepředložila žádost o prodloužení lhůty stanovené podle čl. 6 odst. 1 nařízení č. 659/1999, nemůže při neexistenci konkrétních ujištění v tom smyslu, že doplňující připomínky, i když opožděné, budou vzaty v úvahu bez žádosti o prodloužení lhůty, zakládat porušení zásad ochrany legitimního

očekávání nebo řádné správy.

Právo domáhat se zásady ochrany legitimního očekávání se totiž vztahuje na každého jednotlivce, u něhož orgán Společenství vyvolal podložené naděje, a nikdo se nemůže dovolávat porušení této zásady v případě, že mu správní orgány neposkytly konkrétní ujištění.

Krom toho, k zárukám poskytnutým právním řádem Společenství ve správním řízení patří zejména zásada řádné správy, s níž je spojena povinnost příslušného orgánu zkoumat pečlivě a nestranně všechny relevantní okolnosti projednávané věci. Článek 6 odst. 1 nařízení č. 659/1999 představuje převedení uvedených zásad do rámce řízení o přezkumu státních podpor. V rámci řízení o přezkumu státních podpor si zúčastněné strany nemohou samy o sobě vznít nárok na účast na takovém kontradiktorním jednání s Komisí, jako je jednání zahájené ve prospěch členského státu odpovědného za poskytnutí podpory, a nemohou se domáhat práv ve stejném rozsahu, jako je právo na obhajobu jako takové. Obecné právní zásady, jako je zásada řádné správy, nemohou soudu Společenství umožnit, aby rozšířil procesní práva poskytnutá zúčastněným stranám v rámci řízení o přezkumu státních podpor Smlouvou a sekundárním právem.

(viz body 259–272)

16. I když čl. 40 čtvrtého pododstavce statutu Soudního dvora, který je použitelný ve vztahu k Soudu na základě článku 53 uvedeného statutu, a čl. 116 odst. 3 jednacího řádu Soudu nebrání tomu, aby vedlejší účastník uváděl argumenty odlišné od argumentů účastníka řízení, jehož podporuje, je tomu tak nicméně za podmínky, že tyto argumenty nemají rámec sporu a že vedlejší účastnictví směřuje nadále k podpoře návrhových žádání předložených posledně uvedeným účastníkem řízení.

Je přípustná výtku uplatněná vedlejším účastníkem, která – jakkoliv je odlišná od výtek žalobce – souvisí s předmětem sporu tak, jak jím byl vymezen, a jejímž účinkem tedy není změna rámce tohoto sporu.

(viz body 292–294)

17. I když Komise až do dne vstupu nařízení č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 88 ES, v platnost nepodléhala při přezkumu opatření podpor zvláštním lhůtám, měla nicméně povinnost dbát na to, aby donekonečna neodkládala výkon svých pravomocí, aby dostála základnímu požadavku právní jistoty.

V rozsahu, v němž má Komise výlučnou pravomoc posuzovat slučitelnost státních podpor se společným trhem, je totiž povinna v zájmu řádného uplatnění základních pravidel Smlouvy týkajících se státních podpor provést pečlivý a nestranný přezkum stížnosti, kterou se oznamuje existence podpory neslučitelné se společným trhem. Z toho vyplývá, že Komise nemůže donekonečna prodlužovat předběžný přezkum státních opatření, jež byla předmětem stížnosti. Přiměřenost délky přezkumu stížnosti musí být posouzena v závislosti na zvláštních okolnostech každé věci, a zvláště na kontextu této věci, na jednotlivých fázích řízení, které musí Komise vést, a na složitosti věci.

Doba třiceti osmi měsíců, která uplynula mezi okamžikem, v němž se Komise obeznámila s režimy podpor, a okamžikem zahájení formálního vyšetřovacího řízení podle čl. 88 odst. 2 ES, není s ohledem na kontext, v němž jsou uvedené režimy zasazeny, nepřiměřenou lhůtou představující vadu předběžného přezkoumání spočívající v porušení zásady právní jistoty, a v důsledku toho ani vadu spočívající v porušení zásady řádné správy, jelikož jednak vyžadovala dotčená opatření podrobný přezkum dotčených vnitrostátních právních předpisů, a jednak je

délka řízení p?inejmenším z ?ásti p?i?itatelná vnitrostátním orgán?m, které zejména požádaly o prodloužení lh?ty stanovené pro odpov?? na žádosti Komise o informace.

(viz body 296–309)

18. Legitimního o?ekávání ohledn? souladu podpory s právními p?edpisy se lze dovolávat pouze tehdy, pokud tato podpora byla poskytnuta v souladu s postupem stanoveným v ?lánku 88 ES. S ?ádnou pé?í postupující regionální orgán a hospodá?ský subjekt totiž musí být obvykle schopny se ujistit, zda byl tento postup dodržen. Tyto zásady jsou použitelné i v p?ípad? režim? podpor vzhledem k tomu, že ?lánek 88 ES nerozlišuje v závislosti na tom, zda se jedná o režimy podpor nebo individuální podpory.

Nelze však vylou?it možnost p?íjemce? podpory, která je protiprávní z d?vodu, že nebyla oznámena, dovolávat se výjime?ných okolností, které v nich mohly oprávn?n? vyvolat o?ekávání ohledn? souladu této podpory s právními p?edpisy, aby zabránili jejímu navrácení.

(viz body 310–314)

19. P?im??enost délky řízení o p?ezkumu státních podpor, a? již se jedná o fázi p?edb?žného p?ezkoumání, ?i formálního vyšet?ovacího řízení, se posuzuje v závislosti na zvláštních okolnostech každé v?ci, a zejména jejím kontextu, na jednotlivých fázích řízení, které Komise vedla, na chování ú?astník? b?hem řízení, na složitosti v?ci, jakož i na její d?ležitosti pro jednotlivé zú?astn?né strany.

P?ezkumné řízení trvající ve svém celku p?t let a jeden m?síc, p?i?emž 38 m?síc? trvala fáze p?edb?žného p?ezkoumání a 23 m?síc? formální vyšet?ovací řízení, není vzhledem ke kontextu, složitosti dot?ených opat?ení a d?ležitosti v?ci, a s ohledem na skute?nost, že vnitrostátní orgány svým chováním, p?inejmenším ?áste?n?, p?isp?ly k pr?tah?m p?ezkumného řízení, nep?im??ené povahy. Tato délka řízení nep?edstavuje výjime?nou okolnost, která mohla vyvolat legitimní o?ekávání ohledn? souladu podpor s právními p?edpisy.

(viz body 336–342, 347)

20. Zrušení protiprávní podpory prost?ednictvím jejího vybrání zp?t je logickým d?sledkem konstatování její protiprávnosti. V d?sledku toho nem?že být navrácení protiprávn? poskytnuté státní podpory s cílem obnovení d?ív?jšího stavu v zásad? považováno za nep?im??ené opat?ení vzhledem k cíl?m ustanovení Smlouvy v oblasti státních podpor.

Navrácením podpory p?íjemce pozbude zvýhodn?ní, ze kterého m?l na trhu prosp?ch ve srovnání se svými konkurenty, a obnoví se stav, který p?edcházel poskytnutí podpory. Z této funkce navrácení podpory rovn?ž vyplývá, že Komise zpravidla nem?že, vyjma výjime?ných okolností, p?ekro?it svou diskre?ní pravomoc, pokud po ?lenském státu žádá, aby zajistil navrácení ?ástek poskytnutých jako protiprávní podpory, jelikož pouze zajiš?uje obnovení d?ív?jšího stavu.

Zásada proporcionality sice vyžaduje, aby akty orgán? Spole?enství nep?ekro?ily meze toho, co je vhodné a nezbytné k dosažení sledovaného cíle, p?i?emž se rozumí, že pokud se nabízí volba mezi n?kolika vhodnými opat?eními, je t?eba zvolit nejmén? omezující opat?ení.

Navrácení protiprávních podpor, pokud je jeho cílem obnovení d?ív?jšího stavu, nicmén? nem?že být v zásad? považováno za nep?im??ené opat?ení vzhledem k cíl?m ustanovení Smlouvy v oblasti státních podpor. Takové opat?ení, i když je provedeno dlouho poté, co byly dot?ené podpory poskytnuty, nem?že p?edstavovat sankci, která není stanovena právem Spole?enství.

(viz body 372–375)

ROZSUDEK SOUDU (pátého rozšířeného senátu)

9. září 2009 (*)

„Státní podpory – Daňové výhody poskytované územní správním celkem španělského státu – Sleva na dani ve výši 45 % investované částky – Rozhodnutí, kterými se režimy podpor prohlašují za neslučitelné se společným trhem a kterými se ukládá povinnost navrácení vyplacených podpor – Podnikatelské sdružení – Půpustnost – Kvalifikace jako nové či existující podpory – Zásada ochrany legitimního očekávání – Zásada právní jistoty – Zásada proporcionality“

Ve věcech T-227/01 až T-229/01, T-265/01, T-266/01 a T-270/01,

Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava (Španělsko),

Comunidad autónoma del País Vasco – Gobierno Vasco (Španělsko),

přvodní zastoupení R. Falcón Tellou, poté M. Morales Isasim a I. Sáenz-Cortabarría Fernándezem, advokáty,

žalobci ve věci T-227/01,

podporovaní

Cámara Oficial de Comercio e Industria de Álava (Španělsko), zastoupenou I. Sáenz-Cortabarría Fernándezem a M. Morales Isasim, advokáty,

a

Confederación Empresarial Vasca (Confebask), se sídlem v Bilbao (Španělsko), přvodní zastoupenou M. Araujo Boydem a R. Sanzem, poté Araujo Boydem, L. Ortiz Blancem a V. Sopeña Blancem, advokáty,

vedlejšími účastnicemi řízení,

Territorio Histórico de Vizcaya – Diputación Foral de Vizcaya (Španělsko),

Comunidad autónoma del País Vasco y Gobierno Vasco,

přvodní zastoupení R. Falcón Tellou, poté M. Morales Isasim a I. Sáenz-Cortabarría Fernándezem, advokáty,

žalobci ve věci T-228/01,

podporovaní

Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Vizcaya (Špan?lsko), zastoupenou I. Sáenz-Cortabarría Fernándezem a M. Morales Isasim, advokáty,

a

Confederación Empresarial Vasca (Confebask), se sídlem v Bilbao, p?vodn? zastoupenou M. Araujo Boydem a R. Sanzem, poté Araujo Boydem, L. Ortiz Blancem a V. Sopeña Blancem, advokáty,

vedlejšími ú?astnicemi ?ízení,

Territorio Histórico de Guipúzcoa – Diputación Foral de Guipúzcoa (Špan?lsko),

Comunidad autónoma del País Vasco ? Gobierno Vasco,

p?vodn? zastoupení R. Falcón Tellou, poté M. Morales Isasim a I. Sáenz-Cortabarría Fernándezem, advokáty,

žalobci ve v?ci T?229/01,

podporovaní

Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Guipúzcoa (Špan?lsko), zastoupenou I. Sáenz-Cortabarría Fernándezem a M. Morales Isasim, advokáty,

a

Confederación Empresarial Vasca (Confebask), se sídlem v Bilbao, p?vodn? zastoupenou M. Araujo Boydem a R. Sanzem, poté Araujo Boydem, L. Ortiz Blancem a V. Sopeña Blancem, advokáty,

vedlejšími ú?astnicemi ?ízení,

Confederación Empresarial Vasca (Confebask), se sídlem v Bilbao, zastoupená M. Araujo Boydem, L. Ortiz Blancem a V. Sopeña Blancem, advokáty,

žalobkyn? ve v?cech T?265/01, T?266/01 a T?270/01,

proti

Komisi Evropských spole?enství, p?vodn? zastoupené J. Buendía Sierrou, poté F. Castillem de la Torre a C. Urraca Caviedesem, jako zmocn?nci,

žalované,

podporované

Comunidad autónoma de La Rioja (Špan?lsko), p?vodn? zastoupenou A. Bretón Rodríguezem, poté J. Criado Gámezem a I. Serrano Blancem, advokáty,

vedlejší ú?astníci,

jejichž p?edm?tem je, ve v?cech T?227/01 a T?265/01 návrh na zrušení rozhodnutí Komise 2002/820/ES ze dne 11. ?ervence 2001 o režimu státních podpor provedeném Špan?lskem ve

prospěch podniků z provincie Álava ve formě slevy na dani ve výši 45 % investované částky (Úř. v. st. 2002, L 296, s. 1), ve věcech T-228/01 a T-266/01 návrh na zrušení rozhodnutí Komise 2003/27/ES ze dne 11. července 2001 o režimu státních podpor provedeném Španělskem ve prospěch podniků z provincie Vizcaya ve formě slevy na dani ve výši 45 % investované částky (Úř. v. st. 2003, L 17, s. 1), a ve věcech T-229/01 a T-270/01 návrh na zrušení rozhodnutí Komise 2002/894/ES ze dne 11. července 2001 o režimu státních podpor provedeném Španělskem ve prospěch podniků z provincie Guipúzcoa ve formě slevy na dani ve výši 45 % investované částky (Úř. v. st. 2002, L 314, s. 26),

SOUD PRVNÍHO STUPNĚ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ (pátý rozšířený senát),

ve složení M. Vilaras, předseda, E. Martins Ribeiro, F. Dehousse (zpravodaj), D. Šváby a K. Jürimäe, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: J. Palacio González, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 16. ledna 2008,

vydává tento

Rozsudek

Právní rámec

I – Právní úprava Společenství

1 Článek 87 ES stanoví:

„1. Podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určité odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné se společným trhem, nestanoví-li tato smlouva jinak.

[...]

3. Za slučitelné se společným trhem mohou být považovány:

a) podpory, které mají napomáhat hospodářskému rozvoji oblastí s mimořádně nízkou životní úrovní nebo s vysokou nezaměstnaností;

[...]

c) podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, pokud nemají podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem;

[...]“

2 Článek 88 ES stanoví:

„1. Komise ve spolupráci s členskými státy zkoumá průběžně režimy podpor existující v těchto státech. Navrhuje jim vhodná opatření, která vyžaduje postupný rozvoj nebo fungování společného trhu.

2. Zjistí-li Komise poté, co vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek, že podpora

poskytovaná n?kterým státem nebo ze státních prostředků není slu?itelná se společným trhem podle ?lánku 87 nebo že je zneužívána, rozhodne, že dotyčný stát ve lh?t? stanovené Komisí takovou podporu zruší nebo upraví.

[...]

3. Komise musí být v?as informována o zám?rech poskytnout nebo upravit podpory, aby mohla podat svá vyjád?ení. Má-li za to, že takový zám?r není s ohledem na ?lánek 87 slu?itelný se společným trhem, zahájí neprodlen? ?ízení podle odstavce 2. Dotyčný ?lenský stát neprovede zamýšlená opat?ení, dokud Komise v tomto ?ízení nep?ijme konečné rozhodnutí.“

3 ?lánek 1 na?ízení Rady (ES) ?. 659/1999 ze dne 22. b?ezna 1999, kterým se stanoví provád?cí pravidla k ?lánku [88 ES] (Ú?. v?st. L 83, s. 1; Zvl. vyd. 08/01, s. 339), stanoví:

„Pro účely tohoto na?ízení se rozumí:

[...]

b) „existující podporou“:

i) [...] všechny podpory existující v p?íslušných ?lenských státech p?ed vstupem Smlouvy v platnost, to znamená režimy podpor a jednotlivé podpory, které byly zavedeny p?ed vstupem Smlouvy v platnost a z?stávají použitelné i po n?m,

ii) schválená podpora, což znamená režimy podpory a jednotlivé podpory schválené Komisí nebo Radou,

[...]

v) podpora, která se považuje za existující podporu, protože v dob?, kdy za?ala být uskute??ována, nevytvá?ela podporu a poté se stala podporou následkem vývoje společného trhu bez toho, že by byla ?lenským státem pozm?n?na. Pokud se n?která opat?ení stala podporou následkem liberalizace ?innosti právem Spole?enství, taková opat?ení nebudou považována za existující podporu po datu stanoveném pro liberalizaci;

c) „novou podporou“ každá podpora, což znamená režimy podpory a jednotlivou podporu, která není existující podporou, v?etn? zm?n existující podpory;

[...]

f) „protiprávní podporou“: nová podpora uskute??ovaná v rozporu s ?l. [88] odst. 3 [ES];

[...]“

4 Podle ?l. 2 odst. 1 a ?lánku 3 na?ízení ?. 659/1999 „musí dotyčný ?lenský stát oznámit Komisi s dostatečným ?asovým p?edstihem všechny plány na poskytnutí nové podpory“ a tyto plány nesm?jí být uskute?n?ny „dříve, než Komise p?ijme nebo se bude mít za to, že p?ijala, rozhodnutí schvalující tuto podporu“.

5 Co se tý?e neoznámených opat?ení, ?l. 10 odst. 1 na?ízení ?. 659/1999 stanoví, že „[p]okud má Komise k dispozici informace týkající se údajné protiprávní podpory, p?ezkoumá je bezodkladn? bez ohledu na jejich zdroj“. V ?lánku 13 odst. 1 téhož na?ízení je stanoveno, že tento p?ezkum je p?ípadn? zakon?en p?ijetím rozhodnutí o zahájení formálního vyšet?ovacího ?ízení. ?lánek 13 odst. 2 téhož na?ízení stanoví, že Komise není v p?ípadech protiprávní podpory vázána

lh?tami použitelnými v rámci p?edb?žného p?ezkoumání a formálního vyšet?ovacího ?ízení v p?ípad? oznámené podpory.

6 ?lánek 14 odst. 1 na?ízení ?. 659/1999 stanoví:

„Je-li v p?ípadech protiprávní podpory p?ijato záporné rozhodnutí, Komise rozhodne, že dotyčný ?lenský stát u?íní všechna nezbytná opat?ení, aby p?íjemce podporu navrátil [...] Komise nebude vyžadovat navrácení podpory, pokud by to bylo v rozporu s obecnými zásadami práva Spole?enství.“

7 Sd?lení Komise o použití p?edpis? o státní podpo?e v p?ípad? opat?ení týkajících se p?ímého zdan?ní podnikatelské ?innosti (Ú?. v?st. 1998, C 384, s. 3; Zvl. vyd. 08/01, s. 277, dále jen „sd?lení o da?ové podpo?e podnik? z roku 1998“) obsahuje zejména ustanovení týkající se rozlišení mezi státními podporami a obecnými opat?enými. Body 13 a 14 tohoto sd?lení uvád?jí:

„13. Da?ová opat?ení p?ístupná všem hospodá?ským ?initel?m p?sobícím na území ?lenského státu p?edstavují v zásad? obecná opat?ení. [...] Za p?edpokladu, že se vztahují na všechny podniky a veškerou výrobu, nep?edstavují státní podporu níže uvedená opat?ení:

- ?ist? technická da?ová opat?ení [...],
- opat?ení sledující cíle obecné hospodá?ské politiky snížením da?ového zatížení spojeného s n?kterými výrobními náklady [...].

14. Skute?nost, že n?které podniky nebo n?která odvtví t?ží z t?chto n?kterých da?ových opat?ení více než jiné, neznamená nezbytn?, že se na n? vztahují sout?žní p?edpisy upravující státní podporu. Opat?ení, která mají snížit zdan?ní pracovních výsledk? pro všechny podniky, mají relativn? v?tší ú?inek v pr?myslu s velkou pracovní intenzitou než v kapitálov? silném pr?myslu, a p?itom nep?edstavují nezbytn? státní podporu. [...]“

8 Podpory spojené s investicemi jsou definovány v poznámce pod ?arou 1 p?ílohy I k pokyn?m k vnitrostátní regionální podpo?e (Ú?. v?st. 1998, C 74, s. 9; Zvl. vyd. 08/01, s. 226), v pozmn?ném zn?ní (Ú?. v?st. 2000, C 258, s. 5; Zvl. vyd. 08/01, s. 377, dále jen „pokyny z roku 1998“), následov?:

„Da?ovou podporu lze považovat za podporu spojenou s investicí v p?ípad?, že bude založena na ?ástce investované [...]. Dále m?že být jakákoliv da?ová podpora spojena s investicí, jestliže bude stanoven strop vyjád?ený formou procenta ?ástky investované [...]“

II – Vnitrostátní právní úprava

9 Da?ov? právní rámec platný ve špan?lském Baskicku vychází ze systému hospodá?ské dohody zavedeného prost?ednictvím Ley 12/1981 (špan?lského zákona ?. 12/1981) ze dne 13. kv?tna 1981, naposledy pozmn?ného prost?ednictvím Ley 38/1997 (špan?lského zákona ?. 38/1997) ze dne 4. srpna 1997.

10 Podle t?chto právních p?edpis? mohou Territorio Históricu de Álava, Territorio Históricu de Vizcaya a Territorio Históricu de Guipúzcoa (Špan?lsko) za ur?itých podmínek upravit da?ový systém použitelný na svých p?íslušných územích. V této souvislosti p?ijala r?zná opat?ení za ú?elem snížení da?ové zát?že a zejména ?ty?icetip?tiprocentní slevy na dani dot?ené v tomto ?ízení.

A – Sleva na dani zavedená da?ovými právními p?edpisy Territorio Históricu de Álava

11 Šestý dodatek Norma Foral ?. 22/1994 ze dne 20. prosince 1994 o provádění rozpočtu Territorio Histórico de Álava za rok 1995 (dále jen „šestý dodatek Norma Foral de Álava ?. 22/1994“) stanoví:

„Za investice do nových hmotných pevných aktiv provedené mezi 1. lednem 1995 a 31. prosincem 1995 překračující 2,5 miliardy [španělských peset] bude se souhlasem Diputación Foral de Álava poskytnuta sleva na dani ve výši 45 % investované částky stanovené ze strany Diputación Foral de Álava, která se vypočítá z konečné částky splatné daně.

Jakékoli snížení daně neprovedené z důvodu nedostatečné výše konečné částky splatné daně lze provést po dobu devíti let následujících po roce, v němž bylo rozhodnutí Diputación Foral de Álava přijato.

Uvedené rozhodnutí Diputación Foral de Álava stanoví lhůty a omezení použitelná v každém případě.

Zvýhodnění přiznaná na základě tohoto ustanovení jsou neslučitelná s jakýmkoli dalším daňovým zvýhodněním spojeným s těmiž investicemi.

Diputación Foral de Álava rovněž stanoví délku investičního procesu, jehož součástí mohou být i investice uskutečněné v přípravné fázi výchozího projektu.“

12 Platnost tohoto ustanovení byla pro rok 1996 prodloužena pátým dodatkem k Norma Foral ?. 33/1995 ze dne 20. prosince 1995, ve znění bodu 2.11 jediného ustanovení o výjimce Norma Foral ?. 24/1996 ze dne 5. července 1996, kterým byla vypuštěna zmínka o devíti letech uvedená v druhém pododstavci šestého dodatku Norma Foral de Álava ?. 22/1994. Pro rok 1997 byla platnost opatření prodloužena sedmým dodatkem k Norma Foral ?. 31/1996 ze dne 18. prosince 1996.

13 Sleva na dani ve výši 45 % investované částky byla v pozměnné podobě zachována pro rok 1998 na základě jedenáctého dodatku Norma Foral ?. 33/1997 ze dne 19. prosince 1997 a pro rok 1999 na základě sedmého dodatku Norma Foral ?. 36/1998 ze dne 17. prosince 1998. Uvedená ustanovení stanovila zejména následující:

„[...] za investiční proces zahájený od 1. ledna [1998/1999] v hodnotě překračující 2500 milionů [španělských peset] bude poskytnuta sleva na dani ve výši 45 % investované částky. Sleva na dani bude uplatněna z konečné částky splatné daně z příjmu.

[...]

Součástí investičního procesu mohou být i investice, které byly uskutečny v přípravné fázi výchozího projektu a mají nutný a bezprostřední vztah k uvedené investici.

Poplatník může slevu na dani uvedenou v tomto obecném ustanovení uplatnit poté, co ji oznámí Diputación Foral de Álava podle vzoru stanoveného za tímto účelem ze strany Diputado Foral de Hacienda, Finanzas y Presupuesto.“

14 Možnost uvedené slevy na dani již nebyla pro roky následující po roce 1999 prodloužena.

B – Slevy na dani zavedené daňovými právními předpisy Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa

15 Čtvrtý dodatek Norma Foral de Vizcaya ?. 7/1996 ze dne 26. prosince 1996, jehož platnost

byla prodloužena druhým dodatkem Norma Foral ?. 4/1998 ze dne 2. dubna 1998, a desátý dodatek Norma Foral de Guipúzcoa ?. 7/1997 ze dne 22. prosince 1997 obdobného znění stanoví:

„Za investice do nových hmotných pevných aktiv provedené ode dne 1. ledna 1997 pokračující 2500 milionů [španělských peset] bude se souhlasem Diputación Foral de [Vizcaya/Guipúzcoa] poskytnuta sleva na dani ve výši 45 % částky stanovené poslední uvedenou, která se vypočítá z konečné částky splatné daně.

Jakékoli snížení daně neprovedené z důvodu nedostatečné výše daně lze provést v případě zdaňovacích období ukončených během pěti let následujících po roce, v němž bylo o jeho poskytnutí rozhodnuto.

Poátek plynutí lhůty pro uplatnění dotčeného snížení daně lze v rámci příslušné promlčecí doby odložit do prvního zdaňovacího období, během něhož bude dosaženo kladného výsledku.

Souhlas uvedený v prvním pododstavci stanoví lhůty a omezení použitelná v každém případě.

Zvýhodnění přiznaná na základě tohoto ustanovení jsou neslučitelná s jakýmkoli dalším daňovým zvýhodněním spojeným s těmiž investicemi.

Diputación Foral de [Vizcaya/Guipúzcoa] rovněž stanoví délku investičního procesu, jehož součástí mohou být i investice uskutečněné v přípravné fázi projektu, z něhož vychází investice, na jejímž základě je daňové zvýhodnění poskytnuto.“

16 Uvedená ustanovení byla zrušena na Territorio Histórico de Vizcaya prostřednictvím Norma Foral ?. 7/2000 ze dne 19. července 2000 a na Territorio Histórico de Guipúzcoa prostřednictvím Norma Foral ?. 3/2000 ze dne 13. března 2000.

Skutkový základ sporů

17 V rámci řízení zahájených na základě stížností došlých v červnu roku 1996 a v říjnu roku 1997 proti poskytnutí čtyřicetipřiprocentní slevy na dani ve prospěch Daewoo Electronics Manufacturing España SA (Demesa), jakož i ve prospěch Ramondín SA a Ramondín Cápsulas SA (Ramondín) na Territorio Histórico de Álava, se Komise dozvěděla o existenci ustanovení stanovících tuto slevu na dani. Komise to uvádí v bodě 1 odvodnění svých rozhodnutí 2002/820/ES ze dne 11. července 2001 o režimu státních podpor provedeném Španělskem ve prospěch podniků z provincie Álava ve formě slevy na dani ve výši 45 % investované částky (Ú. v. st. 2002, L 296, s. 1), 2003/27/ES ze dne 11. července 2001 o režimu státních podpor provedeném Španělskem ve prospěch podniků z provincie Vizcaya ve formě slevy na dani ve výši 45 % investované částky (Ú. v. st. 2003, L 17, s. 1), a 2002/894/ES ze dne 11. července 2001 o režimu státních podpor provedeném Španělskem ve prospěch podniků z provincie Guipúzcoa ve formě slevy na dani ve výši 45 % investované částky (Ú. v. st. 2002, L 314, s. 26) (dále jen společně „napadená rozhodnutí“). Rovněž se neformálně dozvěděla, že obdobná opatření existovala v Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa (bod 1 odvodnění rozhodnutí 2003/27 a 2002/894).

18 Dne 17. března 1997 přijala Komise zástupce vlády provincie La Rioja (Španělsko) a sociální partnery z provincie La Rioja.

19 Dopisy ze dne 15. března 1999 zaslanými stálému zastoupení Španělského království požádala Komise o informace ohledně opatření přijatých ze strany Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa.

20 Dopisy svého stálého zastoupení ze dne 13. dubna a 17. května 1999 požádaly španělské

orgány o postupná prodloužení lhůty poskytnuté na odpověď. Dopisem ze dne 25. května 1999 odmítly služby Komise druhé prodloužení lhůty poskytnout.

21 Dopisem svého stálého zastoupení ze dne 2. června 1999 zaslaly španělské orgány informace týkající se dotčených slev na dani.

22 Dopisy ze dne 17. srpna 1999 oznámila Komise Španělskému království své rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení ve věci tří režimů uplatňujících dotčené slevy na dani. Tato rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení [rozhodnutí Komise týkající se slevy na dani stanovené v právních předpisech Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa (Úř. vst. 1999, C 351, s. 29) a slevy na dani stanovené v právních předpisech Territorio Histórico de Álava (Úř. vst. 2000, C 71, s. 8)] byla předmětem žalob na neplatnost, které byly Soudem zamítnuty (rozsudek Soudu ze dne 23. října 2002, Diputación Foral de Guipúzcoa a další v. Komise, T-269/99, T-271/99 a T-272/99, Recueil, s. II-4217).

23 Komise ve svém rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení ohledně slevy na dani stanovené v právních předpisech Territorio Histórico de Álava Španělské království zejména požádala, aby jí poskytlo informace o případných daňových podporách ve formě slev na dani platných mezi roky 1986 a 1994, o rozhodnutích o poskytnutí podpor mezi roky 1995 a 1997 a o vyjádřeních zúčastněných stran vypracovaných podle úředního vzoru pro období od roku 1998 do roku 1999. Žádala tedy, aby byla přinejmenším uvedena povaha investičních výdajů, ve vztahu k nimž mohou být podpory poskytnuty, částka slevy na dani každého příjemce, podpory vyplacené každému příjemci a zůstatek podpor, které měly být vyplaceny, případně zda měli příjemci, kteří spadají do působnosti pokynů Společenství pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v nesnázích, postavení podniků v nesnázích, podrobnosti v případě kumulace (částka, výdaje, ve vztahu k nimž může být poskytnuta podpora, případně uplatňované režimy podpor atd.), jakož i přesná a podrobná definice pojmů „investice“ a „investice uskutečněné v právní fázi“.

24 Dopisy svého stálého zastoupení ze dne 9. listopadu 1999, zapsanými do rejstříku dne 12. listopadu 1999, předložily španělské orgány své připomínky, podle nichž se nejednalo o státní podpory, přičemž se tyto orgány domnívaly, že není nezbytné poskytnout informace týkající se rozhodnutí o poskytnutí slev na dani požadované Komisí v jejích rozhodnutích o zahájení formálního vyšetřovacího řízení.

25 Po zveřejnění rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení v *Úředním věstníku Evropské unie* (viz bod 22 výše) obdržela Komise v lednu roku 2000 připomínky těchto stran k opatřením přijatým ze strany Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa, a v březnu a dubnu roku 2000 k opatřením přijatým ze strany Territorio Histórico de Álava.

26 Dopisy ze dne 1. března 2000, pokud jde o Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa, a dopisem ze dne 18. května 2000, pokud jde o Territorio Histórico de Álava, Komise předložila tyto připomínky Španělskému království a poskytla mu možnost na ně odpovědět. Španělské orgány přesto, že podaly žádost o prodloužení lhůty na odpověď o 20 dnů, nepředložily žádné vyjádření.

Napadená rozhodnutí

27 Napadenými rozhodnutími Komise kvalifikovala slevy na dani ve výši 45 % investované částky zavedené ze strany Territorio Histórico de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa jako státní podpory neslučitelné se společným trhem.

28 V napadených rozhodnutích má Komise zaprvé za to, že dotčené slevy na dani představují

státní podpory. Uvádí, že totiž svým příjemcem zprostředkují výhodu spočívající ve snížení nákladů, které obvykle zatěžují jejich rozpočet, a způsobují ztrátu daňových příjmů dotyčného územní správního celku. Uvedené zvýhodnění podle Komise ovlivňuje hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy. Dotčené slevy na dani jsou selektivní povahy, neboť zvýhodňují některé podniky, které podnikají investice překračující práh 2,5 miliard španělských peset (ESP). Podporna tato specifická povaha rovněž vyplývá z existence posuzovací pravomoci správce daně v rámci provádění dotčených režimů a z jeho prostoru pro uvážení při stanovení investované částky a hodnoty investičního procesu, a to z důvodu nedostatku přesných definic těchto pojmů. Komise dodává, že slevy na dani sledují cíl hospodářské politiky, který není dotčenému daňovému systému vlastní, a nejsou odvodněny povahou a vnitřní strukturou španělského daňového systému.

29 Zadruhé Komise konstatuje, že slevy na dani představují protiprávní podpory. Má za to, že pravidlo *de minimis* není použitelné a že se nejedná o existující podpory. Odmítá rovněž argument vycházející z porušení zásad ochrany legitimního očekávání a právní ochrany, neboť jde o neoznámené nové podpory a neboť se domnívá, že neposkytla žádnou konkrétní záruku, která by umožňovala chovat opodstatněné naděje ohledně legality a slučitelnosti dotčených podpor.

30 Zatřetí má Komise za to, že dotčené režimy podpor jsou neslučitelné se společným trhem. Jeví se jí totiž, že by dané slevy na dani mohly odpovídat – přinejmenším částečně – podmínkám stanoveným pokyny z roku 1998 (viz bod 8 výše), neboť jednak základem těchto slev jsou investiční výdaje, a jednak tyto slevy jsou poskytovány až do výše 45 % investované částky. Podle Komise se však na ně nemůže vztahovat žádná z regionálních výjimek stanovených v čl. 87 odst. 3 ES. Territorio Histórico de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa totiž nemohou využít výjimky stanovené v čl. 87 odst. 3 písm. a) ES z důvodu příliš vysokého hrubého domácího produktu na obyvatele. Sporné podpory nemohou být schváleny ani na základě čl. 87 odst. 3 písm. c) ES, neboť výše slev na dani překračuje stropy stanovené v jednotlivých po sobě jdoucích mapách regionálních podpor. Sporná ustanovení se mimoto mohou týkat investic na obnovu zařízení, jakož i výdajů souvisejících s „investičním procesem“ nebo s „investicemi uskutečněnými v přípravné fázi“. Při neexistenci přesné definice těchto pojmů přitom nelze vyloučit, že předmět dotčených podpor zahrnuje výdaje, které nelze považovat za investiční výdaje v souladu s pravidly Společenství použitelnými v dané oblasti.

31 Krom toho podpory ve prospěch investičních výdajů, které neodpovídají definici stanovené právem Společenství, by mohly být považovány za provozní podpory, které jsou v zásadě zakázány. Komise má v tomto ohledu za to, že podmínky pro využití výjimek stanovených v čl. 87 odst. 3 písm. a) a c) ES nejsou v projednávané věci splněny. Mimoto uvádí, že při neexistenci odvětvových omezení je možné, že tyto procentní slevy na dani nebudou v souladu s odvětvovými pravidly. Konečně, Komise uvádí, že se na dotčené podpory nemohou vztahovat ani další výjimky stanovené v odstavcích 2 a 3 článku 87 ES, a že jsou tedy neslučitelné se společným trhem.

32 V důsledku toho má Komise v článku 1 napadených rozhodnutí za to, že sporné Normas Forales představují státní podpory, které byly Španělským královstvím protiprávně provedeny v provinciích Álava, Vizcaya a Guipúzcoa, a jsou neslučitelné se společným trhem.

33 Článek 2 napadených rozhodnutí stanoví, že Španělsko je povinno zrušit režim podpor uvedený v článku 1 v rozsahu, ve kterém je stále v platnosti.

34 Článek 3 napadených rozhodnutí upravuje navrácení podpor následovně:

„1. Špan?lsk[é království] p?ijme veškerá nezbytná opat?ení, aby p?íjemci navrátili podpory uvedené v ?látku 1, které jim byly již protiprávn? poskytnuty.

Pokud jde o dosud nevypálené podpory, Špan?lsk[é království] pozastaví jejich vypláení.

2. Navráení se provede bezodkladn? a v souladu s postupy vnitrostátního práva za p?edpokladu, že umož?ují okamžitá a ú?inná provedení tohoto rozhodnutí. Podpory, které mají být navráeny, zahrnují úroky od data, kdy byly poskytnuty p?íjemc?m, až do data jejich navráení. Úroky se vypo?tou na základ? referen?ní sazby použitelné pro výpo?et subven?ního ekvivalentu v rámci regionálních podpor.“

35 ?lánek 4 napadených rozhodnutí stanoví, že Špan?lské království ve lh?t? dvou m?síc? ode dne jejich oznámení informuje Komisi o opat?eních, které p?ijalo za ú?elem dosažení souladu s t?mito rozhodnutími. ?lánek 5 rozhodnutí 2002/820 uvádí, že se toto rozhodnutí netýká podpor poskytnutých spole?nostem Demesa a Ramondín. ?lánek 5 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894, jakož i ?lánek 6 rozhodnutí 2002/820 uvádí, že napadená rozhodnutí jsou ur?ena Špan?lskému království.

36 V ?ízení zahájeném na základ? žaloby Komise konstatoval Soudní dv?r nespln?ní povinnosti ze strany Špan?lského království z d?vodu neprovedení napadených rozhodnutí (rozsudek Soudního dvora ze dne 14. prosince 2006, Komise v. Špan?lsko, C?485/03 až C?490/03, Sb. rozh. s. I?11887).

?ízení

37 T?emi návrhy došlými kancelá?i Soudu dne 25. září 2001 podaly Territorio Históric de Álava, Territorio Históric de Viscaya, Territorio Históric de Guipúzcoa a Comunidad autónoma del País Vasco – Gobierno Vasco žaloby ve v?cech T?227/01 až T?229/01.

38 Návrhy došlými kancelá?i Soudu dne 22. října 2001 podala Confederación Empresarial Vasca (Confebask) žaloby ve v?cech T?265/01, T?266/01 a T?270/01.

39 Podáními došlými kancelá?i Soudu dne 21. prosince 2001 požádala Comunidad autónoma de La Rioja o vstup do ?ízení ve v?cech T?227/01 až T?229/01 jako vedlejší ú?astnice na podporu návrhových žádání Komise.

40 Podáními došlými kancelá?i Soudu dne 4. ledna 2002 požádaly Círculo de Empresarios Vascos, Cámara Oficial de Comercio e Industria de Álava, jakož i Territorio Históric de Vizcaya a Territorio Históric de Guipúzcoa o vstup do ?ízení týkajícího se žaloby ve v?ci T?227/01 jako vedlejší ú?astníci na podporu návrhových žádání žalobc?; Círculo de Empresarios Vascos, Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Vizcaya, jakož i Territorio Históric de Álava a Territorio Históric de Guipúzcoa požádali o vstup do ?ízení týkajícího se žaloby ve v?ci T?228/01 jako vedlejší ú?astníci na podporu návrhových žádání žalobc?; Círculo de Empresarios Vascos, Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Guipúzcoa, jakož i Territorio Históric de Álava a Territorio Históric de Vizcaya požádali o vstup do ?ízení týkajícího se žaloby ve v?ci T?229/01 jako vedlejší ú?astníci na podporu návrhových žádání žalobc?.

41 Podáními došlými kancelá?i Soudu dne 11. ledna 2002 požádala Confebask o vstup do ?ízení týkajícího se žalob ve v?cech T?227/01 až T?229/01 jako vedlejší ú?astnice na podporu návrhových žádání žalobc?.

42 Podáními došlými kancelá?i Soudu dne 16. ledna 2002 požádala Comunidad autónoma de La Rioja o vstup do ?ízení týkajícího se žalob ve v?cech T?265/01 až T?270/01 jako vedlejší

úřastnice na podporu návrhových žádání Komise.

43 Usneseními ze dne 10. září 2002 rozhodl předseda též rozšířeného senátu Soudu o přerušení řízení ve věcech T-227/01 až T-229/01, T-265/01, T-266/01 a T-270/01 do doby, než Soudní dvůr rozhodne o kasačních opravných prostředcích směřujících proti rozsudkům Soudu ze dne 6. března 2002, *Diputación Foral de Álava a další v. Komise* (T-127/99, T-129/99 a T-148/99, *Recueil*, s. II-1275, dále jen „rozsudek Demesa“), a *Diputación Foral de Álava a další v. Komise*, T-92/00 a T-103/00, *Recueil*, s. II-1385, dále jen „rozsudek Ramondín“). V uvedených dvou rozsudcích Soud rozhodl o žalobách podaných proti dvěma rozhodnutím Komise, kterými bylo poskytnutí daňových zvýhodnění společností Demesa a Ramondín na Territorio Histórico de Álava kvalifikováno jako státní podpory neslučitelné se společným trhem [rozhodnutí Komise 1999/718/ES ze dne 24. února 1999 o státní podpoře provedené Španělskem ve prospěch společnosti Demesa (Úř. věst. L 292, s. 1), a rozhodnutí Komise 2000/795/ES ze dne 22. prosince 1999 o státní podpoře provedené Španělskem ve prospěch společností Ramondín SA a Ramondín Cápsulas SA (Úř. věst. 2000, L 318, s. 36)].

44 Poté, co se změnilo složení senátů Soudu, byl soudce zpravodaj přidělen k pátému senátu a projednávané věci byly přiděleny pátému rozšířenému senátu.

45 Rozsudky Soudního dvora ze dne 11. listopadu 2004, *Demesa a Territorio Histórico de Álava v. Komise* (C-183/02 P a C-187/02 P, Sb. rozh. s. I-10609), a *Ramondín a další v. Komise* (C-186/02 P a C-188/02 P, Sb. rozh. s. I-10653), byly zamítnuty kasační opravné prostředky podané proti rozsudkům Demesa a Ramondín, bod 43 výše.

46 Dne 10. ledna 2005 se Soud (pátý rozšířený senát) v rámci organizačních procesních opatření dotázal úřastníka řízení ohledně důsledků, které by mohly mít rozsudky Demesa a Territorio Histórico de Álava v. Komise a Ramondín a další v. Komise, bod 45 výše, na projednávané žaloby.

47 Spisem úřastníka řízení ze dne 3. února 2005 žalobci poté, co vysvětlili svá stanoviska k těmto rozsudkům, na svých žalobách setrvali.

48 Territorio Histórico de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa, jakož i Comunidad autónoma del País Vasco však vzaly první dva důvody uvedené ve svých žalobách ve věcech T-227/01 až T-229/01 zpět.

49 Usneseními ze dne 9. září 2005 vyhověl předseda Soudu (pátého rozšířeného senátu) návrhu na vstup Confebask do řízení týkajícího se žalob ve věcech T-227/01 až T-229/01 jako vedlejší úřastnice na podporu návrhových žádání žalobců. Vedlejší úřastnice řízení předložila své spisy vedlejšího úřastníka, žalobci v tomto ohledu nepředložili žádné zvláštní vyjádření a Komise své vyjádření předložila ve stanovené lhůtě.

50 Usneseními ze dne 9. a 10. ledna 2006 vyhověl předseda pátého rozšířeného senátu Soudu návrhu na vstup Comunidad autónoma de La Rioja do řízení týkajících se jednak věcí T-265/01, T-266/01 a T-270/01, a jednak věcí T-227/01 až T-229/01 jako vedlejší úřastnice na podporu návrhových žádání Komise. Vedlejší úřastnice předložila své spisy vedlejšího úřastníka. Žalobkyně ve věcech T-265/01, T-266/01 a T-270/01 předložila své vyjádření. Žalobci ve věcech T-227/01 až T-229/01 uvedli, že nemají k předložení žádné vyjádření. Komise žádné vyjádření nepředložila.

51 Usneseními ze dne 10. ledna 2006 vyhověl předseda pátého rozšířeného senátu Soudu návrhu na vstup Cámara Oficial de Comercio e Industria de Álava jako vedlejší úřastnice do řízení ve věci T-227/01, Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Vizcaya jako

vedlejší účastnice do řízení ve věci T-228/01 a Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Guipúzcoa jako vedlejší účastnice do řízení ve věci T-229/01, ale zamítl návrh na vstup Círculo de Empresarios Vascos, jakož i návrhy na vstup Territorio Histórico de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa do řízení jako vedlejších účastníků. Vedlejší účastnice řízení předložily svůj spis vedlejšího účastníka. Žalobci k němu nepředložili žádné zvláštní vyjádření a Komise své vyjádření předložila ve stanovené lhůtě.

52 Dne 27. dubna 2006 byli účastníci řízení vyzváni, aby předložili svá vyjádření ke spojení řízení ve věcech T-227/01 až T-229/01, T-265/01, T-266/01 a T-270/01 pro účely ústní části řízení a případně pro účely rozsudku. Uvedené věci byly v souladu s článkem 50 jednacího řádu Soudu spojeny usnesením předsedy pátého rozšířeného senátu Soudu ze dne 13. července 2006 pro účely ústní části řízení.

53 Dne 14. února 2007 požádal Soud v rámci organizačních procesních opatření žalobce v každé z věcí T-227/01 až T-229/01, T-265/01, T-266/01 a T-270/01 o určité informace týkající se příjemce v rámci dotčených daňových režimů.

54 Dopisem ze dne 26. února 2007 požádala Confebask o přehodnocení daného organizačního procesního opatření. Žalobci ve věcech T-227/01 až T-229/01 odpověděli dopisem ze dne 6. března 2007, že si kladou otázku ohledně relevance takového opatření.

55 Dne 2. dubna 2007 potvrdil Soud organizační procesní opatření ze dne 14. února 2007 a vyzval žalobce v každé z věcí T-227/01 až T-229/01, T-265/01, T-266/01 a T-270/01, aby mu poskytl požadované informace. Žalobci odpověděli dopisy ze dne 23. dubna 2007.

56 Dne 31. července 2007 položil Soud v rámci organizačních procesních opatření účastníkům řízení otázky, na něž tyto účastníci odpověděli v říjnu roku 2007.

57 Na základě zprávy soudce zpravodaje rozhodl Soud o zahájení ústní části řízení. Čeští účastníci řízení a jejich odpovědi na otázky Soudu byly vyslechnuty na jednání, které proběhlo dne 16. ledna 2008.

58 Na uvedeném jednání Soud účastníkům řízení poskytl lhůtu do 28. ledna 2008, aby sdělili určité informace týkající se příjemce v rámci dotčených opatření. Bylo to zaznamenáno do protokolu z jednání.

59 Na konci jednání předseda pátého rozšířeného senátu rozhodl odložit ukončení písemné části řízení.

60 Dopisy ze dne 24. ledna 2008, pokud jde o Territorio Histórico de Vizcaya, a ze dne 28. ledna 2008, pokud jde o Territorio Histórico de Álava a Territorio Histórico de Guipúzcoa, předložili žalobci dokumenty týkající se informací vyžádaných Soudem na jednání. Confebask odpověděla dopisem ze dne 29. ledna 2008. Po prodloužení lhůty poskytnuté Soudem předložila Komise své vyjádření k předloženým dokumentům.

61 Předseda pátého rozšířeného senátu rozhodl o ukončení ústní části řízení dne 12. března 2008. Účastníci řízení o tom byli informováni dopisy ze dne 14. března 2008.

62 Po vyslechnutí účastníků řízení ohledně spojení věcí má Soud za to, že je třeba řízení ve věcech T-227/01 až T-229/01, T-265/01, T-266/01 a T-270/01 spojit pro účely rozsudku v souladu s článkem 50 jednacího řádu.

63 Na jednání žalobci ve věcech T-227/01 až T-229/01 opětovně předložili svůj návrh Soudu, aby vyzval Komisi k předložení některých dokumentů. Soud však pokládá tyto věci za dostatečné

objasněné na základě písemností ve spisu.

Návrhová žádání účastníků řízení

I – Ve věcech T-227/01 až T-229/01

64 Territorio Histórico de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa, jakož i Comunidad autónoma del País Vasco, žalobci, navrhuji, aby Soud:

- zrušil napadená rozhodnutí;
- podpora, zrušil články 3 napadených rozhodnutí;
- uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

65 Confebask, vystupující jako vedlejší účastnice řízení na podporu návrhových žádání žalobce ve věcech T-227/01 až T-229/01, navrhuje, aby Soud:

- zrušil napadená rozhodnutí;
- uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

66 Cámara Oficial de Comercio e Industria de Álava, Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Vizcaya a Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Guipúzcoa, vystupující jako vedlejší účastnice řízení na podporu návrhových žádání žalobce ve věci T-227/01, ve věci T-228/01 a ve věci T-229/01, navrhuji, aby Soud:

- zrušil rozhodnutí napadená v každé z těchto věcí, nebo podpora, zrušil jejich články 3;
- uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

67 Komise a Comunidad autónoma de La Rioja, vystupující jako vedlejší účastnice řízení na podporu jejich návrhových žádání, navrhuji, aby Soud:

- zamítl žaloby podané ze strany Territorio Histórico de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa jako neopodstatně;
- prohlásil žaloby podané ze strany Comunidad autónoma del País Vasco za nepřijatelné, nebo podpora, je zamítl jako neopodstatně;
- uložil žalobcem náhradu nákladů řízení.

II – Ve věcech T-265/01, T-266/01 a T-270/01

68 Confebask, žalobkyně, navrhuje, aby Soud:

- zrušil napadená rozhodnutí;
- podpora, zrušil články 3 a 4 napadených rozhodnutí;
- uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

69 Komise a Comunidad autónoma de La Rioja, vystupující jako vedlejší účastnice řízení na podporu jejich návrhových žádání, navrhuji, aby Soud:

- prohlásil žaloby za nepřípustné;
- podpora, zamítl žaloby jako neopodstatněné;
- uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

I – K přípustnosti žalob

70 Nejprve je třeba prozkoumat přípustnost žalob ve věcech T-227/01 až T-229/01 a pak přípustnost žalob podaných ze strany Confebask ve věcech T-265/01, T-266/01 a T-270/01.

A – K přípustnosti žalob ve věcech T-227/01 až T-229/01

71 Zprv je třeba prozkoumat přípustnost žalob na neplatnost a, zadruhé, přípustnost návrhu Confebask na vstup do řízení ve věcech T-227/01 až T-229/01 jako vedlejší účastnice.

1. K přípustnosti žalob na neplatnost ve věcech T-227/01 až T-229/01

a) Argumenty účastníků řízení

72 Komise podporovaná ze strany Comunidad autónoma de La Rioja se domnívá, že Comunidad autónoma del País Vasco není aktivně legitimována k podání žaloby na neplatnost ve věcech T-227/01 až T-229/01, aniž by však uplatnila formální námitku nepřipustnosti ve smyslu čl. 114 odst. 1 jednacího řádu. Okolnost, že vykonává „pravomoci v oblasti daňové koordinace a harmonizace mezi Territorios Históricos [historickými územími]“ neumožňuje dospět k závěru, že je bezprostředně a osobně dotčena napadenými rozhodnutími. Dotčené režimy podpor totiž byly přijaty výlučně ze strany Territorio Histórico de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa. V tomto ohledu odkazuje na body 54 a 55 rozsudku Demesa, bod 43 výše.

73 Komise nicméně připouští, že výše uvedené žaloby jsou přípustné v rozsahu, v němž byly podány společně s Territorio Histórico de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa, které jsou podle ní aktivně legitimovány.

74 Žalobci ve věcech T-227/01 až T-229/01 navrhuji, aby bylo rozhodnuto ve prospěch přípustnosti jejich žalob.

b) Závěry Soudu

75 Je třeba konstatovat, že žalobci, totiž Territorio Histórico de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa ani Comunidad autónoma del País Vasco nejsou adresáty napadených rozhodnutí.

76 Je třeba podotknout, že není zpochybněna přípustnost žalob podaných ze strany Territorio Histórico de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa. Napadená rozhodnutí se totiž vztahují k režimům podpor, jejichž jsou autory. Mimoto jim napadená rozhodnutí brání ve výkonu – jak jej samy chápou – jejich vlastních pravomocí, jichž požívají přímo na základě španělského práva (viz v tomto smyslu rozsudky Soudu ze dne 30. dubna 1998, Vlaams Gewest v. Komise, T-214/95, Recueil, s. II-717, body 29 a 30; Demesa, bod 43 výše, bod 50, a ze dne 23. října 2002, Diputación Foral de Álava a další v. Komise, T-346/99 až T-348/99, Recueil, s. II-4259, bod 37). Žaloby jsou tedy přípustné, pokud jde o Territorio Histórico de Álava,

77 Jelikož se v každé z věcí T-227/01 až T-229/01 jedná o jednu a tutéž žalobu, není dříve možné přezkoumávat aktivní legitimaci Comunidad autónoma del País Vasco (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 24. března 1993, CIRFS a další v. Komise, C-313/90, Recueil, s. I-1125, bod 31; rozsudek Soudu ze dne 15. září 1998, European Night Services a další v. Komise, T-374/94, T-375/94, T-384/94 a T-388/94, Recueil, s. II-3141, bod 61).

78 Z toho vyplývá, že žaloby na neplatnost ve věcech T-227/01 až T-229/01 jsou přípustné.

2. K přípustnosti návrhu Confebask na vstup do řízení ve věcech T-227/01 až T-229/01 jako vedlejší účastnice

a) K přípustnosti vedlejšího účastnictví Confebask

79 V rámci ústní části řízení Komise tvrdila, že v rozsahu, v němž se žaloba hlavních účastníků řízení týká pouze navrácení dotčených podpor a v němž žádný z členů Confebask není uvedeným navrácením dotčen, je nepřipustné, aby Confebask vystupovala jako vedlejší účastnice.

80 Na základě otázek položených na jednání poskytla Confebask některé dokumenty. Předložila tak dokument vydaný generálním finančním ředitelem (Director General de Hacienda) každého ze tří Territorios Históricos, které osvědčují, že některým podnikům byly poskytnuty dotčené slevy na dani. Uvedené dokumenty osvědčují, že tyto podniky jsou dotčeny napadenými rozhodnutími a zejména jejich článkem 3, který nařizuje navrácení podpor. Osvědčení podepsané generálním tajemníkem a předsedou Confebask mimoto potvrzuje postavení každého z těchto podniků jako členů Confebask v okamžiku podání návrhu na vstup do řízení jako vedlejší účastnice.

81 Je třeba připomenout, že přijetí usnesení ze dne 9. září 2005 předsedou pátého rozšířeného senátu Soudu, kterým bylo vyhověno návrhu Confebask na vstup do řízení ve věcech T-227/01 až T-229/01 jako vedlejší účastnice na podporu návrhových žádání žalobců, nebrání tomu, aby byl proveden nový přezkum přípustnosti jejího vedlejšího účastnictví v rozsudku, kterým se ukončuje řízení (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 8. července 1999, Hüls v. Komise, C-199/92 P, Recueil, s. I-4287, bod 52).

82 Na základě čl. 40 druhého pododstavce statutu Soudního dvora, který se na Soud použije na základě čl. 53 prvního pododstavce uvedeného statutu, přísluší právo vstoupit do řízení jako vedlejší účastník každé osobě, která prokáže zájem na rozhodnutí sporu.

83 Podle ustálené judikatury je povoleno vedlejší účastnictví zastupitelských sdružení, jejichž cílem je ochrana jejich členů ve věcech, v nichž vyvstávají zásadní otázky, které se mohou těchto členů dotknout [usnesení předsedy Soudního dvora ze dne 17. června 1997, National Power a PowerGen, C-151/97 P(I) a C-157/97 P(I), Recueil, s. I-3491, bod 66, a ze dne 28. září 1998, Pharos v. Komise, C-151/98 P, Recueil, s. I-5441, bod 6; usnesení předsedy čtvrtého senátu Soudu ze dne 19. dubna 2007, MABB v. Komise, T-24/06, Sb. rozh. s. II-0000, bod 10].

84 Mimoto je třeba připomenout, že přijetí extenzivního výkladu práva vstoupit do řízení jako vedlejší účastník ve vztahu ke sdružením má umožnit lepší posouzení rámce věcí a souasně zamezuje četnosti individuálních vedlejších účastnictví, která by ohrožovala efektivitu a řádný průběh řízení (usnesení National Power a PowerGen, bod 83 výše, bod 66, a usnesení Soudu ze dne 26. července 2004, Microsoft v. Komise, T-201/04 R, Sb. rozh. s. II-2977, bod 38).

85 V projednávané věci je Confebask meziodvětvovou konfederativní profesní organizací, jejímž cílem je zastupování, koordinace, informování a obrana obecných zájmů, které jsou společné podnikatelům z organizací španělského Baskicka, kteří ji tvoří. Jejím cílem je zejména zastupování a obrana zájmů baskických podniků před správními orgány a společenskými a profesními organizacemi.

86 Není zpochybováno, že se jedná o organizaci, která zastupuje podniky ze španělského Baskicka.

87 Mimoto je třeba konstatovat, že jak vyplývá z dokumentů předložených v rámci ústní části řízení, některým podnikům, které byly členy Confebask v okamžiku, kdy podala svůj návrh na vstup do řízení jako vedlejší účastnice, byly poskytnuty podpory na základě daňových režimů dotčených v projednávané věci.

88 Zájmy těchto podniků, které jsou členy Confebask a souasně skutečnými příjemci v rámci dotčených daňových opatření, tudíž mohou být dotčeny výsledkem projednávaných žalob.

89 Nadto se Confebask účastnila správního řízení, které vedlo k přijetí napadených rozhodnutí.

90 Je tudíž třeba mít za to, že zájem na vyřešení sporu je v případě Confebask prokázán a že její vedlejší účastnictví na podporu návrhových žádání žalobců je přípustné.

b) K přípustnosti spisu vedlejšího účastníka Confebask

Argumenty účastníka řízení

91 Komise se domnívá, že spisy vedlejšího účastníka Confebask ve věcech T-227/01 až T-229/01 neobsahují žádnou právní argumentaci v rozsahu, v němž pouze odkazují na přílohy. Komise z toho vyvozuje, že tyto spisy nerespektují požadavky stanovené v článku 44 jednacího řádu.

92 Podpůrně pro případ, že by Soud rozhodl, že spisy vedlejšího účastníka Confebask ve věcech T-227/01 až T-229/01 jsou ve svém celku přípustné, Komise tvrdí, že několik důvodů, jichž se Confebask jakožto vedlejší účastnice dovolává, je nepřípustných, neboť mní rámec sporu vymezený žalobami v těchto věcech.

Závěry Soudu

93 Článek 116 odst. 4 druhý pododstavec jednacího řádu stanoví:

„[...]“

Spis vedlejšího účastníka musí obsahovat:

a) návrhové žádání vedlejšího účastníka, které směřuje k úplné nebo částečné podpoře či úplnému nebo částečnému zamítnutí návrhového žádání jednoho z účastníků řízení;

b) důvody a argumenty vedlejšího účastníka;

c) označení případných důkazů.“

94 Podle ustálené judikatury ohledně návrhu na zahájení řízení (žaloby), která je obdobně použitelná i v případě spisu vedlejšího účastníka (rozsudek Soudu ze dne 15. června 2005,

Regione autónoma della Sardegna v. Komise, T?171/02, Sb. rozh. s. II?2123, bod 186), musí být stručný popis důvodů dostatečně jasný a přesný pro to, aby umožnil žalovanému upravit svou obranu a Soud rozhodnout o žalobě případně i bez dalších podpůrných informací (viz rozsudek Soudu ze dne 14. prosince 2005, Honeywell v. Komise, T?209/01, Sb. rozh. s. II?5527, bod 55 a citovaná judikatura).

95 Krom toho je za účelem zajištění právní jistoty a řádného výkonu spravedlnosti třeba pro to, aby byla žaloba přípustná, aby hlavní skutkové a právní okolnosti, na kterých je založena, vyplývaly, přinejmenším stručně, ale uceleně a srozumitelně, z textu samotné žaloby (viz rozsudek Honeywell v. Komise, bod 94 výše, bod 56 a citovaná judikatura). V tomto ohledu, aťkoliv obsah žaloby lze podepřít a doplnit v konkrétních bodech odkazy na výňatky z písemností, které tvoří její přílohu, obecný odkaz na ostatní písemnosti, a to i přiložené k žalobě, nemůže zhojit nedostatek základních prvků právní argumentace, které podle ustanovení připomenutých výše musejí být uvedeny v žalobě (usnesení Soudu ze dne 21. května 1999, Asia Motor France a další v. Komise, T?154/98, Recueil, s. II?1703, bod 49). Mimoto Soud nepřísluší v přílohách vyhledávat a označovat žalobní důvody a argumenty, které by mohl pokládat za důvody a argumenty představující základ žaloby, neboť přílohy mají čistě důkazní a pomocnou funkci (viz rozsudky Soudu Honeywell v. Komise, bod 94 výše, bod 57, a ze dne 11. července 2007, Asklepios Kliniken v. Komise, T?167/04, Sb. rozh. s. II?2379, bod 40 a citovaná judikatura; viz rovněž v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C?189/02 P, C?202/02 P, C?205/02 P až C?208/02 P a C?213/02 P, Sb. rozh. s. I?5425, body 97 až 99).

96 V projednávané věci Confebask ve svých spisech vedlejšího účastníka předložených ve věcech T?227/01 až T?229/01 uvádí, že vystupuje jako vedlejší účastnice na podporu návrhových žádání žalobců v každé z uvedených věcí. Navrhuje zrušení napadených rozhodnutí a uložení náhrady nákladů řízení Komisi. Považuje za vhodné – „aby Soud získal jas a prostředky na překlad“ – odkázat na žaloby, které podala ve věcech T?265/01, T?266/01 a T?270/01 a které jsou připojeny v přílohách k jejím spisům vedlejšího účastníka. V nich Confebask krom toho předkládá vyjádření k porušení zásady ochrany legitimního očekávání.

97 Je tedy nutné konstatovat, že vyjma případu argumentu týkajícího se legitimního očekávání ze samotných spisů vedlejšího účastníka nevyplývá – a to ani stručně či jen v podstatných rysech – žádná zásadní skutková a právní okolnost.

98 Mimoto, přestože byly věci T?227/01 až T?229/01, T?265/01, T?266/01 a T?270/01 spojeny dne 13. července 2006, tedy poté, co Confebask přistoupila do řízení jako vedlejší účastnice, nemění to nic na tom, že si zachovávají svou samostatnou povahu (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 21. června 2001, Moccia Irme a další v. Komise, C?280/99 P až C?282/99 P, Recueil, s. I?4717, bod 66, a rozsudek Honeywell v. Komise, bod 94 výše, bod 71).

99 Konečně, Territorio Histórico de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa, jakož i Comunidad autónoma del País Vasco, žalobci ve věcech T?227/01 až T?229/01, a Cámara Oficial de Comercio e Industria de Álava, Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Vizcaya, jakož i Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Guipúzcoa (dále jen společně „Cámaras Oficiales de Comercio e Industria“), vedlejší účastnice ve věcech T?227/01 až T?229/01, nejsou účastnicemi řízení ve věcech T?265/01, T?266/01 a T?270/01, na něž odkazuje Confebask. Totožnost účastníků řízení je přitom zásadní podmínkou přípustnosti důvodů údajně uplatněných prostřednictvím odkazu na písemnosti v jiné věci (rozsudek Honeywell v. Komise, bod 94 výše, bod 67).

100 Za těchto okolností nemůže souhrnný odkaz na jiné písemnosti, přestože jsou připojeny v příloze ke spisům vedlejšího účastníka, zhojit nedostatek zásadních bodů právní argumentace,

kteřé v souladu s řl. 116 odst. 4 druhým pododstavcem písm. b) jednacího řádu musí být uvedeny ve spisu vedlejšího úřastníka.

101 Z toho vyplývá, že spisy vedlejšího úřastníka Confebask jsou nepřípustné, nakolik odkazují na žaloby ve věcech Tř265/01, Tř266/01 a Tř270/01, a jsou přípustné, nakolik se dovolávají porušení zásady ochrany legitimního očekávání. Není tedy dřvodné rozhodovat o tvrzení, jehož se podpřrně dovolává Komise, podle něhož je několik dřvodř, jichž se dovolává Confebask, nepřípustných, neboť mřní rámec sporu vymezený žalobami.

B – K přípustnosti podání žaloby Confebask na neplatnost ve věcech Tř265/01, Tř266/01 a Tř270/01

1. Argumenty úřastnic řízení

102 Komise a Comunidad autónoma de La Rioja tvrdí, že žaloby podané ze strany Confebask jsou nepřípustné, aniž by formálně uplatnily námitku nepřípustnosti ve smyslu řlátku 114 jednacího řádu. Podle nich podnik nemřže podat žalobu proti rozhodnutí o nesluřitelnosti režimu podpor, v jehož rámci nejsou příjemci určeni individuálně, ale na základě obecných a abstraktních kritérií. V dřsledku toho Confebask nemřže tvrdit, že je aktivně legitimována z dřvodu, že podniky, které zastupuje, jsou napadenými akty bezprostředně a osobně dotčeny. Krom toho, Confebask neuplatňuje řádný vlastní právní zájem. Konečně, vedlejší úřastenství Confebask ve věcech Tř227/01 až Tř229/01 naplňuje požadavek hospodárnosti řízení, který odřvoduje přiznání práva na podání žaloby sdružením.

103 Confebask se naopak domnívá, že je aktivně legitimována. Uvádí totiž, že zastupuje zájmy podnikř, které jsou samy aktivně legitimovány, neboť podléhají dotčeným dařovým režimřm, a mohou tak mít povinnost navrátit obdrženou podporu.

104 V odpovědi na otázku Soudu Confebask nejprve prohlásila, že nemá k dispozici informace, zda některě z jejích řlenř byli skutečnými příjemci v rámci dotčených opatření. Zdřraznila však, že je vřří orgánřm řpanřlské veřejné správy jediným mluvčím baskických podnikř, které zastupuje a které jsou adresáty sporných předpisř. V každém případě její aktivní legitimace nevzbuzuje řádné pochybnosti, tím spíše, že se aktivně úřastnila celého řízení od počátečních krokř podniknutých Komisí.

105 Po jednání a na základě potřetí opakované žádosti Soudu, která vedla k prodloužení ústní řásti řízení, předložila Confebask osvřdění generálního finančního ředitele každého ze tří Territorios Históricos, která potvrzují, že některě podniky, u nichž je krom toho osvřděno, že v době podání žalob ve věcech Tř265/01, Tř266/01 a Tř270/01 byly řleny Confebask, byly dotčeny každým z napadených rozhodnutí a zejména příkazem k navrácení dotčených slev na dani (viz bod 80 výře).

106 Komise se ve svém vyjádření k dokumentřm předloženým ze strany Confebask po jednání domnívá, že posledně uvedená nepředložila dřkaz o tom, že by se na dotčené příjemce vztahoval příkaz k navrácení.

2. Závřry Soudu

107 Co se v projednávané věci týče žaloby na neplatnost podané sdružením, je třeba připomenout, že obrana obecných zájmř podle judikatury nestaří k tomu, aby byla doložena přípustnost takové žaloby (viz v tomto smyslu rozsudky Soudního dvora ze dne 14. prosince 1962, Confédération nationale des producteurs de fruits et légumes a další v. Rada, 16/62 a 17/62, Recueil, s. 901, 919 a 920, a ze dne 10. řervence 1986, DEFI v. Komise, 282/85, Recueil,

s. 2469, body 16 až 18).

108 Takové sdružení, jako je Confebask, které je povolené obranou zájmů baskických podniků, může podat žalobu na neplatnost proti konečnému rozhodnutí Komise v oblasti státních podpor v zásadě pouze tehdy, pokud jsou podniky, které zastupuje, nebo některé z nich, aktivně legitimovány jednotlivě nebo pokud toto sdružení může uplatnit vlastní právní zájem (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 22. června 2006, *Belgie a Forum 187 v. Komise*, C-182/03 a C-217/03, Sb. rozh. s. I-5479, bod 56 a citovaná judikatura).

109 Právo na základě těchto zásad je třeba posoudit, zda je Confebask v projednávané věci aktivně legitimována.

110 Co se týče otázky, zda jsou k podání žaloby proti napadeným rozhodnutím jednotlivě aktivně legitimováni členové Confebask nebo členové jejich členů, je třeba přezkoumat, zda jsou napadenými rozhodnutími osobně a bezprostředně dotčeni ve smyslu čl. 230 čtvrtého pododstavce ES.

111 Fyzická nebo právnická osoba může tvrdit, že je osobně dotčena, pouze tehdy, je-li sporným aktem zasažena z důvodu určitých vlastností, které jsou pro ni zvláštní, nebo faktické situace, která ji vymezuje vůči všem ostatním osobám, a tím ji individualizuje zřetelně od ostatních, jakým by byl individualizován adresát aktu (viz rozsudky Soudního dvora ze dne 15. července 1963, *Plaumann v. Komise*, 25/62, Recueil, s. 197, 223, a ze dne 29. dubna 2004, *Itálie v. Komise*, C-298/00 P, Recueil, s. I-4087, bod 36 a citovaná judikatura).

112 V tomto ohledu nemohou být případní příjemci v rámci režimu podpor pouze z důvodu této vlastnosti považováni za osobně dotčené rozhodnutím Komise, kterým se konstatuje neslučitelnost tohoto režimu se společným trhem (viz usnesení Soudu ze dne 10. března 2005, *Gruppo ormeggiatori del porto di Venezia a další v. Komise*, T-228/00, T-229/00, T-242/00, T-243/00, T-245/00 až T-248/00, T-250/00, T-252/00, T-256/00 až T-259/00, T-265/00, T-267/00, T-268/00, T-271/00, T-274/00 až T-276/00, T-281/00, T-287/00 a T-296/00, Sb. rozh. s. II-787, bod 34 a citovaná judikatura).

113 V rozdílném postavení se však nalézá podnik, který je dotčen daným rozhodnutím nejen jakožto podnik, který může být případně příjemcem v rámci režimu sporných podpor, ale rovněž ve svém postavení skutečného příjemce individuální podpory, která byla poskytnuta na základě tohoto režimu a jejíž navrácení Komise nařídila (viz v tomto smyslu rozsudky Soudního dvora ze dne 19. října 2000, *Itálie a Sardegna Lines v. Komise*, C-15/98 a C-105/99, Recueil, s. I-8855, bod 34, a *Itálie v. Komise*, bod 111 výše, body 38 a 39).

114 V projednávané věci přitom z dokumentů poskytnutých ze strany Confebask po jednání vyplývá, že některé podniky, které byly jejími členy v okamžiku podání žalob ve věcech T-265/01, T-266/01 a T-270/01, jsou dotčeny daňovými opatřeními, o která jde v každém z napadených rozhodnutí, jakožto skuteční příjemci individuální podpory, která byla poskytnuta na základě dotčených daňových režimů a jejíž navrácení Komise nařídila. Osvědčení vydaná generálními finančními řediteli Territorio Histórico de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa totiž zmíní podniky, které získaly čtyřicetiprocentní slevu na dani, a potvrzují, že jsou tyto podniky napadenými rozhodnutími dotčeny.

115 Tyto podniky tudíž musí být považovány za osobně dotčené napadenými rozhodnutími. V tomto ohledu, jelikož podmínky přípustnosti žalob mohou být zkoumány soudem Společenství kdykoliv i bez návrhu, nic mu nebrání v tom, aby přihlédl k doplňujícím informacím, které byly v projednávané věci poskytnuty v rámci ústní části řízení (viz v tomto smyslu rozsudek Soudu ze dne 12. prosince 2006, *Asociación de Estaciones de Servicio de Madrid a Federación Catalana de*

Estaciones de Servicio v. Komise, T-95/03, Sb. rozh. s. II-4739, bod 50).

116 Co se týče podmínky bezprostředního dotčení, ukládají napadená rozhodnutí Španělskému království povinnost přijmout nezbytná opatření, aby příjemci dotčené podpory navrátili. Podniky, které byly příjemci těchto podpor, tudíž musí být považovány za bezprostředně dotčené těmito rozhodnutími (viz v tomto smyslu rozsudek Itálie a Sardegna Lines v. Komise, bod 113 výše, bod 36; rozsudek Soudu ze dne 20. září 2007, Salvat père & fils a další v. Komise, T-136/05, Sb. rozh. s. II-4063, bod 75).

117 Z toho vyplývá, že uvedené podniky, které jsou členy Confebask, by byly samy o sobě považovány za aktivně legitimované.

118 Vzhledem k tomu, že Confebask zastupuje podniky, z nichž nejmenším některé jsou aktivně legitimovány jednotlivě, je její žaloba proti napadeným rozhodnutím přípustná.

II – K opodstatnosti žalob

119 Před tím, než bude přezkoumán žalobní důvod vycházející z procesní vady a z porušení zásad právní jistoty, řádné správy, ochrany legitimního očekávání a rovného zacházení uplatněný jak ve věcech T-227/01 až T-229/01, tak ve věcech T-265/01, T-266/01 a T-270/01, a poté žalobní důvod vycházející z porušení zásady proporcionality, jež uplatňují žalobci ve věcech T-227/01 až T-229/01, je třeba přezkoumat žalobní důvody vycházející z neexistence státní podpory, slučitelnosti dotčených režimů se společným trhem, ze zneužití pravomoci Komise a z povahy dotčených podpor jako existujících podpor, které byly uplatněny ze strany Confebask, žalobkyně ve věcech T-265/01, T-266/01 a T-270/01.

A – K žalobnímu důvodu vycházejícímu z neexistence státní podpory ve smyslu článku 87 ES (věci T-265/01, T-266/01 a T-270/01)

120 Ve svých žalobách ve věcech T-265/01, T-266/01 a T-270/01 se Confebask zaprvé dovolává skutečnosti, že dotčené slevy na dani s sebou nenesou žádné snížení daňových příjmů. Zadruhé tvrdí, že Komise dostatečným způsobem neprokázala, že by dotčená opatření ovlivňovala obchod uvnitř Společenství a vyvolávala narušení hospodářské soutěže. Zatetí zpochybňuje specifickou povahu dotčených daňových opatření. Závrté se dovolává skutečnosti, že povaha a vnitřní struktura daňového systému odvodují dotčené slevy na dani. Konečně zapáté uplatňuje výtku vycházející z nepoužitelnosti článku 87 ES v projednávané věci.

1. K první části, vycházející ze skutečnosti, že nedošlo ke snížení daňových příjmů

a) Argumenty účastníků řízení

121 Confebask uvádí, že tvrzení Komise v napadených rozhodnutích, podle nichž dotčené slevy na dani s sebou nesou snížení daňových příjmů, předpokládá, že existuje obecná míra zdanění, ve vztahu k níž představuje jakékoli zmírnění daňové zátěže ztrátu zdrojů, a tudíž státní podporu. Confebask přitom tvrdí, že taková míra neexistuje, a zdrazňuje, že právní předpisy všech členských států obsahují formy osvobození. Nadto je úelem zpochybněných Normas Forales podpořit investice. Vytvářejí tak příjmy, jelikož uvedené investice samy o sobě podléhají zdanění.

122 Komise zpochybňuje opodstatnost této argumentace.

b) Závěry Soudu

123 Podle čl. 87 odst. 1 ES jsou se společným trhem neslučitelné podpory poskytované v

jakékoli form? státem nebo ze státních prost?edk?, které narušují nebo mohou narušit hospodá?skou sout?ž tím, že zvýhod?ují ur?ité podniky nebo ur?itá odv?tví výroby, pokud ovliv?ují obchod mezi ?lenskými státy.

124 Z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že pojem „podpora“ zahrnuje nejen pozitivní pln?ní, jako jsou dotace, ale rovn?ž r?zné formy opat?ení, které snižují náklady, jež obvykle zat?žují rozpo?et podniku, a které tak, aniž by byly dotacemi v užším slova smyslu, mají tutéž povahu a stejné ú?inky (rozsudek Soudního dvora ze dne 19. kv?tna 1999, Itálie v. Komise, C?6/97, Recueil, s. I?2981, bod 15).

125 P?itom opat?ení, kterým ve?ejné orgány poskytují ur?itým podnik?m osvobození od dan?, které sice není spojeno s p?evodem státních prost?edk?, ale staví p?íjemce do p?ízniv?jší finan?ní situace oproti ostatním poplatník?m, je státní podporou ve smyslu ?l. 87 odst. 1 ES (rozsudek Soudního dvora ze dne 15. b?ezna 1994, Banco Exterior de España, C?387/92, Recueil, s. I?877, bod 14).

126 V projednávané v?ci sta?í konstatovat, že dot?ená ?ty?icetip?tiprocentní sleva na dani p?ináší podnik?m, které jsou jejími p?íjemci, snížení jejich da?ového zatížení ve výši 45 % investované ?ástky, ze které lze slevu poskytnout, jak Komise právem uvedla v napadených rozhodnutích (bod 54 rozhodnutí 2002/820; bod 62 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894). P?i neexistenci této slevy na dani totiž musí podnik uhradit celou kone?nou ?ástku splatné dan?. Podnik, který je p?íjemcem této slevy na dani, je tedy v p?ízniv?jším finan?ním postavení, než je postavení ostatních poplatník?.

127 V rozporu s tvrzením Confebask se tedy Komise právem domnívala, že dot?ené slevy na dani s sebou nesou ztrátu da?ových p?íjm?.

128 V tomto ohledu není nijak podep?eno tvrzení Confebask, podle n?hož Komise ve své argumentaci vycházela z obecné míry zdan?ní. Naopak z napadených rozhodnutí vyplývá, že Komise poukazovala na b?žnou úrove? zdan?ní vyplývající z dot?eného da?ového systému (bod 56 rozhodnutí 2002/820; bod 64 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894).

129 Krom toho, okolnost, že da?ové právo ?lenských stát? zahrnuje mnohé p?ípady osvobození, nem?ní povahu dot?ených opat?ení z hlediska pravidel v oblasti státních podpor.

130 Kone?n?, co se tý?e argumentu, podle n?hož je ú?elem dot?ených slev na dani podpo?it investice s cílem následného vytvo?ení p?íjm?, je t?eba p?ipomenout, že cíl, který opat?ení sleduje, nem?že vést k vylou?ení kvalifikace tohoto opat?ení jako státní podpory ve smyslu ?l. 87 odst. 1 ES (rozsudek Soudního dvora ze dne 29. února 1996, Belgie v. Komise, C?56/93, Recueil, s. I?723, bod 79; rozsudek Diputación Foral de Guipúzcoa a další v. Komise, bod 22 výše, bod 63). Mimoto se ukazuje, že tento argument lze obtížn? uvést do souladu s poskytnutím snížení dan? (rozsudky Ramondín, bod 43 výše, bod 62, a Diputación Foral de Guipúzcoa a další v. Komise, bod 22 výše, bod 64).

131 První ?ást projednávaného žalobního d?vodu, vycházející ze skute?nosti, že nedošlo ke snížení da?ových p?íjm?, tedy musí být zamítnuta jako neopodstatn?ná.

2. K druhé ?ásti, vycházející z neexistence narušení hospodá?ské sout?že a ú?inku na obchod uvnit? Spole?enství, jakož i z nedostate?ného od?vodn?ní

a) Argumenty ú?astnic ?ízení

132 Zprv? Confebask tvrdí, že od?vodn?ní napadených rozhodnutí je z hlediska ?lánku 253 ES

nedostatečné, co se týče ovlivnění obchodu a narušení hospodářské soutěže, a dovolává se zejména rozsudku Itálie a Sardegna Lines v. Komise, bod 113 výše (bod 66). Závažnost důsledků, které jsou s napadenými rozhodnutími nezbytně spojené, vyžaduje obzvláště důsledné odvodnění. Podle Confebask se Komise nesprávně domnívá, že slevy na dani vyvolávají narušení obchodu v rozsahu, v němž se jejich příjemci mohou účastnit obchodu uvnitř Společenství, aniž by v tomto ohledu Komise poskytla jakékoli upesnění. Předkládá pouze obecné údaje týkající se vývozu a větší závislosti baskického hospodářství, aniž by předložila studii trhu týkající se hospodářského odvětví, které bylo podle ní znevýhodněno.

133 Zadruhé, Confebask každopádně zpochybňuje opodstatnost posouzení Komise týkajícího se ovlivnění obchodu. Tvrdí, že i když celkové daňové zatížení může případně ovlivnit strategii podniků, není tomu tak v případě pouhé pobídky daně povahy, která není rozhodujícím faktorem konkurenceschopnosti podniků. Není tudíž obhajitelné systematicky vycházet z toho, že se podniky nebo odvětví, která mají prospěch z jakéhokoli zmírnění daňového zatížení, nacházejí v lepším soutěžním postavení. Navíc podle některých studií měly daňové pobídky schválené baskickými orgány pouze omezený vliv. Tyto studie mimoto prokazují, že daňová zátěž ve španělském Baskicku byla vyšší než daňová zátěž ve zbytku Španělského království. V důsledku toho nemohou vytýkané slevy na dani samy o sobě ovlivnit obchod uvnitř Společenství. Daňová zátěž nadto není jediným faktorem, který ovlivňuje hospodářské chování podniků. Je rovněž třeba vzít v úvahu takové faktory, jako jsou obchodní právní a pracovní právní předpisy nebo předpisy v oblasti sociálního zabezpečení. Tato opatření mají o hodně větší vliv, než je vliv, který Komise připisuje dotčeným slevám na dani, a Komise neukázala, jak se dotčená ustanovení odlišují od všech ostatních rozdílů existujících mezi daňovými právními předpisy členských států.

134 Komise zpochybňuje opodstatnost této argumentace.

b) Závěry Soudu

135 Podle čl. 87 odst. 1 ES jsou neslučitelné se společným trhem pouze státní podpory, které „ovlivňují obchod mezi členskými státy“ a které „narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž“.

136 Pokud jde o povinnost odvodnění rozhodnutí Komise, z ustálené judikatury vyplývá, že toto odvodnění musí být přípustné povaze dotčeného aktu a musejí z něho jasně a jednoznačně vyplývat úvahy orgánu, jenž akt vydal, tak aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření, a příslušný soud mohl vykonávat svůj přezkum. Požadavek odvodnění musí být posuzován v závislosti na okolnostech projednávaného případu, zejména v závislosti na obsahu aktu, povaze dovolávaných důvodů a zájmu, který mohou mít osoby, kterým je akt určen, nebo jiné osoby, kterých se akt bezprostředně a osobně dotýká, na získání vysvětlení (rozsudky Soudního dvora ze dne 2. dubna 1998, Komise v. Sytraval a Brink's France, C-367/95 P, Recueil, s. I-1719, bod 63, a Itálie a Sardegna Lines v. Komise, bod 113 výše, bod 65).

137 V projednávané věci z bodu 57 rozhodnutí 2002/820 a z bodu 65 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894 vyplývá, že Komise vycházela ze zpráv zveřejněných Statistickým úřadem baskické vlády a konstatovala, že „baskické hospodářství je ekonomikou ve vysoké míře navenek otevřenou s velmi vysokým faktorem vývozu své produkce“ a že „z těchto charakteristických znaků baskického hospodářství vyplývá, že podniky-příjemci vykonávají hospodářské činnosti, které mohou být předmětem obchodu mezi členskými státy“. Na základě toho dospěla k závěru, že za těchto okolností dotčené podpory posílily postavení podniků-příjemců vůči ostatním konkurenčním podnikům v rámci obchodu uvnitř Společenství a že byl tento obchod tedy ovlivněn. Doplnila, že „podnikům-příjemcům se zlepšila výnosnost, protože se jim zvýšil jejich čistý zisk (zisk po zdanění)“ a že tak „mohou [...] soutěžit s podniky, kterým nebyla udělena

ty?icetip?tiprocentní sleva na dani, bu? proto, že neinvestovaly, nebo proto, že jejich investice po zavedení dot?ené ty?icetip?tiprocentní slevy na dani nedosáhly prahu 2,5 miliard ESP“.

138 Z takového od?vodn?ní tedy jasn? a jednozna?n? vyplývá sled úvah Komise týkající se ú?ink? slev na dani na obchod a hospodá?skou sout?ž. Zú?astn?né osoby se mohou seznámit s d?vody, které vedly k p?ijetí opat?ení, a Soud m?že vykonávat sv?j p?ezkum.

139 Napadená rozhodnutí se v tomto ohledu odlišují od rozhodnutí zrušeného Soudním dvorem v jeho rozsudku Itálie a Sardegna Lines v. Komise, bod 113 výše, kterého se dovolává Confebask. Jak totiž bylo zjišt?no v bod? 67 uvedeného rozsudku, Komise, aby dosp?la k záv?ru, že byla narušena hospodá?ská sout?ž, se spokojila s pouhým tvrzením, že podpora byla selektivní povahy a že byla vyhrazena odv?tví námo?ní dopravy na Sardinii (Itálie). Z p?edcházejícího p?itom vyplývá, že tomu tak v p?ípad? napadených rozhodnutí není.

140 Mimoto nelze Komisi vytýkat, že nep?edložila studii týkající se hospodá?ského odv?tví, které m?lo být postiženo, jelikož dot?ené da?ové právní p?edpisy jsou meziodv?tvové povahy a nadto špan?lské orgány nedostály žádosti o informace obsažené v rozhodnutích o zahájení formálních vyšet?ovacích ?ízení, které vedly k vydání napadených rozhodnutí.

141 Vzhledem k okolnostem v projednávané v?ci je tudíž t?eba mít za to, že napadená rozhodnutí dostate?ným zp?sobem vysv?tlují d?vody, pro? má Komise za to, že dot?ená opat?ení narušují nebo mohou narušit hospodá?skou sout?ž a ovliv?ují obchod uvnit? Spole?enství. Napadená rozhodnutí tudíž v tomto ohledu spl?ují požadavky ?látku 253 ES.

142 Pokud jde o opodstatn?nost posouzení Komise, je t?eba p?ipomenout, že pokud finan?ní podpora poskytnutá státem nebo ze státních prost?edk? posiluje postavení podniku v??i jiným konkuren?ním podnik?m v rámci obchodu uvnit? Spole?enství, musí být tento obchod považován za ovlivn?ný danou podporou, p?estože se podnik, který je jejím p?íjemcem, sám o sob? na vývozu nepodílí (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 17. ?ervna 1999, Belgie v. Komise, C?75/97, Recueil, s. I?3671, bod 47, a rozsudek Soudu ze dne 23. listopadu 2006, Ter Lembeek v. Komise, T?217/02, Sb. rozh. s. II?4483, bod 181 a citovaná judikatura). Mimoto je Komise povinna nikoliv zjistit skute?ný dopad tohoto opat?ení na obchod mezi ?lenskými státy a skute?né narušení hospodá?ské sout?že, ale pouze p?ezkoumat, zda toto opat?ení m?že ovlivnit tento obchod a narušit hospodá?skou sout?ž (rozsudek Soudního dvora ze dne 29. dubna 2004, Itálie v. Komise, C?372/97, Recueil, s. I?3679, bod 44).

143 Nadto se v p?ípad? režimu podpor Komise m?že omezit na zkoumání obecných charakteristických znak? dot?eného režimu, aniž by byla povinna p?ezkoumat každý konkrétní p?ípad použití (rozsudek Soudního dvora ze dne 15. prosince 2005, Itálie v. Komise, C?66/02, Sb. rozh. s. I?10901, bod 91; viz v tomto smyslu rozsudek Diputación Foral de Guipúzcoa a další v. Komise, bod 22 výše, bod 68). V takovém p?ípad?, jako je ten projednávaný, v n?mž dot?ené da?ové režimy nebyly oznámeny, není nutné, aby od?vodn?ní rozhodnutí Komise obsahovalo aktuální posouzení ú?ink? režim? na hospodá?skou sout?ž a ovlivn?ní obchodu mezi ?lenskými státy (rozsudek ze dne 17. ?ervna 1999, Belgie v. Komise, bod 142 výše, bod 48).

144 V projednávané v?ci, jak zd?raznila Komise v napadených rozhodnutích (bod 57 rozhodnutí 2002/820; bod 65 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894), pokud jde o podmínku týkající se ovlivn?ní obchodu, vyplývá z charakteristických znak? baskické ekonomiky, že podniky-p?íjemci vykonávají hospodá?ské ?innosti, které mohou být p?edm?tem obchodu mezi ?lenskými státy.

145 Za t?chto okolností m?že být obchod uvnit? Spole?enství dot?enými da?ovými zvýhodn?ními ovlivn?n.

146 Pokud jde krom toho o podmínku týkající se narušení hospodářské soutěže, slevy na dani tím, že snižují náklady podniků, které z nich mají prospěch, vylepšují soutěžní postavení těchto podniků-příjemců oproti konkurenčním podnikům, které z uvedených zvýhodnění prospěch nemají. Z toho tedy vyplývá narušení hospodářské soutěže, nebo přinejmenším riziko takového narušení.

147 V důsledku toho Komise právem v projednávané věci konstatovala, že slevy na dani mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy a narušit nebo být způsobilé narušit hospodářskou soutěž.

148 Tento závěr nelze zpochybnit na základě skutečnosti, že uvedená daňová zvýhodnění jsou dočasné povahy, že jejich vliv je omezený a není rozhodující, nebo také že nepředstavují jediný faktor, který je třeba vzít v úvahu. Judikatura totiž nevyžaduje, aby narušení hospodářské soutěže, nebo možnost takového narušení, a ovlivnění obchodu uvnitř Společenství byly citelné nebo podstatné (rozsudek Soudu ze dne 29. září 2000, CETM v. Komise, T-55/99, Recueil, s. II-3207, bod 94).

149 Stejně tak při neexistenci harmonizace na úrovni Společenství není argument vycházející z rozdílností existujících mezi daňovými právními předpisy členských států z hlediska kvalifikace opatření jako státní podpory relevantní.

150 Z toho vyplývá, že druhá část projednávaného žalobního důvodu vycházející z neexistence narušení hospodářské soutěže a ovlivnění obchodu uvnitř Společenství, jakož i z nedostatečného odvodnění napadených rozhodnutí v tomto ohledu musí být zamítnuta jako neopodstatněná.

3. Ke třetí části, vycházející z obecné povahy daňových opatření

a) Argumenty účastníků řízení

151 Confebask zpochybňuje posouzení Komise, podle něhož dotčená ustanovení poskytovala selektivní výhodu. Tvrdí, že se jedná o daňovou úpravu obecné povahy a že z ní mohou mít prospěch všechny hospodářské subjekty. Stejně tak se podle ní dotčené Normas Forales nevyznačují žádnou regionální specificitou, neboť se použijí na všechny podniky, které spadají do působnosti Territorio Histórico de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa, a jejich cílem je pouze podporovat vysoké investice. V tomto ohledu se Confebask domnívá, že posouzení Komise bylo nesoudržné, když v napadených rozhodnutích opominula okolnost týkající se regionální specificity daného opatření, přestože byla tato okolnost zmíněna v rozhodnutích o zahájení formálního vyšetřovacího řízení.

152 Confebask tvrdí, že kritérium minimálního prahu výše investice použité Komisí v projednávané věci neodpovídá kritériím používaným v minulosti a že toto kritérium není zmíněno ve sdělení o daňové podpoře podniků z roku 1998 (viz bod 7 výše), podle něhož mimo jiné daňová opatření nemohou být kvalifikována jako státní podpory pouze proto, že se některých podniků nebo některých odvětví týkají více než ostatních (sdělení o daňové podpoře podniků z roku 1998, bod 14).

153 Confebask rovněž poukazuje na XXVIII. Zprávu o politice hospodářské soutěže (bod 207) přijatou Komisí, podle níž je u daňových opatření třeba rozlišovat mezi „případy, kdy jsou příjemci určité podniky nebo určité odvětví [...], a případy, kdy mají dotčená opatření meziodvětvové úinky a jejich cílem je podpořit celé hospodářství[;] v druhém uvedeném případě opatření nepředstavuje státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 [ES], ale je obecným opatřením“.

154 Confebask dodává, že daňové režimy obvykle obsahují kvantitativní kritéria a že by použití takového kritéria za účelem užití závazku ohledně selektivity daňového opatření vedlo k tomu, že by prakticky všechny daňové předpisy členských států podléhaly přezkumu z hlediska státních podpor. Takový přezkum by podle ní šel nad rámec toho, co stanoví Smlouva.

155 Krom toho Confebask tvrdí, že dotčená opatření jsou obecnými opatřeními, neboť Diputaciones Forales nemají žádný prostor pro uvážení. Podle ní jsou slevy na dani poskytovány bez dalšího a orgány pouze ověřují, zda poplatníci splňují podmínky vyžadované pro jejich udělení. Doplňuje, že španělský právní řád zakazuje svévoli správních orgánů. Mimoto Confebask tvrdí, že dotčená ustanovení tím, že stanoví, že orgány určí výši investice rozhodnutím, které stanoví lhůty a omezení použitelná ve vztahu ke slevě na dani, zavádí „řídící mechanismus“ umožňující ověřit, že požadované podmínky byly splněny, aniž by Diputaciones poskytoval prostor pro uvážení.

156 Konečně, Confebask poznamenává, že obecná závazná norma zavádí státní podporu pouze tehdy, pokud vytváří „legislativní rámec umožňující [její] poskytování bez následných formalit“; tzn. pokud neexistuje žádný prostor pro uvážení. Naopak, pokud – jak naznačuje názor Komise – by bylo třeba dospět k závěru, že sporné Normas Forales byly pouze opatřeními, jimiž byla podpora schválena, nemohly by být kvalifikovány jako státní podpory. Napadená rozhodnutí jsou tak každopádně „zbavena svého obsahu“.

157 Komise, podporovaná ze strany Comunidad autónoma de La Rioja, tuto argumentaci zpochybňuje.

b) Závěry Soudu

158 Je třeba připomenout, že specifická opatření státu, totiž jeho selektivní povaha, je jedním z charakteristických znaků pojmu „státní podpora“ ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES. Proto je důležité ověřit, zda dotčené opatření přináší výhody výhradně určitým podnikům nebo určitým odvětvím, či nikoliv (rozsudek CETM v. Komise, bod 148 výše, bod 39; viz v tomto smyslu rovněž rozsudek Soudního dvora ze dne 17. června 1999, *Belgie v. Komise*, bod 142 výše, bod 26).

159 V projednávané věci Komise v napadených rozhodnutích vyvozuje selektivní povahu dotčených předpisů z minimální výše investice (2,5 miliard ESP), která použitelnost slevy na dani omezuje pouze na podniky, které jsou schopné takové investice podniknout, a podporu z diskreční pravomoci daňových orgánů (body 60 a 61 rozhodnutí 2002/820; body 68 a 69 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894; viz bod 28 výše).

160 Především je třeba mít za to, že Confebask se nemůže dovolávat nesoudržnosti napadených rozhodnutí z důvodu, že Komise pominula okolnost týkající se regionální specifity dotčených opatření, která byla údajně zmíněna v rozhodnutích o zahájení formálního vyšetřovacího řízení, aby dospěla k závěru ohledně jejich selektivní povahy. Tato rozhodnutí se totiž nezakládají na regionální specifitě dotčených režimů, a uvedený argument tudíž spočívá v nesprávném výkladu těchto rozhodnutí (viz bod 22 výše, a rozsudek *Diputación Foral de Guipúzcoa a další v. Komise*, bod 22 výše, body 19, 20 a 56).

161 Z napadených rozhodnutí (bod 60 rozhodnutí 2002/820; bod 68 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894) krom toho vyplývá, že pouze podniky, které podniknou investice překračující práh 2,5 miliard ESP (15 025 303 eur), a to po 1. lednu 1995 (rozhodnutí 2002/820) a po 1. lednu 1997 (rozhodnutí 2003/27 a 2002/894), mohou využít dotčené procentní slevy na dani. Všechny ostatní podniky, i když investují, ale nepřekroží výše uvedený práh, nemohou dotčeného zvýhodnění využít.

162 Je nutné konstatovat, že baskické orgány tím, že omezily použití slevy na dani na investice do nového hmotného investičního majetku překračující 2,5 miliardy ESP, vyhradily dotčené daňové zvýhodnění podnikům, které mají k dispozici značné finanční zdroje. Komise tedy mohla správně dospět k závěru, že se slevy na dani upravené v dotčených Normas Forales měly uplatnit selektivním způsobem ve vztahu k „určitým podnikům“ ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES (rozsudky Demesa, bod 43 výše, bod 157, a Ramondín, bod 43 výše, bod 39).

163 Mimoto skutečnost, že daňové systémy běžně obsahují kvantitativní kritéria, neumožňuje užinit závěr, že by ustanovení dotčená v projednávané věci, která zavádějí daňové zvýhodnění ve prospěch podniků, které mají k dispozici značné finanční zdroje, byla vyloučena z použití čl. 87 odst. 1 ES (viz v tomto smyslu rozsudek Ramondín, bod 43 výše, bod 40).

164 Argumenty vycházející ze sdělení o daňové podpoře podniků z roku 1998 neumožňují dospět k závěru, že dotčená opatření jsou obecné povahy. Uvedené sdělení totiž stanoví, že obecná opatření nejsou státními podporami, přestože z nich těží určité podniky či určité odvětví více než jiné podniky či jiná odvětví. V projednávané věci přitom dotčená opatření nejsou obecné povahy, neboť – jak již bylo uvedeno výše (viz bod 162 výše) – z nich mohou mít prospěch pouze určité podniky.

165 Krom toho, režimy dotčené v projednávané věci, přestože jsou meziodvětvové povahy, vyhrazují zvýhodnění určitým podnikům podléhajícím baskickým daňovým režimům. Nelze tedy mít za to, že je jejich cílem podpořit celé hospodářství ve smyslu zamýšleném Komisí v její XXVIII. Zprávě o politice hospodářské soutěže, jíž se Confebask dovolává (viz bod 153 výše), a současně nelze vyloučit jejich kvalifikaci jako selektivních opatření.

166 Z předcházejícího vyplývá, že dotčené slevy na dani představují zvýhodnění selektivní povahy, která „zvýhodňují určité podniky“ ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES.

167 Takové zjištění samo o sobě dostatečně dokládá, že dotčené slevy na dani splňují podmínku specifity, která je jedním z charakteristických znaků pojmu „státní podpora“. Není tudíž již dále vhodné přezkoumávat, zda selektivní povaha dotčených opatření vyplývá rovněž z diskreční pravomoci správních orgánů v rámci provádění těchto opatření, či nikoliv (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 15. července 2004, Španělsko v. Komise, C-501/00, Sb. rozh. s. I-6717, body 120 a 121, a rozsudek Demesa, bod 43 výše, bod 160), a to o to spíše, když uvedené kritérium existence diskreční pravomoci správních orgánů je v projednávané věci Komisí použito podprůměrně (bod 61 rozhodnutí 2002/820; bod 69 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894).

168 Každopádně, pokud jde o otázku diskreční povahy pravomoci Diputaciones Forales v projednávání věci, je třeba připomenout, že argumenty Confebask v tomto ohledu již byly Soudem zamítnuty v souvislosti se čtyřicetiprocentní slevou na dani upravenou v šestém dodatku Norma Foral de Álava ?. 22/1994 dotčeném v rozsudcích Demesa, bod 43 výše (body 150 až 154), a Ramondín, bod 43 výše (body 32 až 35). Soud se tak domníval, že uvedená ustanovení správním orgánem ponechávala diskreční pravomoc, která jim umožňovala zejména připisovat částku nebo podmínky přiznání dotčených daňových zvýhodnění v závislosti na charakteristických znacích investičních projektů, které jim byly předloženy k posouzení.

169 Pokud jde o změny provedené v šestém dodatku Norma Foral de Álava ?. 22/1994 dotčeném v rozsudcích Demesa a Ramondín, bod 43 výše, ve vztahu k rokem 1998 a 1999 (viz bod 13 výše), tyto změny zavádí pojem „investiční proces“, jehož součástí mohou být investice, které jsou „uskutečňovány v přípravné fázi výchozího projektu a mají nutný a bezprostřední vztah k uvedené investici“. Je přitom nutné konstatovat, že uvedené pojmy nejsou definovány, takže správní orgány mají v tomto ohledu i nadále diskreční pravomoc.

170 Pokud jde o slevy na dani použitelné na Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa, z dotčených ustanovení (viz bod 15 výše) vyplývá, že Diputaciones Forales požívaly diskreční pravomoci, zejména pokud jde o částku, na niž se vztahuje čtyřicetiprocentní sleva na dani, o délku investičního procesu a rozsah pojmu „investice“, za niž může být poskytnuta sleva na dani. Mimoto, jak konstatovala Komise, aniž by jí bylo odporováno (bod 69 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894), pojmy „investiční proces“ a „přípravná fáze investice“ nejsou definovány, takže mohla právem dospět k závěru, že regionální orgány měly v této oblasti určitý prostor pro uvážení.

171 Konečně, jak Komise zdraznila ve svých písemnostech, není za účelem vyloučení kvalifikace opatření jako obecného opatření nezbytné ověřovat, zda bylo jednání správních orgánů svévolné. Stačí doložit, což bylo v projednávání věci učiněno, že uvedené správní orgány disponují diskreční posuzovací pravomocí (rozsudek Demesa, bod 43 výše, bod 154).

172 Pokud jde konečně o argument, podle něhož, i když bude připuštěno, že správní orgány mají diskreční pravomoc, musí být dotčená opatření považována za pouhé schvalující akty, které nemusejí být oznámeny, musí být rovněž zamítnut. Sporná ustanovení totiž podrobným způsobem stanoví podmínky poskytnutí slev na dani, a byla tedy Komisi správně považována za režim podpor, které musejí být oznámeny.

173 Z předcházejícího vyplývá, že dotčená opatření jsou opatřeními selektivními.

4. Ke čtvrté části, vycházející z odvodnění daňových opatření povahou a vnitřní strukturou daňového systému

a) Argumenty účastníků řízení

174 Confebask tvrdí, že Territorio Histórico de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa samostatně upravují svůj daňový režim v závislosti na hospodářské politice sledované demokraticky zvolenými zastupitelskými orgány. Dotčená daňová ustanovení jsou tedy nástrojem daňové a hospodářské politiky vyplývajícím z politických a hospodářských rozhodnutí státu, která nemohou být předmětem přezkumu na úrovni Společenství.

175 Confebask mimoto tvrdí, že sporná daňová ustanovení jsou objektivní a horizontální povahy a mají účinky prospívající zaměstnanosti a investicím, v dokonalém souladu s povahou a vnitřní strukturou dotčených daňových režimů.

176 Konečně, úprava daňových zvýhodnění v závislosti na určitých minimálních prazích výše investice je v souladu s cílem dotčených ustanovení. Tento cíl spočívá v zajištění daňových přímů z činnosti podniků a současně v podpoře jejich rozvoje, aby byla zachována jejich schopnost platit daně. Z tohoto hlediska je logické, že zpochybněná daňová opatření nestaví malé investice na roveř velkým investicím.

177 Komise, podporovaná ze strany Comunidad autónoma de La Rioja, zpochybňuje tuto argumentaci jako neopodstatněnou.

b) Závěry Soudu

178 Především je třeba uvést, že skutečnost, že Territorios Históricos mají daňovou autonomii, která je uznána a chráněna španělskou Ústavou, je nezavazuje povinnosti dodržovat ustanovení Smlouvy v oblasti státních podpor. V tomto ohledu se čl. 87 odst. 1 ES, když zmíní podpory poskytované „v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků“, vztahuje na jakoukoli podporu financovanou z veřejných prostředků. Z toho vyplývá, že opatření přijatá územní správními celky (decentralizovanými, federalizovanými, regionálními či jinými) členských států, bez ohledu na jejich právní status a označení, spadají stejně jako opatření přijatá v rámci federální či centrální pravomoci do oblasti působnosti čl. 87 odst. 1 ES, pokud jsou splněny podmínky tohoto ustanovení (rozsudek Soudního dvora ze dne 14. října 1987, Nemecko v. Komise, 248/84, Recueil, s. 4013, bod 17, a rozsudek Ramondín, bod 43 výše, bod 57).

179 Dále je třeba připomenout, že odvodnění dotčených opatření „povahou nebo vnitřní strukturou systému“ souvisí se soudržností konkrétního daňového opatření s vnitřní logikou daňového systému obecně (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 17. června 1999, Belgie v. Komise, bod 142 výše, bod 39). V případě konkrétního daňového opatření, které je odvodněno vnitřní logikou daňového systému – jako je progresivní povaha daně, která je odvodněna svým účelem spočívajícím v přerozdělování, je proto použití čl. 87 odst. 1 ES vyloučeno (rozsudek Demesa, bod 43 výše, bod 164).

180 V projednávané věci Confebask uvádí, že dotčená daňová opatření se zakládají na objektivních kritériích a jsou horizontální povahy. Jak již však bylo konstatováno výše (viz body 158 až 166 výše), dotčená opatření si přesto zachovávají svou selektivní povahu a na základě uvedených argumentů nelze mít za to, že jsou opatřeními odvodněnými vnitřní logikou dotčeného daňového systému.

181 Dále Confebask tvrdí, že stanovení minimálního prahu výše investice je v souladu s cílem dotčených ustanovení, kterým je podpořit investice na těchto Territorios Históricos a zachovat schopnost podniků platit daně.

182 Skutečnost, že je využití podpory vyhrazeno určité omezené kategorii podniků, přitom obecný záměr podpořit investice neodráží.

183 Confebask se mimoto v rámci své argumentace spokojuje s poukazem na obecné cíle hospodářské politiky, které vnitřně nesouvisejí s dotčeným daňovým systémem.

184 Cíl sledovaný dotčenými opatřeními přitom neumožňuje vyloučit kvalifikaci těchto opatření jako státní podpory ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES. Pokud bychom totiž tuto úvahu přijali, stačilo by,

aby se veřejné orgány odvolávaly na legitimitu cíle sledovaných přijetím opatření podpory, aby toto opatření mohlo být považováno za obecné opatření, ve vztahu k němuž je použití čl. 87 odst. 1 ES vyloučeno. Toto ustanovení přitom nerozlišuje na základě přímého cíle státních opatření, ale vymezuje je v závislosti na jejich účincích (rozsudek Soudního dvora ze dne 26. září 1996, Francie v. Komise, C-241/94, Recueil, s. I-4551, bod 20, a rozsudek CETM v. Komise, bod 148 výše, bod 53).

185 Dotčená konkrétní daňová opatření tudíž nemohou být považována za odvodná povahou nebo vnitřní strukturou daňového systému posuzovaného Komisí.

186 V důsledku toho měla Komise v napadených rozhodnutích právem za to, že slevy na dani odpovídající 45 % investované částky jsou státními podporami ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES.

5. K výtce vycházející z nepoužitelnosti článku 87 ES na dotčená opatření

187 V rámci své odpovědi ze dne 3. února 2005 na otázky položené Soudem ve věcech T-265/01, T-266/01 a T-270/01 (viz bod 47 výše) poukazuje Confebask na to, že v rámci věcí, ve kterých byly vydány rozsudky Soudního dvora ze dne 11. listopadu 2004, Demesa a Territorio Histórico de Álava v. Komise, a Ramondín a další v. Komise, bod 45 výše, žalobci tvrdili, že daňové opatření přijaté před přijetím usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě ze dne 1. prosince 1997 o kodexu chování v oblasti zdanění podniků (Úř. věst. 1998, C 2, s. 2), a sdělení o daňové podpoře podniků z roku 1998, je vyloučeno z přezkumu státních podpor. Confebask prohlašuje, že se připojuje k této výtce, která byla Soudním dvorem zamítnuta jako nová, a tedy nepřijatelná.

188 Soud konstatuje, že taková výtka uplatněná v rámci odpovědi na otázky Soudu, musí být odmítnuta jako nepřijatelná ve smyslu čl. 48 odst. 2 prvního pododstavce jednacího řádu. Představuje totiž nový důvod předložený v průběhu řízení, aniž by se však zakládal na právních a skutkových okolnostech, které vyšly najevo v průběhu řízení.

189 Je pravda, že důvod, který je rozvedením důvodu již dříve přímou či implicitně uvedeného v návrhu na zahájení řízení, musí být považován za nepřijatelný (rozsudky Soudního dvora ze dne 19. května 1983, Verros v. Parlament, 306/81, Recueil, s. 1755, bod 9, a ze dne 22. listopadu 2001, Nizozemsko v. Rada, C-301/97, Recueil, s. I-8853, bod 169).

190 Nicméně dokonce i za předpokladu, že by výtka vycházející z nepoužitelnosti článku 87 ES ve vztahu k dotčeným opatřením mohla být považována za rozvedení důvodu, který se zakládá na neexistenci státní podpory ve smyslu článku 87 ES, přezkoumaného v bodech 120 až 186 výše, je třeba konstatovat, že musí být každopádně odmítnuta jako nepřijatelná.

191 Je totiž třeba připomenout, že na základě čl. 44 odst. 1 písm. c) jednacího řádu musí každá žaloba obsahovat zejména předemt sporu a stručný popis dovolávaných žalobních důvodů. Podle ustálené judikatury musí být tyto údaje dostatečně jasné a jednoznačné, aby umožnily žalovanému připravit svou obranu a Soudu rozhodnout o žalobě případně i bez dalších podpůrných informací. Za účelem zajištění právní jistoty a řádného výkonu spravedlnosti je třeba pro to, aby byla žaloba nepřijatelná, aby podstatné skutkové a právní okolnosti, na kterých je založena, vyplývaly, přinejmenším stručně, ale uceleně a srozumitelně, z textu samotné žaloby (viz rozsudek Soudu ze dne 27. února 1997, FFSA a další v. Komise, T-106/95, Recueil, s. II-229, bod 124; usnesení Asia Motor France a další v. Komise, bod 95 výše, bod 49, a rozsudek Soudu ze dne 19. července 2007, FG Marine v. Komise, T-360/04, Sb. rozh. s. II-92, zveřejněné shrnutí, bod 33 a citovaná judikatura).

192 V projednávané věci přitom není uplatněná výtka nijak vysvětlena. Confebask se totiž

pouze připojuje k argumentům, které byly v tomto ohledu předloženy Soudnímu dvoru žalobci ve věcech, ve kterých byly vydány rozsudky Demesa a Ramondín, bod 45 výše.

193 Výtku vycházející z nepoužitelnosti článku 87 ES ve vztahu k dotčeným opatřením tudíž musí být odmítnuta jako nepřijatelná.

194 V důsledku toho musí být žalobní důvod vycházející z neexistence státní podpory zamítnut v plném rozsahu.

B – K žalobnímu důvodu vycházejícímu z údajné slučitelnosti Normas Forales se společným trhem (věci T-265/01, T-266/01 a T-270/01)

1. Argumenty účastníků řízení

195 Zprvée Confebask tvrdí, že Komise má v napadených rozhodnutích za to, že sporná ustanovení jsou neslučitelná se společným trhem, jelikož neobsahují výslovnou zmínku o tom, že zohlední ustanovení Společenství týkající se odvětvových, regionálních či jiných podpor. Confebask z toho vyvozuje, že by vnitrostátní předpisy ovlivňující daňovou zátěž, aby byly v souladu s předpisy v oblasti státních podpor, měly uvádět, ve vztahu ke kterým podnikům se neuplatní, protože jinak by byly neslučitelné se společným trhem. Confebask přitom tvrdí, že daňové právo takový druh konkretizace obsahovat nemusí. Každopádně se Confebask domnívá, že Komise měla konkrétně vysvětlit, v čem jsou dané podpory neslučitelné se společným trhem, a to i v případě neexistence takové konkretizace.

196 Zadruhé Confebask Komisi vytýká, že po provedení čistě formálního a abstraktního přezkumu dospěla k závěru ohledně neslučitelnosti Normas Forales s pokyny z roku 1998 (viz bod 8 výše), aniž by přikročila ke konkrétnímu přezkumu, a to i přesto, že pokyny nemají závazné právní účinky, a nemohou tedy odvodnit neslučitelnost podpory bez podrobného rozboru.

197 Komise, podporovaná ze strany Comunidad autónoma de La Rioja, navrhuje, aby byl tento žalobní důvod zamítnut jako neopodstatněný.

2. Závěry Soudu

198 Je třeba připomenout, že Komise v oblasti čl. 87 odst. 3 ES disponuje rozsáhlou posuzovací pravomocí (rozsudky Soudního dvora ze dne 21. března 1990, *Belgie v. Komise*, C-142/87, Recueil, s. I-959, bod 56, a ze dne 11. července 1996, *SFEI a další*, C-39/94, Recueil, s. I-3547, bod 36; rozsudek Soudu ze dne 8. července 2004, *Technische Glaswerke Ilmenau v. Komise*, T-198/01, Sb. rozh. s. II-2717, bod 148). Přezkum prováděný soudem Společenství se tedy musí omezit na ověření dodržení procesních pravidel a povinnosti odvodnění, jakož i věcné správnosti skutkových zjištění a toho, zda nedošlo k zjevně nesprávnému posouzení nebo zneužití pravomoci. Soudu Společenství nepřisluší nahrazovat hospodářské posouzení Komise svým vlastním (viz výše uvedený rozsudek *Technische Glaswerke Ilmenau v. Komise*, bod 148 a citovaná judikatura).

199 V oblasti režimů podpor se Komise může omezit na zkoumání obecných charakteristických znaků dotčeného režimu, aniž by byla povinna provést přezkum každého konkrétního případu použití (rozsudek ze dne 15. prosince 2005, *Itálie v. Komise*, bod 143 výše, bod 91; viz v tomto smyslu rozsudek *Diputación Foral de Guipúzcoa a další v. Komise*, bod 22 výše, bod 68).

200 Je třeba uvést, že pod záminkou uplatnění porušení čl. 87 odst. 3 ES Confesbask Komise v zásadě vytýká, že napadená rozhodnutí nedostatečně odvodnila.

201 Z napadených rozhodnutí (body 77 až 93 rozhodnutí 2002/820; body 84 až 99 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894) vyplývá, že Komise přezkoumala slučitelnost dotčených režimů podpor s ohledem na výjimky stanovené v čl. 87 odst. 3 písm. a) a c) ES z hlediska pravidel Společenství použitelných v oblasti regionálních podpor [body 77, 78 a 86 rozhodnutí 2002/820; body 84, 85 a 92 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894, která odkazují na sdělení Komise o metodě použití čl. [87] odst. 3 písm. a) a c) na regionální podporu (Úř. věst. 1988, C 212, s. 2) a na pokyny z roku 1998 (viz bod 8 výše)], v oblasti podpor investicím [body 82, 89 a 92 rozhodnutí 2002/820 a body 88, 95 a 98 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894, které odkazují na první usnesení zástupců vlád členských států zasedajících v Radě ze dne 20. října 1971 o obecných režimech regionálních podpor (Úř. věst. C 111, s. 1), na sdělení Komise o režimech regionálních podpor (Úř. věst. 1979, C 31, s. 9) a na sdělení Komise o víceodvetvovém rámci pro regionální podpory ve prospěch velkých investičních projektů (Úř. věst. 1998, C 107, s. 7)], v oblasti podpor malým a středním podnikům (SME) [body 81 a 88 rozhodnutí 2002/820; body 87 a 94 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894, které odkazují na sdělení Komise o rámci Společenství pro podporu malým a středním podnikům (Úř. věst. 1992, C 213, s. 2)] a v oblasti podpor podnikům v nesnázích [bod 93 rozhodnutí 2002/820 a bod 99 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894, které odkazují na pokyny Společenství o státní podpoře na záchranu a restrukturalizaci podniků v nesnázích (Úř. věst. 1994, C 368, s. 12), pozměňované pokyny z roku 1999 (Úř. věst. C 288, s. 2; Zvl. vyd. 08/01, s. 322)].

202 Komise nejprve uvedla, že se jeví, že slevy na dani mohou přinejmenším částečně splňovat podmínky stanovené pokyny z roku 1998, jednak proto, že jejich základem byly investiční výdaje, a jednak proto, že byly poskytovány až do výše 45 % investované částky (viz bod 77 rozhodnutí 2002/820; bod 84 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894). Dále vysvětlila, že se však na ně nemůže vztahovat žádná z regionálních výjimek stanovených v čl. 87 odst. 3 ES. Komise totiž uvedla, že se na Territorio Histórico de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa výjimka stanovená v čl. 87 odst. 3 písm. a) ES nemohla vztahovat z důvodu příliš vysokého hrubého domácího produktu na obyvatele (viz bod 78 rozhodnutí 2002/820; bod 85 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894). Komise dodala, že slevy na dani nemohou být schváleny ani na základě čl. 87 odst. 3 písm. c) ES, neboť jejich výše překračuje stropy stanovené v jednotlivých po sobě jdoucích mapách regionálních podpor (bod 79 rozhodnutí 2002/820; bod 86 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894). Komise rovněž vysvětlila, že se slevy na dani mimoto mohly týkat investic na obnovu zařízení, jakož i výdajů spojených s „investičním procesem“ nebo s „investicemi v přípravné fázi“. Komise se přitom při neexistenci přesné definice těchto pojmů domnívala, že nebylo možné vyloučit, že předmětem dotčených podpor mohla být nejen převodní investice, ale rovněž jiné náklady, které nemohou být považovány za investiční výdaje podle pravidel Společenství použitelných v této oblasti (bod 82 rozhodnutí 2002/820; bod 88 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894). Uvedla, že dotčená opatření nejsou omezena na zpřístupnělé zóny, ani nejsou omezena horní hranicí, a nemohou být tedy považována za slučitelná na základě regionální výjimky stanovené v čl. 87 odst. 3 písm. c) ES (bod 84 rozhodnutí 2002/820; bod 90 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894).

203 Pokud jde o opatření ve prospěch investičních výdajů, které neodpovídají definici Společenství, měla Komise za to, že spadají do kategorie provozních podpor, které jsou v zásadě zakázané, na něž se v projednávané věci nemohla vztahovat výjimka stanovená v čl. 87 odst. 3 písm. a) ES (body 85 a 86 rozhodnutí 2002/820; body 91 a 92 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894).

204 Komise konstatovala, že se na dotčená opatření nemůže vztahovat výjimka podle čl. 87 odst. 3 písm. c) ES týkající se podpor, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností,

nebo tato opatření nebyla v souladu s použitelnými předpisy Společenství, ani pokud jde o malé a střední podniky (bod 88 rozhodnutí 2002/820; bod 94 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894), ani pokud jde o velké podniky, nebo dotčené režimy se na určité činnosti nevztahovaly (body 89 a 90 rozhodnutí 2002/820; body 95 a 96 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894).

205 Krom toho Komise uvedla, že při neexistenci odvětvových omezení je možné, že typické procentní slevy na dani nebudou respektovat odvětvová pravidla (bod 91 rozhodnutí 2002/820; bod 97 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894).

206 Komise měla konečně za to, že se na dotčené režimy nemohou vztahovat ani ostatní výjimky stanovené v čl. 87 odst. 2 a 3 ES (bod 94 rozhodnutí 2002/820; bod 100 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894). Na základě toho dospěla k závěru, že dotčené režimy podpor jsou neslučitelné se společným trhem.

207 Komise dodala, že napadená rozhodnutí týkající se režimů podpor nevylučují možnost, aby byly za slučitelné se společným trhem zcela nebo částečně považovány individuální podpory na základě charakteristických znaků, které jsou jim vlastní (bod 98 rozhodnutí 2002/820; bod 105 rozhodnutí 2003/27; bod 107 rozhodnutí 2002/894).

208 Z předcházejícího vyplývá, že vzhledem jednak k povaze dotčených režimů podpor, a jednak k neposkytnutí informací španělskými orgány ohledně příjemců v rámci dotčených režimů, navzdory žádostem Komise v tomto ohledu, nelze rozbor Komise považovat za abstraktní.

209 Confebask krom toho neuplatňuje žádnou okolnost, o kterou by jakýmkoli způsobem opíral tvrzení o nesprávnosti rozboru Komise ohledně slučitelnosti dotčených opatření se společným trhem. Confebask zejména neuplatňuje žádný argument, který by prokázal, že použití pokynů z roku 1988 v projednávané věci jakýmkoli způsobem ovlivnilo legalitu napadených rozhodnutí.

210 Z toho vyplývá, že žalobní důvod zpochybňující neslučitelnost dotčených slev na dani se společným trhem není opodstatněný.

C – K žalobnímu důvodu vycházejícímu ze zneužití pravomoci (věci T-265/01, T-266/01 a T-270/01)

1. Argumenty účastníků řízení

211 Confebask několikrát ve svých písemnostech tvrdí, že se Komise dopustila zneužití pravomoci, neboť využila své pravomoci podle článku 87 ES za účelem harmonizace daňových systémů členských států. Confebask tvrdí, že vzhledem k tomu, že pokusy o harmonizaci ze strany Komise selhaly, jsou napadená rozhodnutí součástí celkového procesu prováděného Komisí za účelem harmonizace příjmů zdaněného podniků prostřednictvím státních podpor, místo toho, aby využila vhodného postupu stanoveného za tímto účelem v článku 96 ES.

212 Komise, podporovaná ze strany Comunidad autónoma de La Rioja, navrhuje, aby byl tento žalobní důvod zamítnut.

2. Závěry Soudu

213 Je třeba připomenout, že rozhodnutí je stiženo zneužitím pravomoci pouze tehdy, jeví-li se na základě objektivních, relevantních a shodujících se nepřímých důkazů, že bylo přijato za výlučným nebo přinejmenším rozhodujícím účelem dosáhnout jiných než uváděných cílů (viz rozsudky Soudního dvora ze dne 22. listopadu 2001, Nizozemsko v. Rada, C-110/97, Recueil, s. I-8763, bod 137 a citovaná judikatura, a Ramondín a další v. Komise, bod 45 výše, bod 44).

214 Confebask p?itom v projednáváné v?ci nep?edkládá žádný objektivní nep?ímý d?kaz, na jehož základ? by bylo možné dosp?t k záv?ru, že skute?ným ú?elem, který sledovala Komise, když p?ijala napadená rozhodnutí, bylo dosáhnout harmonizace da?ových p?edpis?.

215 Mimoto Confebask ani nedokládá existenci jakékoli faktické harmonizace, která byla podle ní na úrovni Spole?enství uskute?n?na napadenými rozhodnutími (viz v tomto smyslu rozsudek Ramondín, bod 43 výše, bod 85).

216 Za t?chto okolností musí být žalobní d?vod vycházející ze zneužití pravomoci zamítnut jako neopodstatn?ný.

D – K žalobnímu d?vodu vycházejícímu z povahy dot?ených podpor jako existujících podpor (v?ci T?265/01, T?266/01 a T?270/01)

1. Argumenty ú?astnic ?ízení

217 Confebask tvrdí, že i za p?edpokladu, že dot?ené Normas Forales p?edstavují státní podpory, m?ly by být kvalifikovány jako existující podpory a povinnost jejich navrácení by v d?sledku toho m?la být zrušena.

218 Zaprvé ve v?ci T?265/01 Confebask tvrdí, že Territorio Hist?rico de Álava v letech 1981, 1983 a 1984, tedy p?ed p?istoupením Špan?lského království ke Spole?enství, zavedlo za ú?elem podpory investic slevy na dani, které byly „v podstat? totožné“ se šestým dodatkem Norma Foral de Álava ?. 22/1994. Confebask tak zmi?uje slevu na dani ve výši 15 % investované ?ástky zavedenou v roce 1981, která podléhala podmínkám zachování zam?stnání po dobu dvou let, zvýšení po?tu zam?stnanc? a výše investic, u nichž se procentní podíl v roce 1984 zvýšil na 20 %; v roce 1983 byla po povodních v roce 1983, které zp?sobily škody na majetku, zavedena padesátiprocentní sleva na dani; sleva na dani ve výši 50 % ?ástky investované v roce 1984 a 1985 rovnž podléhala ur?itým podmínkám, zejména podmínce vlastního financování ve výši nejmén? 25 %. Podle Confebask se tedy jedná o existující podporu podle ?l. 1 písm. b) bodu i) na?ízení ?. 659/1999.

219 Zadruhé, ve v?cech T?265/01, T?266/01 a T?270/01 Confebask tvrdí, že dot?ené Normas Forales jsou prodloužením platnosti ustanovení p?ijatých po p?istoupení Špan?lského království ke Spole?enství a v?i nimž Komise nevznesla žádné námítky.

220 V tomto ohledu Confebask ve v?ci T?270/01 tvrdí, že Territorio Hist?rico de Guipúzcoa dne 22. dubna 1986 a dne 27. dubna 1987 vydalo Normas Forales ?. 4/1986 a ?. 14/1987 p?inášející snížení dan? ve výši 50 % investované ?ástky, které jsou podle ní obdobné t?m, které byly zpochybn?ny v napadených rozhodnutích.

221 Ve v?cech T?265/01, T?266/01 a T?270/01 rovnž tvrdí, že slevy na dani zavedené v roce 1988 na t?ech Territorios Hist?ricos a da?ové režimy dot?ené v projednáváné v?ci jsou si velmi podobné. P?itom podle Confebask byly uvedené slevy na dani z roku 1988 schváleny Komisí v jejím rozhodnutí 93/337/EHS ze dne 10. kv?tna 1993 o systému da?ové podpory investicím v Baskicku (Ú?. v?st. L 134, s. 25). Mimoto odkazuje na dopis Komise ze dne 3. února 1995, podle n?hož vzala posledn? uvedená na v?domí, že byla odstran?na neslu?itelnost slev na dani z roku 1988 z hlediska svobody usazování.

222 Confebask dodává, že judikatura vyžaduje podstatnou zm?nu daného opat?ení, aby toto opat?ení mohlo být kvalifikováno jako nová podpora. V rozsahu, v n?mž ?l. 1 písm. c) na?ízení ?. 659/1999 zmi?uje „zm?ny“ a omezuje tak pojem „existující podpora“, nem?l by být vykládán v

rozporu s judikaturou, jinak by to vedlo k zásahu do práv dotčených správních orgánů a podniků.

223 Zatčeti Confebask tvrdí, že napadená rozhodnutí jsou výsledkem zmčny postoje Komise k dačovým úlevám, neboť Komise nikdy pčedtím, a zejména ve svém rozhodnutí 93/337 o slevách na dani z roku 1988, netvrdila, že by opatčení mohlo být „specifické“ z toho pouhého dčvodu, že je jeho oblast pčsobnosti omezena v čase nebo kvantitativním zpčsobem. Vzhledem k této doktrinální zmčnč mčlo být s dotčnými Normas Forales zacházeno jako s existujícími podporami ve smyslu čl. 1 písm. b) bodu v) načřízení č. 659/1999.

224 Confebask tuto zmčnu postoje Komise rovnčž vyvozuje ze skutečností, že člen Komise povččený otázkami hospodáčské soutčže dne 17. března 1997 ve vztahu k delegaci Comunidad autónoma de La Rioja v souvislosti s režimy osvobození od korporační danč zavedenými v roce 1993 ze strany Territorio Histórico de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa prohlásil, že jejich pčezkum nespádá do pravomoci „Evropské unie“. Podle Confebask toto prohlášení totiž znamená, že Komise tyto režimy osvobození z roku 1993 pčvodnč posoudila jako dačová opatčení obecné povahy, a nikoli jako státní podpory. Konečnč, uvedená zmčna postoje Komise se zakládá na sdčlení o dačové podpoče podnikč z roku 1998. V této souvislosti ze zprávy Komise K(2004) 434 ze dne 9. února 2004 o provádční výše uvedeného sdčlení vyplývá, že cílem tohoto sdčlení nebylo pouze vyjasnční použití pravidel týkajících se státních podpor v dané oblasti, ale také jejich posílení.

225 Vzhledem k tomuto vývoji se Confebask domnívá, že dotčené Normas Forales musí být posouzeny jako existující podpory v souladu s čl. 1 písm. b) bodem v) načřízení č. 659/1999.

226 Nakonec Confebask zdčrazčuje, že účelem dotčených dačových opatčení bylo „povzbudit investice, které by bez této pobídky nemusely být uskutečnčny“. Z toho vyvozuje, že vybraní dotčených částek zpčt povede ke zrušení tčchto investic. Takové povinnosti mimoto staví podniky do obtížného postavení.

227 Komise, podporovaná ze strany Comunidad autónoma de La Rioja, navrhuje, aby byl projednáváný žalobní dčvod zamítnut jako neopodstatněný.

2. Závčry Soudu

228 Smlouva o ES zavádí odlišná čřízení podle toho, zda se jedná o podpory existující, nebo nové. Zatímco nové podpory musí být v souladu s čl. 88 odst. 3 ES pčedem oznámeny Komisi a nemohou být provedeny pčed tím, než je čřízení ukončeno vydáním konečného rozhodnutí, mohou být existující podpory v souladu s čl. 88 odst. 1 ES právoplatně provedeny, pokud Komise nekonstatovala jejich neslučitelnost (rozsudek Banco Exterior de España, bod 125 výše, bod 22, a rozsudek Soudu ze dne 15. června 2000, Alzetta a další v. Komise, Tč298/97, Tč312/97, Tč313/97, Tč315/97, Tč600/97 až Tč607/97, Tč1/98, Tč3/98 až Tč6/98 a Tč23/98, Recueil, s. IIč2319, bod 148). Existující podpory tedy mohou být pčípadně pouze pčedmčtem rozhodnutí o neslučitelnosti zakládajícího účinky do budoucna (výše uvedený rozsudek Alzetta a další v. Komise, bod 147).

229 Článek 1 písm. b) bod i) načřízení č. 659/1999, které vstoupilo v platnost dne 16. dubna 1999, a tedy bylo použitelné v okamžiku pčijetí napadených rozhodnutí, stanoví, že existující podporou se rozumí „všechny podpory existující v pčíslušných členských státech pčed vstupem Smlouvy v platnost, to znamená režimy podpor a jednotlivé podpory, které byly zavedeny pčed vstupem Smlouvy v platnost a zčstávají použitelné i po nčm“.

230 Pokud jde zaprvé o ustanovení dotčená ve včci Tč265/01, je nesporné, že tato ustanovení byla pčijata ze strany Territorio Histórico de Álava od roku 1994 do roku 1999, tedy v dobč, v níž

Španělské království již bylo šlenským státem.

231 Pšitom v rozporu s tím, co tvrdí Confebask, nemohou být uvedená ustanovení pšijatá od roku 1994 do roku 1999 považována za „v podstatě totožná“ s ustanoveními z let 1981, 1983 a 1984, kterými se zaváděly slevy na dani, jichž se dovolává (viz bod 218 výše).

232 Z informací ze spisu, a zejména z bodu 72 rozhodnutí 2002/820 a ze samotné žaloby Confebask totiž vyplývá, že jednak byly změny podmínky použití, a tudíž okruh osob oprávněných ke slevám na dani, a jednak byl rovněž změna základ a výše procentuálního podílu slev na dani. Mimoto po sobě následující ustanovení Normas Forales, která zavádějí slevy na dani, mají omezenou časovou působnost. Změna byla tedy rovněž délka uplatnění podpor.

233 Takové změny se šitom jeví jako podstatné ve smyslu použitelné judikatury (viz v tomto smyslu rozsudky Soudu ze dne 30. ledna 2002, Keller a Keller Meccanica v. Komise, T-35/99, Recueil, s. II-261, bod 62; ze dne 30. dubna 2002, Government of Gibraltar v. Komise, T-195/01 a T-207/01, Recueil, s. II-2309, bod 111, a Demesa, bod 43 výše, bod 175).

234 Dotčená ustanovení vydaná ze strany Territorio Histórico de Álava tudíž nemohou být kvalifikována jako existující podpory ve smyslu čl. 1 písm. b) bodu i) nařízení č. 659/1999.

235 Zadruhé, Confebask tvrdí, že dotčené Normas Forales jsou prodloužením platnosti schválených Normas Forales.

236 Článek 1 písm. b) bod ii) nařízení č. 659/1999 stanoví, že existující podporou je „schválená podpora, což znamená režimy podpory a jednotlivé podpory schválené Komisí nebo Radou“.

237 Zaprvé ve věci T-270/01 Confebask v tomto ohledu tvrdí, že Territorio Histórico de Guipúzcoa dne 22. dubna 1986 a dne 27. dubna 1987 vydalo Normas Forales č. 4/1986 a č. 14/1987 obsahující opatření obdobná těm, která byla zpochybněna v napadených rozhodnutích.

238 V tomto ohledu však stačí konstatovat, že Confebask nijak nedokládá, že by tato ustanovení z roku 1986 a 1987 byla Komisí schválena. Mimoto, tato ustanovení každopádně zaváděla daňová zvýhodnění omezená na roky 1986 a 1987. V důsledku toho, i kdyby Norma Foral de Guipúzcoa č. 7/1997 obsahovala obdobná ustanovení, nic by to neměnilo na její povaze jako nové podpory (viz v tomto smyslu rozsudek Demesa, bod 43 výše, bod 175).

239 Zadruhé, ve věcech T-265/01, T-266/01 a T-270/01 Confebask tvrdí, že dotčené slevy na dani zavedené na těchto Territorios Históricos a slevy na dani z roku 1988, údajně schválené Komisí v jejím rozhodnutí 93/337, jsou „velmi podobné“ (viz bod 221 výše).

240 Soud šitom jednak uvádí, že se slevy na dani z roku 1988 od slev na dani dotčených v projednávané věci podstatně liší, a to souasně z hlediska výše procentního podílu slevy na dani, z hlediska minimálního prahu výše investice, na niž se sleva může vztahovat, a z hlediska délky uplatnění.

241 Krom toho Confebask nesprávně vykládá rozhodnutí 93/337 a dopis Komise ze dne 3. února 1995. V uvedeném rozhodnutí totiž Komise dotčené podpory kvalifikovala jako neslučitelné se společným trhem nejen proto, že byly v rozporu s článkem 43 ES, ale také proto, že nedodržely různé požadavky související s podporami, zejména požadavky ohledně regionálních podpor, požadavky ohledně odvětvových podpor, podpor malým a středním podnikům a požadavky týkající se souběhu podpor (bod V rozhodnutí 93/337). Pokud jde o dopis ze dne 3. února 1995, je třeba konstatovat, že v něm Komise bere na vědomí pouze skutečnost, že dotčený daňový režim již není v rozporu s článkem 43 ES, aniž by se však vyjadřovala k otázce, zda dotčený režim

respektuje různé požadavky související s podporami uvedené v rozhodnutí 93/337 (viz v tomto smyslu rozsudek Demesa a Territorio Histórico de Álava v. Komise, bod 45 výše, body 48 a 49, a rozsudek Demesa, bod 43 výše, bod 237).

242 Tudíž dokonce i za předpokladu, že by mohly být dotčené slevy na dani považovány za totožné se slevami na dani z roku 1988, nemohou být považovány za schválené Komisí.

243 Zatěť, Confebask tvrdí, že vzhledem ke změně doktrinálního postoje Komise ke kritériím selektivity mělo být s dotčenými daňovými režimy zacházeno jako s existujícími podporami ve smyslu čl. 1 písm. b) bodu v) nařízení č. 659/1999.

244 V souladu s čl. 1 písm. b) bodem v) nařízení č. 659/1999 je existující podporou „podpora, která se považuje za existující podporu, protože v době, kdy začala být uskutečňována, nevytvářela podporu a poté se stala podporou následkem vývoje společného trhu, aniž by byla členským státem pozmeněna“.

245 Uvedený pojem „vývoj společného trhu“ lze chápat jako změnu hospodářského a právního kontextu v odvětví, jehož se dotčené opatření týká (rozsudek Belgie a Forum 187 v. Komise, bod 108 výše, bod 71). Taková změna může zejména vyplývat z liberalizace trhu, na němž byla původně hospodářská soutěž vyloučena (rozsudek Soudu ze dne 4. dubna 2001, Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia v. Komise, T-288/97, Recueil, s. II-1169, bod 89).

246 V projednávané věci spočívá argument Confebask v tom, že se poslední uvedená dovolává změny v posouzení Komise.

247 Přitom je jednak nutné konstatovat, že okolnosti uplatňované ze strany Confebask neumožňují dospět k závěru, že by kritéria selektivity použitá Komisí v rámci jejího posouzení daňových opatření z hlediska čl. 87 odst. 1 ES doznala změny po přijetí sporných daňových opatření.

248 Skutečnost, že Komise ve svém rozhodnutí 93/337, jehož se dovolává Confebask, učinila závěr ohledně selektivity slev na dani z roku 1988 na základě použití určitých kritérií, totiž ještě neznamena, že by nemohla konstatovat selektivitu těchto opatření na základě jiného kritéria (viz v tomto smyslu rozsudek Diputación Foral de Guipúzcoa a další v. Komise, bod 22 výše, bod 99). To tedy ani neznamena, že by Komise nemohla použít jiná kritéria, aby dospěla k závěru ohledně selektivní povahy slev na dani dotčených v projednávané věci, pokud použití těchto kritérií umožňovalo shledat existenci opatření „zvýhodujících“ určité podniky nebo určitá odvětví výroby“ ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES.

249 Stejně tak ve sdělení o daňové podpoře podniků z roku 1998 Komise, která se v široké míře opírá o judikaturu Soudního dvora a Soudu, přináší vyjasnění ohledně použití článků 87 ES a 88 ES ve vztahu k daňovým opatřením, aniž by oznámila změnu kritérií pro posouzení daňových opatření z hlediska článků 87 ES a 88 ES (rozsudky Diputación Foral de Guipúzcoa a další v. Komise, bod 22 výše, bod 79, a Diputación Foral de Álava a další v. Komise, bod 76 výše, bod 83). Zpráva K(2004) 434 o provádění tohoto sdělení potvrzuje cíl vyjasnění a posílení uplatnění pravidel v oblasti státních podpor ve vztahu k daňovým opatřením za účelem omezení narušení hospodářské soutěže, když výslovně uvádí, že neoznamuje žádnou změnu v praxi Komise v dané oblasti. Konečně, znění otázky španělského senátora španělské vlády, jež zmíňuje údajné výroky člena Komise povolené otázkami hospodářské soutěže během schůze dne 17. března 1997, nemůže dosvědčit změnu v posuzování Komise, pokud jde o kritéria selektivity.

250 Krom toho dokonce i za předpokladu, že by Confebask doložila změnu doktrinálního postoje Komise, pokud jde o kritéria selektivity, nedokládá takový argument existenci „vývoje

společného trhu“ ve smyslu čl. 1 písm. b) bodu v) nařízení č. 659/1999. Uvedený pojem „vývoj společného trhu“ se totiž nevztahuje na případ, v němž Komise změní své posouzení pouze na základě následnějšího uplatnění pravidel Smlouvy v oblasti státních podpor (rozsudek Belgie a Forum 187 v. Komise, bod 108 výše, bod 71).

251 Podmínka týkající se „vývoje společného trhu“ ve smyslu čl. 1 písm. b) bodu v) nařízení č. 659/1999 tudíž není splněna, a argument vycházející z existující povahy sporných daňových opatření tedy musí být zamítnut.

252 Konečně, z obtíží, které by vyplývaly z povinnosti navrácení, nelze vyvozovat žádný argument, jelikož kvalifikace opatření jako existující nebo nové podpory na existenci či neexistenci takových obtíží nezávisí.

253 S ohledem na vše předcházející je tedy třeba dospět k závěru, že dotčené slevy na dani jsou novými podporami, které měly být Komisi oznámeny podle čl. 88 odst. 3 ES a které nemohly být uskutečny před tím, než Komise ohledně dotčených opatření přijala konečné rozhodnutí.

E – K důvodu vycházejícímu z procesní vady a z porušení zásad právní jistoty, řádné správy, ochrany legitimního očekávání a rovného zacházení (vci T-227/01 až T-229/01, jakož i T-265/01, T-266/01 a T-270/01)

254 Zaprvé Confebask v rámci svých žalob ve věcech T-265/01, T-266/01 a T-270/01 uplatňuje procesní výtku, jejímž cílem je napadnout okolnost, že Komise odmítla vzít v úvahu její připomínky v průběhu formálního vyšetřovacího řízení. Zadruhé, žalobci a vedlejší účastníci vystupující na jejich podporu ve věcech T-227/01 až T-229/01, T-265/01, T-266/01 a T-270/01 napadají navrácení dotčených podpor z důvodu, že takové navrácení by porušilo zásady právní jistoty a řádné správy, zásadu ochrany legitimního očekávání, jakož i zásadu rovného zacházení.

1. K výtce vycházející z procesní vady

a) Argumenty účastníků řízení

255 Confebask Komisi vytýká, že z důvodu opožděnosti zamítla doplňující argumenty, které prvně uvedená rozvedla v dokumentu ze dne 29. prosince 2000. Lhůta stanovená za účelem sdělení připomínek přitom není lhůtou prekluzivní. Komise se tím, že odmítla tento argument vzít v úvahu, odchýlila od pružnosti, kterou se vyznačuje její obvyklá praxe, a porušila zásadu ochrany legitimního očekávání. Nadto ji zásada řádné správy zavazuje k tomu, aby pečlivě a nestranně prozkoumala veškeré relevantní okolnosti v projednávaných věcech.

256 Confebask rovněž tvrdí, že její doplňující připomínky mohly být zohledněny, jelikož Komise přijala napadená rozhodnutí až o sedm měsíců později, dne 11. července 2001. Navíc se její připomínky zakládaly na nové skutečnosti, totiž přijetí rozhodnutí 2001/168/ESUO ze dne 31. října 2000 týkající se španělských právních předpisů o dani z příjmů právnických osob (Úř. věst. 2001, L 60, s. 57) Komisí.

257 Konečně, Confebask uvádí, že na dotčených argumentech trvá, aby byly posouzeny Soudem.

258 Komise zpochybňuje opodstatněnost této výtky.

b) Závěry Soudu

259 Článek 6 odst. 1 nařízení č. 659/1999 stanoví:

„Rozhodnutí o zahájení formální vyšetřovacího řízení [...] vyzve dotýkný se členský stát a ostatní zúčastněné strany, aby předložily připomínky v předepsané lhůtě, která obvykle nepřesáhne jeden měsíc. V řádně odvodných případech může Komise předepsanou lhůtu prodloužit.“

260 V projednávané věci Confebask sdělila své připomínky Komisi ve dnech 4. ledna a 13. dubna 2000, tedy ve lhůtě jednoho měsíce od zveřejnění rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení v Úředním věstníku stanovené Komisí (viz bod 22 výše). Naproti tomu doplňující připomínky Confebask předložené dne 29. prosince 2000 a zapsané do rejstříku dne 3. ledna 2001 nebyly Komisí vzaty v úvahu z důvodu, že jí došly po uplynutí lhůty a že Confebask nikdy nepředložila žádost o prodloužení lhůty stanovené podle čl. 6 odst. 1 nařízení č. 659/1999 (bod 50 rozhodnutí 2002/820; bod 46 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894).

261 Confebask se v podstatě dovolává obvyklé praxe Komise, která podle ní vzbudila její legitimní očekávání, že její připomínky budou vzaty v úvahu, i když byly předloženy po uplynutí lhůty.

262 Soud připomíná, že podle ustálené judikatury právo domáhat se zásady ochrany legitimního očekávání se vztahuje na každého jednotlivce, u něhož orgán Společenství vyvolal podložené naděje. Krom toho se nikdo nemůže dovolávat porušení této zásady v případě, že mu správní orgán neposkytl konkrétní ujištění (viz rozsudek Belgie a Forum 187 v. Komise, bod 108 výše, bod 147 a citovaná judikatura).

263 V projednávané věci přitom Confebask nijak nedokládá, že by jí Komise prostřednictvím konkrétních ujištění zaručila, že doplňující připomínky, i když opožděné, budou vzaty v úvahu bez žádosti o prodloužení lhůty. Confebask, která se dovolává praxe Komise, nijak svá tvrzení v tomto ohledu nedokládá.

264 Argument vycházející z porušení zásady ochrany legitimního očekávání tedy musí být v tomto ohledu zamítnut.

265 Krom toho Confebask tvrdí, že odmítnutí přihlídnout k jejím doplňujícím připomínkám je v rozporu se zásadou řádné správy.

266 Judikatura stanoví, že k zárukám poskytnutým právním řádem Společenství ve správním řízení patří zejména zásada řádné správy, s níž je spojena povinnost příslušného orgánu zkoumat pečlivě a nestranně všechny relevantní okolnosti projednávané věci (viz v tomto smyslu rozsudky Soudního dvora ze dne 21. listopadu 1991, Technische Universität München, C-269/90, Recueil, s. I-5469, bod 14, a Komise v. Sytraval a Brink's France, bod 136 výše, bod 62).

267 Z článku 6 odst. 1 nařízení č. 659/1999 (viz bod 259 výše) vyplývá, že v rámci formálního vyšetřovacího řízení mají zúčastněné strany možnost předložit své připomínky Komisi, které pak přísluší s ohledem zejména na uvedené připomínky přijmout rozhodnutí, kterým je konstatována neexistence podpory, nebo existence podpory, která je kvalifikována jako slušitelná nebo neslušitelná se společným trhem. Uvedené ustanovení tak představuje provedení zásad stanovených judikaturou uvedenou v bodě 266 výše do rámce řízení o přezkumu státních podpor.

268 Zbývá podotknout, že čl. 6 odst. 1 nařízení č. 659/1999 stanoví, že uvedené pípomínky musí být předloženy ve stanovené lhůtě, u níž je v projednávané věci nesporné, že nebyla v případě doplňujících pípomínek doručených ze strany Confebask dne 29. prosince 2000 dodržena. Rovněž je nutné konstatovat, že výše uvedené ustanovení nestanoví možnost, aby zúčastněná strana Komise z vlastního podnětu a po uplynutí lhůty stanovené za tímto účelem předložila nové pípomínky.

269 V tomto ohledu je třeba pípomenout, že v rámci řízení o přezkumu státních podpor si zúčastněné strany nemohou samy o sobě vinit nárok na účast na takovém kontradiktorním jednání s Komisí, jako je jednání zahájené ve prospěch členského státu odpovědného za poskytnutí podpory, a nemohou se domáhat práv ve stejném rozsahu, jako je právo na obhajobu jako takové (rozsudek Soudního dvora ze dne 24. září 2002, Falck a Acciaierie di Bolzano v. Komise, C-74/00 P a C-75/00 P, Recueil, s. I-7869, bod 83, a rozsudek Technische Glaswerke Ilmenau v. Komise, bod 198 výše, body 192 a 193). Obecné právní zásady, jako je zásada řádné správy, již se dovolává Confebask, nemohou soudu Společenství umožnit, aby rozšířil procesní práva poskytnutá zúčastněným stranám v rámci řízení o přezkumu státních podpor Smlouvou a sekundárním právem (rozsudek Technische Glaswerke Ilmenau v. Komise, bod 198 výše, bod 194).

270 Za těchto okolností tvrzení Confebask, podle něhož rozhodnutí 2001/168 představovalo novou a relevantní okolnost, která odvodzovala předložení jejích doplňujících pípomínek, není relevantní v tom smyslu, že nemůže zpochybnit judikaturu pípomenutou v bodě 269 výše.

271 Relevance rozhodnutí 2001/168 pro účely projednávané věci každopádně nebyla nijak ze strany Confebask prokázána. Z tohoto rozhodnutí vyplývá, že zkoumaná snížení daní byla považována za neslučitelná se společným trhem, ale že vzhledem k okolnostem v projednávané věci Komise, která vycházela ze zásady ochrany legitimního očekávání, upustila od vybrání dotčených podpor zpět. Nicméně, jak zdrazňuje Komise, toto legitimní očekávání vyplývalo jednak z existence předcházejícího rozhodnutí, podle něhož jiný podobný režim státní podporou nebyl, a jednak z odpovědi samotné Komise; jedná se tedy o situaci odlišnou od situace v projednávané věci.

272 V důsledku toho Confebask neprokázala, že by Komise tím, že v projednávané věci nezohlednila její doplňující pípomínky, porušila zásadu řádné správy.

273 S ohledem na předcházející musí být výtku vycházející z existence procesní vady zamítnuta.

2. K výtku vycházející z porušení zásad právní jistoty a řádné správy, zásady ochrany legitimního očekávání a zásady rovného zacházení

a) Argumenty účastníků řízení

274 Žalobci ve věcech T-227/01 až T-229/01, T-265/01, T-266/01 a T-270/01 a vedlejší účastníci vystupující na jejich podporu na základě zásady ochrany legitimního očekávání napadají povinnost navrácení podpor stanovenou napadenými rozhodnutími.

275 Vysvětlují, že legitimní očekávání vnitrostátních orgánů a hospodářských subjektů může vyplývat z neexistence jakékoliv reakce na straně Komise na opatření, o nichž byla obeznámena, a z nejednoznačné situace, kterou tak za dobu několika let vytvořila.

276 Confebask rovněž v podstatě tvrdí, že legitimní očekávání hospodářských subjektů, co se

týže legality obecných norem zavádějících daňové úlevy, musí být více snáze přijímána než v případě individuální podpory.

277 Territorio Histórico de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa, jakož i Comunidad autónoma del País Vasco tvrdí, že judikaturu existující v oblasti individuální podpory, podle níž ochrana legitimního očekávání předpokládá splnění povinnosti předchozího oznámení stanovené v článku 88 ES, nelze ve vztahu k režimu podpor použít.

278 V tomto kontextu mají žalobci a vedlejší účastníci vystupující na jejich podporu za to, že chování Komise hospodářské subjekty přesvědčilo o tom, že sporná daňová opatření nejsou z hlediska práva Společenství napadnutelná.

279 Zprv se dovolávají rozhodnutí 93/337 o slevách na dani z roku 1988.

280 Podle Confebask Komise vzbudila očekávání hospodářských subjektů tím, že ve svém rozhodnutí 93/337 proti slevám na dani z roku 1988 nic nenamítala z hlediska pravidel v oblasti státních podpor. Komise v něm měla pouze za to, že porušují pravidla týkající se svobody usazování. Po odstranění této neslučitelnosti Komise dopisem ze dne 3. února 1995 připustila, že Španělské království tak dosáhlo souladu se svými povinnostmi. Dotčené Normas Forales se přitom vyznačují velkou mírou podobnosti s uvedenými slevami na dani z roku 1988. Confebask přiznává, že tento žalobní důvod byl zamítnut v rozsudku Demesa a Territorio Histórico de Álava v. Komise, bod 45 výše, ale tvrdí, že to v projednávané věci nebrání ve zrušení povinnosti navrácení již poskytnutých podpor. Tvrdí totiž, že se žalobci ve věci, v níž byl vydán rozsudek Demesa, bod 43 výše, dovolávali zásady ochrany legitimního očekávání nejen proto, aby zabránili navrácení slevy na dani, ale také proto, aby zpochybnili kvalifikaci slevy na dani, která jim byla udělena, jako státní podpory. Kritéria použitelná v případě kvalifikace opatření jako státní podpory jsou přitom odlišná od kritérií použitelných v případě navrácení podpory. Zjištění, že podpora je neslučitelná se společným trhem, proto nevyhnutelně neznamená její navrácení.

281 Territorio Histórico de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa, jakož i Comunidad autónoma del País Vasco uvádí, že Komise své rozhodnutí 93/337 neopěla o existenci minimální výše investice vyžadované pro to, aby bylo možno využít slev na dani z roku 1988. Komise vycházela z existence regionálního kritéria výběru a z vyloučení některých činností. Podle Cámaras Oficiales de Comercio e Industria Komise využila pouze tohoto posledně uvedeného kritéria. Až již je to jakkoli, v obou těchto případech z rozhodnutí 93/337 a *contrario* vyplývá, že omezení výše investic, ve vztahu k nimž může být sleva na dani poskytnuta, není kritériem selektivity. Navíc uvedené rozhodnutí nepožadovalo navrácení podpor. V důsledku toho Komise zasáhla do legitimního očekávání žalobců a vedlejších účastníků vystupujících na jejich podporu tím, že v napadených aktech vycházela z existence podmínky minimální výše investice pro poskytnutí dotčených daňových úlev. Komise podle nich marně namítá, že nemusí vyčerpat veškerá možná kritéria selektivity, neboť je takový způsob postupu v rozporu se zásadou řádné správy.

282 Zadruhé se žalobci a vedlejší účastníci vystupující na jejich podporu ve věcech T-227/01 až T-229/01 dovolávají režim vynutí z povinnosti platit korporační daň z roku 1993 a postoje Komise k nim. Podle nich režimy vynutí z roku 1993 stanovily zejména dvacetiprocentní slevy na dani podléhající určitým podmínkám, včetně podmínky minimální částky investice ve výši 80 milionů ESP, které jsou srovnatelné s podmínkami poskytování slev na dani dotčených v projednávané věci. Zdrazují přitom, že Komise, která byla s režimy z roku 1993 obeznána již na základě stížnosti ze dne 14. března 1994, zapsané do rejstříku dne 28. dubna 1994, je prohlásila za neslučitelné se společným trhem až v rozhodnutí Komise 2003/28/ES ze dne 20. prosince 2001 o režimu státní podpory zavedeném Španělskem v roce 1993 ve prospěch některých nově založených podniků v provincii Álava (Španělsko) (Úř. věst. 2003, L 17, s. 20); v

rozhodnutí Komise 2003/86/ES ze dne 20. prosince 2001 o režimu státní podpory zavedeném Španělskem v roce 1993 ve prospěch některých nových založených podniků v provincii Vizcaya (Španělsko) (Úř. věst. 2003, L 40, s. 11), a v rozhodnutí Komise 2003/192/ES ze dne 20. prosince 2001 o režimu státní podpory zavedeném Španělskem v roce 1993 ve prospěch některých nových založených podniků v provincii Guipúzcoa (Španělsko) (Úř. věst. 2003, L 77, s. 1), která jsou předmětem žalob ve věcech T-86/02 až T-88/02.

283 Cámaras Oficiales de Comercio e Industria rovněž zmiňuje chování Komise v reakci na stížnost ze dne 14. března 1994 týkající se režimu vynětí z roku 1993. Tvrdí, že uvedené chování v nich vzbudilo legitimní očekávání ohledně legality sporných slev na dani.

284 Zatětí, Territorio Histórico de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa, jakož i Comunidad autónoma del País Vasco tvrdí, že rozhodnutí přijatá Komisí ve věcech, v nichž byly vydány rozsudky Demesa a Ramondín, bod 43 výše, nemohla ovlivnit legitimní očekávání hospodářských subjektů, co se týče dotčených Normas Forales. Uvedená rozhodnutí se totiž týkala pouze poskytnutí individuální slevy na dani dvěma podnikům, které byly mimoto příjemci jiných podpor.

285 Začtvrté, Cámaras Oficiales de Comercio e Industria, vedlejší účastnice ve věcech T-227/01 až T-229/01, se dovolávají délky předběžného řízení v projednávané věci. Zdrazňuje, že rozhodnutí o zahájení formálních vyšetřovacích řízení byla zveřejněna až dne 4. prosince 1999 a dne 11. března 2000, přestože Komise uznala, že se o otázce dotčených slev na dani jednalo na schůzi dne 17. března 1997 mezi členem Komise pověřeným otázkami hospodářské soutěže a delegací Comunidad autónoma de La Rioja. V tomto ohledu se dovolávají přetah v zahájení formálního vyšetřovacího řízení, a porušení povinnosti řádné péče a řádné správy, jakož i porušení zásady právní jistoty Komisí.

286 Zapáté, podle žalobců ve věcech T-227/01 až T-229/01 rozhodnutí o zahájení formálních vyšetřovacích řízení nezmiňuje ani povinnost pozastavit uplatňování sporných daňových ustanovení, ani existenci případné povinnosti navrácení v případě, že by konečná rozhodnutí potvrdila existenci státních podpor.

287 Zašesté se Confebask dovolává neodvodněné délky řízení a žalobci ve věcech T-227/01 až T-229/01 tvrdí, že délka formálních vyšetřovacích řízení, v projednávané věci 23 měsíců, představuje výjimečnou okolnost ve smyslu judikatury vycházející z rozsudku Soudního dvora ze dne 24. listopadu 1987, RSV v. Komise (223/85, Recueil, s. 4617), která měla bránit navrácení podpor.

288 Zasedmé, Cámaras Oficiales de Comercio e Industria tvrdí, že Komise ve velmi podobných věcech bez návrhu přihlédla k okolnostem zakládajícím legitimní očekávání a upustila od požadavku navrácení protiprávních podpor. Uvádí zejména rozhodnutí Komise o koordinačních centrech [rozhodnutí Komise 2003/81/ES ze dne 22. srpna 2002 o režimu státní podpory, který Španělské království uplatňuje ve vztahu ke „koordinačním centrem v Biskajsku“ (Úř. věst. 2003, L 31, s. 26); rozhodnutí Komise 2003/512/ES ze dne 5. září 2002 o režimu podpory provedeném Německem ve prospěch kontrolních a koordinačních center (Úř. věst. 2003, L 177, s. 17); rozhodnutí Komise 2003/438/ES ze dne 16. října 2002 o režimu státní podpory C 50/2001 (ex NN 47/2000) – Společnosti v oblasti financování – provedeném Lucemburskem (Úř. věst. 2003, L 153, s. 40), a rozhodnutí Komise 2004/76/ES ze dne 13. května 2003 o režimu státní podpory provedeném Francií ve prospěch správních a logistických center (Úř. věst. 2004, L 23, s. 1)]. Rovněž zmiňuje rozhodnutí 2001/168. Tvrdí, že z této rozhodovací praxe rovněž vyplývá zjevné porušení zásady rovného zacházení.

289 Konečně, žalobci ve věcech T-227/01 až T-229/01 tvrdí, že povinnost navrácení měla být

omezena na investice uskutečnění po zveřejnění zahájení formálního vyšetřovacího řízení v Úředním věstníku.

290 Komise, podporovaná ze strany Comunidad Autónoma de La Rioja, navrhuje, aby byla tato výtky zamítnuta.

b) Závěry Soudu

K výtce vycházející z porušení zásad právní jistoty a řádné správy z důvodu délky předběžného řízení

291 Cámaras Oficiales de Comercio e Industria, vedlejší účastnice ve věcech T-227/01 až T-229/01, tvrdí, že délka předběžného řízení je v rozporu se zásadou právní jistoty a řádné správy (viz bod 285 výše).

292 Pokud jde o přípustnost této výtky, je třeba připomenout, že podle čl. 40 čtvrtého pododstavce statutu Soudního dvora, který je použitelný ve vztahu k Soudu na základě článku 53 daného statutu, se návrhová žádání obsažená v návrhu na vstup vedlejšího účastníka do řízení omezí na podporu návrhových žádání jednoho z účastníků řízení. Mimoto podle čl. 116 odst. 3 jednacího řádu musí vedlejší účastník přijmout stav řízení, jaký existuje v době jeho vstupu do něj. Přitom, i když tato ustanovení nebrání tomu, aby vedlejší účastník uváděl argumenty odlišné od argumentů účastníka řízení, jehož podporuje, je tomu tak nicméně za podmínky, že tyto argumenty nemají rámec sporu a že vedlejší účastník směřuje nadále k podpoře návrhových žádání předložených posledně uvedeným účastníkem řízení (rozsudek Soudu ze dne 13. dubna 2005, Verein für Konsumenteninformation v. Komise, T-2/03, Sb. rozh. s. II-1121, bod 52).

293 Pro účely rozhodnutí o přípustnosti důvodů, kterých se vedlejší účastník dovolává, tedy musí Soud prověřit, zda tyto důvody souvisejí s předmětem sporu tak, jak jej vymezili účastníci řízení.

294 V projednávané věci je nutné konstatovat, že žalobci napadají délku řízení v souvislosti s výtkou vycházející z porušení zásady ochrany legitimního očekávání (viz bod 287 výše). V případě výtky uplatněné vedlejšími účastnicemi, jakkoliv je odlišná od výtek žalobců, je tedy třeba mít za to, že souvisí s předmětem sporu tak, jak byl vymezen žalobci, a že jejím účinkem není změna rámce tohoto sporu. Je tedy přípustná.

295 Pokud jde o věc samou, dovolávají se Cámaras Oficiales de Comercio e Industria přetahů v zahájení formálního vyšetřovacího řízení.

296 Soud připomíná, že v době, kdy se Komise obeznámila s dotčenými daňovými ustanoveními, až do dne 16. dubna 1999, dne vstupu nařízení č. 659/1999 v platnost, nepodléhala zvláštním lhůtám. Měla nicméně povinnost dbát na to, aby donekonečna neodkládala výkon svých pravomocí, aby dostála základnímu požadavku právní jistoty (rozsudky Soudního dvora Falck a Acciaierie di Bolzano v. Komise, bod 269 výše, bod 140, a ze dne 23. února 2006, Atzeni a další, C-346/03 a C-529/03, Sb. rozh. s. I-1875, bod 61).

297 V rozsahu, v němž má Komise výlučnou pravomoc posuzovat slučitelnost státních podpor se společným trhem, je totiž povinna v zájmu řádného uplatnění základních pravidel Smlouvy týkajících se státních podpor provést pečlivé a nestranné posouzení stížnosti, kterou se oznamuje existence podpory neslučitelné se společným trhem. Z toho vyplývá, že Komise nemůže donekonečna prodlužovat předběžný přezkum státních opatření, jež byla předmětem stížnosti. Přiměřenost délky přezkumu stížnosti musí být posouzena v závislosti na zvláštních okolnostech každé věci, a zvláště na kontextu této věci, na jednotlivých fázích řízení, které musí Komise vést,

a na složitosti věci (rozsudek Soudu ze dne 10. května 2006, Air One v. Komise, T-395/04, Sb. rozh. s. II-1343, bod 61).

298 V projednávané věci z napadených rozhodnutí vyplývá, že se Komise obeznámila se slevami na dani zavedenými dotčenými daňovými právními předpisy prostřednictvím informací získaných v rámci řízení zahájených ohledně státních podpor ve prospěch podniků Demesa a Ramondín, které byly předmětem stížností ze dne 11. března 1996 a 2. října 1997.

299 Z napadených rozhodnutí krom toho vyplývá, že Komise dopisy ze dne 17. srpna 1999 informovala Španělské království o svém rozhodnutí zahájit formální vyšetřovací řízení ohledně tří dotčených režimů.

300 Mezi okamžikem, v němž se Komise obeznámila s dotčenými režimy podpor, a zahájením formálního vyšetřovacího řízení tedy uplynula doba, jejíž délku lze vyhodnotit na 38 měsíců (od března 1996 do srpna 1999).

301 Nicméně je zaprvé třeba uvést, že dotčená daňová opatření, která byla v pozmeněné podobě obnovována až do 31. prosince 1999, pokud jde o slevu na dani v provincii Álava, vyžadovala ze strany Komise podrobný přezkum španělských právních předpisů, jakož i složitých skutkových a právních otázek.

302 Zadruhé, pokud jde o kontext, v němž jsou tyto slevy na dani zasazeny, Komise v době do zahájení formálního vyšetřovacího řízení dne 17. srpna 1999 zejména přistoučila k posouzení stížností podaných proti daňovým zvýhodněním poskytnutým společností Demesa a Ramondín, na jehož konci dne 16. prosince 1997 přijala rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení, pokud jde o společnost Demesa, a dne 30. dubna 1999, pokud jde o společnost Ramondín. Následně přijala rozhodnutí 1999/718 (Demesa) a 2000/795 (Ramondín).

303 Přitom, i kdyby se jednalo o individuální podpory, nic to nemění na tom, že slevy na dani dotčené v uvedených věcech byly poskytovány na základě šestého dodatku Norma Foral de Álava č. 22/1994, jenž je dotčen v projednávané věci, pokud jde o Territorio Histórico de Álava (věci T-227/01 a T-265/01), a v jehož případě není zpochybněno, že je obdobný ustanovením Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa (věci T-228/01, T-229/01, T-266/01 a T-270/01).

304 Zatímco je třeba konstatovat, že délka řízení je přinejmenším z části přiznatelná španělským orgánům.

305 Z informací ve spisu totiž vyplývá, že Komise měla k dispozici informace nezbytné k zahájení formálního vyšetřovacího řízení až dne 2. března 1999. Pokud jde tedy o slevu na dani uplatňovanou na Territorio Histórico de Álava, Komise obdržela informace až prostřednictvím dvou stížností týkajících se státních podpor ve prospěch podniků Demesa a Ramondín. Dále, vyjma schůze dne 17. března 1997 mezi Comunidad autónoma de La Rioja a službami Komise zmíněné účastníky řízení, zmiňují napadená rozhodnutí neformální informace, které Komise získala ohledně slev na dani uplatňovaných na Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa (viz bod 17 výše).

306 Komise tedy španělským orgánům dne 15. března 1999 zaslala žádost o informace ohledně uvedených neoznámených režimů. Uvedené orgány dvakrát požádaly o prodloužení lhůty stanovené pro odpověď. Svou odpověď nakonec doručily až dne 2. března 1999.

307 Vzhledem ke kontextu a k okolnostem, jež zde byly připomenuty, tudíž Komise tím, že zahájila formální vyšetřovací řízení dne 17. srpna 1999, svým chováním neporušila obecnou

zásadu právní jistoty.

308 Konečně, pokud jde o argumenty týkající se porušení zásady řádné správy ze strany Komise, je třeba konstatovat, že tyto argumenty jsou v podstatě úzce spojeny s argumentem ohledně porušení zásady právní jistoty z důvodu délky trvání předcházejícího přezkoumání, a s ohledem na předcházející tedy musí být zamítnuty.

309 Je třeba dospět k závěru, že výtky vycházející z porušení zásad právní jistoty a řádné správy musí být zamítnuta.

K výtky vycházející z porušení zásady ochrany legitimního očekávání

310 Úvodem je třeba připomenout, že legitimního očekávání ohledně souladu podpory s právními předpisy se lze dovolávat pouze tehdy, pokud tato podpora byla poskytnuta v souladu s postupem stanoveným v článku 88 ES (rozsudek Soudního dvora ze dne 20. září 1990, Komise v. Nemecko, C-5/89, Recueil, s. I-3437, bod 14, a rozsudek Regione autonoma della Sardegna v. Komise, bod 94 výše, bod 64).

311 S řádnou péčí postupující regionální orgán a hospodářský subjekt totiž musí být obvykle schopni se ujistit, zda byl tento postup dodržen (rozsudky Soudního dvora Komise v. Nemecko, bod 310 výše, bod 14, a ze dne 14. ledna 1997, Španělsko v. Komise, C-169/95, Recueil, s. I-135, bod 51; rozsudek Demesa, bod 43 výše, bod 236).

312 Krom toho, vzhledem k tomu, že článek 88 ES nerozlišuje v závislosti na tom, zda se jedná o režimy podpor, nebo individuální podpory, jsou tyto zásady v rozporu s tím, co tvrdí Confesab (bod 276 výše), použitelné i v případě režimů podpor.

313 V projednávané věci je nesporné, že slevy na dani, jichž se napadená rozhodnutí týkají, byly zavedeny, aniž by byly předem oznámeny, a tedy v rozporu s čl. 88 odst. 3 ES.

314 Judikatura však nevylučuje možnost, že by se příjemci podpory, která je protiprávní z důvodu, že nebyla oznámena, jako je tomu v případě režimů dotčených v projednávané věci, dovolávali výjimečných okolností, které v nich mohly oprávněně vyvolat očekávání ohledně souladu této podpory s právními předpisy, aby zabránili jejímu navrácení (rozsudek Soudního dvora ze dne 10. června 1993, Komise v. Řecko, C-183/91, Recueil, s. I-3131, bod 18; viz v tomto smyslu rozsudek Demesa a Territorio Histórico de Álava v. Komise, bod 45 výše, bod 51; viz v tomto smyslu rozsudky Soudu ze dne 15. září 1998, BFM a EFIM v. Komise, T-126/96 a T-127/96, Recueil, s. II-3437, body 69 a 70; CETM v. Komise, bod 148 výše, bod 122, a Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia v. Komise, bod 245 výše, bod 107).

315 Za předpokladu, že by žalobci ve věcech T-227/01 až T-229/01, kteří nejsou hospodářskými subjekty, ale územní správními celky, jež jsou autory dotčených režimů podpor, měli právo se dovolávat legitimního očekávání (viz v tomto smyslu rozsudek Regione autonoma della Sardegna v. Komise, bod 94 výše, bod 66), je třeba z hlediska uvedených zásad přezkoumat, zda z uplatněných argumentů vyplývají výjimečné okolnosti, které mohly vyvolat legitimní očekávání ohledně souladu dotčených režimů podpor s právními předpisy.

316 Žalobci a vedlejší účastníci vystupující na jejich podporu tvrdí, že chování Komise představuje výjimečnou okolnost, která mohla vzbudit jejich legitimní očekávání ohledně souladu dotčených režimů s právními předpisy z důvodu, zaprvé jejího rozhodnutí 93/337 týkajícího se slev na dani z roku 1988, zadruhé jejího postoje k režimům z roku 1993, zatím nepříjemné délky řízení a zatím neuvedení některých skutečností v rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení.

– K argumentu vycházejícímu z rozhodnutí 93/337

317 Confebask tvrdí, že slevy na dani z roku 1988 se vyznačují značnými podobnostmi se slevami na dani dotčenými v projednávané věci a že Komise uvedené slevy na dani nekvalifikovala jako podpory neslučitelné se společným trhem, což vyvolalo legitimní očekávání ohledně sporných slev na dani. Confebask odkazuje na rozhodnutí 93/337, jakož i na dopis Komise ze dne 3. února 1995, jímž Komise vzala na vědomí skutečnost, že španělské orgány dosáhly souladu s čl. 1 odst. 2 rozhodnutí 93/337, který jim ukládal změnit daňový systém, aby byla odstraněna narušení z hlediska článku 43 ES.

318 Přitom, pokud jde o rozhodnutí 93/337, Soud konstatuje, že je Confebask nesprávně vykládá, jak již bylo zjištěno výše (viz bod 241 výše). V tomto rozhodnutí totiž Komise kvalifikovala dotčené podpory jako neslučitelné se společným trhem nejen proto, že byly v rozporu s článkem 43 ES, ale také proto, že nedodržely různé požadavky související s podporami, zejména požadavky ohledně regionálních podpor, požadavky ohledně odvětvových podpor, podpor malým a středním podnikům a požadavky týkající se souběhu podpor (bod V rozhodnutí 93/337).

319 Pokud jde o dopis ze dne 3. února 1995, v bodě 241 výše již bylo konstatováno, že v něm Komise pouze bere na vědomí skutečnost, že dotčený daňový režim již není v rozporu s článkem 43 ES, aniž by však rozhodla o otázce, zda dotčený režim respektuje různé požadavky související s podporami zmíněné v rozhodnutí 93/337 (rozsudek Demesa a Territorio Histórico de Álava v. Komise, bod 45 výše, bod 48, potvrzující rozsudek Demesa, bod 43 výše, bod 237).

320 Krom toho Confebask tvrdí, že řešení přijaté v rozsudku Demesa a Territorio Histórico de Álava v. Komise, bod 45 výše, nebrání v projednávané věci ve zrušení povinnosti navrácení podpor v rozsahu, v němž se žalobci v uvedené věci dovolávali zásady ochrany legitimního očekávání nejen za tím účelem, aby zabránili navrácení, ale také za účelem zpochybnění kvalifikace slevy na dani, která jim byla udělena, jako státní podpory. Je přitom třeba konstatovat, že takový argument nemůže zpochybnit závěr učiněný Komisí, když nepovažovala slevy na dani z roku 1988 za slučitelné s pravidly v oblasti státních podpor.

321 Tudíž dokonce ani za předpokladu, že by sporné slevy na dani mohly být považovány za obdobné slevám na dani z roku 1988, nelze rozhodnutí 93/337 považovat za výjimečnou okolnost, která by mohla vyvolat ať již jakékoli očekávání ohledně souladu slev na dani dotčených v projednávané věci s právními předpisy.

322 Territorio Histórico de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa, jakož i Comunidad autónoma del País Vasco zdrazňují, že Komise v rozhodnutí 93/337 nic nenamítala proti skutečnosti, že uplatnění slevy na dani bylo podmíněno uskutečněním investice v minimální výši. Komise tudíž tím, že měla v napadených rozhodnutích za to, že podmínka minimální částky investice ve výši 2,5 miliard ESP zakládá selektivní povahu slevy na dani, a že přitom změnila svá kritéria posouzení selektivity, porušila legitimní očekávání, které bylo vyvoláno rozhodnutím 93/337.

323 Soud konstatuje, že daňová opatření, jichž se týká rozhodnutí 93/337, jsou odlišná od

daňových opatření, na něž se vztahují napadená rozhodnutí. Rozhodnutí 93/337 se totiž týká daňových podpor zavedených prostřednictvím Norma Foral de Álava ?. 28/1988, Norma Foral de Vizcaya ?. 8/1988 a Norma Foral de Guipúzcoa ?. 6/1988.

324 I když uvedená ustanovení z roku 1988 zavádí zejména slevu na dani ve španělském Baskicku, skutečnost, že Komise ve svém rozhodnutí 93/337 svůj závěr ohledně selektivní povahy slev na dani z roku 1988 opřela o zjištění, že se tyto slevy na dani uplatňovaly pouze ve vztahu k některým podnikům a že se na některé činnosti nevztahovaly (bod III rozhodnutí 93/337), však neznámá, že by Komise nemohla konstatovat selektivní povahu uvedených opatření na základě jiného kritéria (rozsudek Diputación Foral de Guipúzcoa a další v. Komise, bod 22 výše, bod 99).

325 Argument vycházející z porušení zásady řádné správy, jehož se dovolávají Cámaras Oficiales de Comercio e Industria, toto zjištění nevyvrací, jelikož i jedna okolnost může být dostatečná k tomu, aby se přezkoumávané opatření vyznačovalo selektivitou (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 15. července 2004, Španělsko v. Komise, bod 167 výše, body 120 a 121). Komise tedy není povinna provádět v tomto ohledu vyčerpávající rozbor.

326 Z toho vyplývá, že rozhodnutí 93/337, které nadto považovalo slevy na dani z roku 1988 za neslučitelné se společným trhem, nemůže představovat výjimkou okolnost, která by mohla vyvolat ať již jakékoli legitimní očekávání ohledně souladu slev na dani dotčených v projednávané věci s právními předpisy.

– K argumentu vycházejícímu z režimu z roku 1993 a z postoje Komise k nim

327 Žalobci a vedlejší účastníci vystupující na jejich podporu ve věcech T-227/01 až T-229/01 se dovolávají režimu z roku 1993 a skutečnosti, že postoj Komise k nim vyvolal legitimní očekávání ohledně souladu dotčených slev na dani s právními předpisy. Podle nich Normas Forales z roku 1993 upravují souasně vynětí z povinnosti platit daň i dvacetiprocentní slevu na dani.

328 Pokud jde jednak o vynětí z korporační daně zavedená články 14 Normas Forales ?. 18/1993, 5/1993 a 11/1993, která jsou předmětem žalob ve spojených věcech T-30/01 až T-32/01 a T-86/02 až T-88/02, nemohou být považována za obdobná slevám na dani dotčeným v projednávané věci. Technika zdanění a rozsah zvýhodnění jsou totiž rozdílné. Slevy na dani dotčené v projednávané věci tak dosahují výše 45 % investic, za něž může být sleva udělena, a vypočítají se z konečné výše splatné daně, zatímco režimy z roku 1993 upravovaly vynětí nově založených podniků z povinnosti platit korporační daň po dobu deseti let. Stejně tak ani podmínky použití nejsou obdobné, jelikož dotčené Normas Forales vyhrazují slevy na dani podnikům, které uskutečňují investice překračující 2,5 miliardy ESP, zatímco režim z roku 1993 mohly využít nově založené podniky zahajující svou činnost se splaceným základním kapitálem ve výši alespoň 20 milionů ESP, které ve stanovené lhůtě uskuteční investici ve výši 80 milionů ESP a vytvoří nejméně deset pracovních míst. Obě daňové úlevy se rovněž liší svým rozsahem. Slevy na dani jsou totiž spjaté s určeným zdaňovacím obdobím, přestože jejich uplatnění bylo několikrát prodlouženo. Naproti tomu režim vynětí z roku 1993 mohou využít pouze podniky, které zahájily svou činnost mezi dnem vstupu Normas Forales, které tyto režimy zavádí, v platnost a 31. prosincem 1994.

329 Tudíž, ať již mohlo být chování Komise ve vztahu k vynětí z daňové povinnosti z roku 1993 jakékoli, nemůže z něj vyplývat žádný důsledek, pokud jde o soulad sporných slev na dani s právními předpisy.

330 Mimoto, jak Soud uvedl ve svém rozsudku týkajícím se režimu vynětí z roku 1993, žádná ze

skutkových a kontextuálních okolností týkajících se postoje Komise k vynětím z daňové povinnosti z roku 1993, které byly uplatněny žalobci a vedlejšími účastníky vystupujícími na jejich podporu a které byly zopakovány v projednávané věci, v žádném případě neprokazuje, že by tento postoj Komise představoval výjimečnou okolnost, která mohla vzbudit jejich legitimní očekávání ohledně souladu vynětí z daňové povinnosti dotčených v uvedených věcech s právními předpisy (rozsudek Soudu ze dne 9. září 2009, *Diputación Foral de Álava a další v. Komise*, T-30/01 až T-32/01 a T-86/02 až T-88/02, Sb. rozh. s. II-0000, body 278 až 317).

331 Postoj Komise k režimu vynětí z roku 1993 tudíž nemůže představovat výjimečnou okolnost, která by mohla vyvolat ať již jakékoli legitimní očekávání ohledně souladu slev na dani dotčených v projednávané věci s právními předpisy.

332 Krom toho, pokud jde o dvacetiprocentní slevu na dani zmíněnou žalobci ve věcech T-227/01 až T-229/01, dokonce i za předpokladu, že by mohla být považována za srovnatelnou se čtyřicetiprocentními slevami na dani dotčenými v projednávané věci, žalobci nijak nepodepírají argument, podle něhož se řízení vedené Komisí, a tedy i její postoj k opatřením týkajícím se vynětí z roku 1993, rovněž vztahovaly na onu dvacetiprocentní slevu na dani.

333 Z toho vyplývá, že argument vycházející z režimu z roku 1993 a z postoje Komise k nim nelze přijmout.

– K argumentu vycházejícímu z délky řízení

334 *Confebask*, žalobkyně ve věcech T-265/01, T-266/01 a T-270/01, se dovolává porušení zásady ochrany legitimního očekávání z důvodu „neodvodné délky řízení“. Žalobci ve věcech T-227/01 až T-229/01 pak tvrdí, že byla tatáž zásada porušena z důvodu délky formálního vyšetřovacího řízení.

335 Je třeba připomenout, že v souladu s čl. 13 odst. 2 nařízení č. 659/1999 Komise není v souvislosti s případnou protiprávní podporou vázána lhůtami použitelnými v případech oznámených podpor.

336 Přiměřenost délky řízení o přezkumu státních podpor, ať již se jedná o fázi předběžného přezkoumání, či formálního vyšetřovacího řízení, se posuzuje v závislosti na zvláštních okolnostech každé věci, a zejména jejím kontextu, na jednotlivých fázích řízení, které Komise vedla, na chování účastníků během řízení, na složitosti věci, jakož i na její důležitosti pro jednotlivé zájmové strany (rozsudek ze dne 15. července 2004, *Španělsko v. Komise*, bod 167 výše, bod 53; pokud jde o postup pro předběžné přezkoumání, rozsudek *Asociación de Estaciones de Servicio de Madrid a Federación Catalana de Estaciones de Servicio v. Komise*, bod 115 výše, bod 122; pokud jde o formální vyšetřovací řízení, viz rozsudek Soudu ze dne 27. listopadu 2003, *Regione Siciliana v. Komise*, T-190/00, *Recueil*, s. II-5015, body 136 a 139).

337 V projednávané věci byla fáze předběžného přezkoumání trvající 38 měsíců (viz bod 300 výše) ukončena zahájením formálního vyšetřovacího řízení dne 17. srpna 1999 (viz bod 22 výše). Komise nato dne 11. července 2001 přijala napadená rozhodnutí. Formální vyšetřovací řízení tedy trvalo 23 měsíců a řízení ve svém celku trvalo 5 let a 1 měsíc.

338 Z přezkumu výtky vycházející z porušení zásady právní jistoty (viz body 301 až 307 výše) vyplývá, že vzhledem k okolnostem v projednávané věci nebyl postup pro předběžné přezkoumání nepřiměřeně protahován.

339 Pokud jde o formální vyšetřovací řízení, z okolností uvedených ve spisu vyplývá, že v reakci na dopis Komise ze dne 17. srpna 1999, kterým bylo Španělské království informováno o

zahájení formálních vyšetřovacích řízení, posledně uvedené předložilo písemníky, které byly u Komise zapsány do rejstříku dne 12. listopadu 1999. V rámci svých písemných odpovědí španělské orgány za to, že nebylo nezbytné odpovídat na otázky Komise položené v rámci zahájení formálního vyšetřovacího řízení a týkající se rozhodnutí o poskytnutí dotčených slev na dani (bod 43 rozhodnutí 2002/820; bod 39 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894; viz bod 24 výše).

340 Krom toho, jiné subjekty předložily své písemníky týkající se provincie Álava v březnu a dubnu roku 2000 a písemníky týkající se provincií Vizcaya a Guipúzcoa v lednu roku 2000. Tato vyjádření, pokud jde o slevu na dani v provinciích Vizcaya a Guipúzcoa, byla Komisí zaslána španělským orgánům v březnu roku 2000, a, pokud jde o slevu na dani v provincii Álava, v květnu roku 2000. Španělské orgány nepředložily v reakci na tato vyjádření žádné písemníky, přestože za tímto účelem podaly žádost o prodloužení lhůty (bod 52 rozhodnutí 2002/820; bod 60 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894; viz bod 26 výše).

341 Z předcházejícího vyplývá, že španělské orgány svým chováním, přinejmenším částečně, přispěly k průtahům v rámci přezkumného řízení.

342 S ohledem na tyto okolnosti a vzhledem ke kontextu, složitosti dotčených opatření a důležitosti věci nelze délku přezkumného řízení v jeho celku považovat za nepřiměřenou.

343 Žalobci ve věcech T-227/01 až T-229/01 se dovolávají rozsudku RSV v. Komise, bod 287 výše, podle něhož doba, kterou Komisi trvalo, než rozhodla, že je podpora protiprávní a že musí být zrušena a španělský stát musí zajistit její navrácení, může za určitých okolností u příjemce uvedené podpory vyvolat legitimní očekávání, které může Komisi bránit v tom, aby přikázala uvedenému španělskému státu, aby nařídil její navrácení. V rozsudku RSV v. Komise, bod 287 výše, se tak Soudní dvůr domníval, že doba 26 měsíců, kterou Komisi trvalo, než přijala své rozhodnutí v uvedené věci, mohla u žalobkyně vyvolat legitimní očekávání, které mohlo orgánu bránit v tom, aby přikázal dotyčným vnitrostátním orgánům, aby nařídily navrácení dotčené podpory.

344 Nicméně okolnosti ve věci, v níž byl vydán uvedený rozsudek, byly výjimečné a nevyznačují se žádnou podobností s okolnostmi v projednávané věci. Dotčená podpora totiž byla předmětem – i když až poté, co byla vyplacena příjemci – formálního oznámení Komisi. Souvisela s dodatečnými náklady na určitou transakci, která již byla předmětem podpor schválených Komisí. Týkala se odvětví, kterému byly od roku 1977 vnitrostátními orgány poskytovány podpory schválené Komisí. Přezkum její slučitelnosti se společným trhem nevyžadoval hlubší rozbor. Soudní dvůr z toho vyvodil, že žalobkyně mohla za těchto okolností rozumně vědět, že Komise nebude mít proti podpoře námitky (rozsudek RSV v. Komise, bod 287 výše, body 14 až 16).

345 Takové okolnosti zásadně odlišují uvedený případ od projednávaných žalob. Dotčené slevy na dani se totiž netýkají žádného konkrétního odvětví a, *a fortiori*, žádného konkrétního odvětví, které by mělo prospěch ze schválených podpor. Nebyly oznámeny a nejsou prodloužením platnosti žádného předcházejícího režimu podpory schváleného Komisí. Zcela naopak byly tyto slevy na dani předmětem rozhodnutí Komise ve věcech, v nichž byly vydány rozsudky Demesa a Ramondín, bod 43 výše, která předcházela zahájení formálních vyšetřovacích řízení (viz bod 43 výše) a která nepřipouští žádnou pochybnost o tom, že jejich slučitelnost se společným trhem byla zpochybněna.

346 Výše připomenuté zvláštní okolnosti ve věci, v níž byl vydán rozsudek RSV v. Komise, bod 287 výše, jsou tudíž zcela odlišné od zvláštních okolností dotčených v projednávané věci. Žalobci a vedlejší účastníci vystupující na jejich podporu se tedy nemohou v projednávané věci uvedeného rozsudku úměrně dovolávat.

347 Je tedy třeba učit závěr, že délka řízení ve svém celku není vzhledem k okolnostem v projednávání věci nepřiměřená a nepředstavuje výjimečnou okolnost, která mohla vyvolat legitimní očekávání ohledně souladu podpor s právními předpisy.

– K argumentu vycházejícímu ze skutečnosti, že v rozhodnutích o zahájení formálních vyšetřovacích řízení nebyla zmíněna povinnost pozastavit uplatňování sporných daňových ustanovení a nebylo zmíněno riziko navrácení podpor

348 Žalobci ve věcech T-227/01 až T-229/01 uplatňují legitimní očekávání ohledně souladu sporných režimů podpor s právními předpisy z důvodu, že v rozhodnutích o zahájení formálních vyšetřovacích řízení nebyla zmíněna povinnost pozastavit uplatňování sporných ustanovení.

349 Z rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení, která krom toho byla předmětem žalob zamítnutých Soudem (rozsudek Diputación Foral de Guipúzcoa a další v. Komise, bod 22 výše), přitom vyplývá, že Komise měla za to, že dotčené slevy na dani jsou novými podporami, které lze považovat za protiprávní. Taková kvalifikace znamená, že nebyl respektován odkladný účinek vyplývající – ve vztahu k novým podporám – z čl. 88 odst. 3 poslední věty ES. Skutečnost, že povinnost pozastavit uplatňování dotčených opatření nebyla v rozhodnutích o zahájení formálního vyšetřovacího řízení výslovně zmíněna, tudíž nemůže představovat výjimečnou okolnost, která mohla vyvolat ať již jakékoli legitimní očekávání ohledně souladu dotčených opatření s právními předpisy.

350 Krom toho se žalobci dovolávají skutečnosti, že v rozhodnutích o zahájení formálního vyšetřovacího řízení nebylo zmíněno riziko povinnosti navrátit zvýhodnění vyplývající z daných slev na dani.

351 Soud přitom uvádí, že výzvy k předložení připomínek zveřejněné v Úředním věstníku (viz bod 25 výše) v rámci shrnutí rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení připomínají, že v souladu s článkem 14 nařízení č. 659/1999 může být v případě každé protiprávní podpory požadováno její navrácení příjemcem. Mimoto z ustálené judikatury každopádně vyplývá, že zrušení protiprávní podpory prostřednictvím požadavku jejího navrácení je logickým důsledkem určení její protiprávnosti (rozsudky Soudního dvora ze dne 21. března 1990, *Belgie v. Komise*, bod 198 výše, bod 66, a ze dne 15. prosince 2005, *Unicredito Italiano, C-148/04, Sb. rozh. s. I-11137*, bod 113).

352 Chybějící výslovná zmínka o riziku povinnosti navrácení tudíž nemůže představovat výjimečnou okolnost, která by mohla vyvolat legitimní očekávání ohledně souladu dotčených opatření s právními předpisy.

353 Ze všeho předcházejícího vyplývá, že žalobci a vedlejší účastníci vystupující na jejich podporu neprokázali existenci výjimečných okolností, které mohly bránit vybrání dotčených podpor zpět.

K výtce vycházející z porušení zásady rovného zacházení

354 Cámaras Oficiales de Comercio e Industria tvrdí, že Komise ve velmi podobných věcech bez návrhu přihléděla k okolnostem zakládajícím existenci legitimního očekávání a upustila od požadavku navrácení podpor. Dovolávají se porušení zásady rovného zacházení.

355 Je nutno konstatovat, že tato výtky vycházející z porušení zásady rovného zacházení nebyla uplatněna žalobci a nesouvisí s předmětem sporu tak, jak jej žalobci vymezili. Musí tedy být prohlášena za nepřijatelnou v souladu s judikaturou připomenutou v bodě 292 výše.

356 Každopádně i kdyby tato výtky byla nepřijatelná, nebyla by opodstatněná.

357 Dodržení zásady rovného zacházení a nediskriminace vyžaduje, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněno (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 26. října 2006, Koninklijke Coöperatie Cosun, C-248/04, Sb. rozh. s. I-10211, bod 72 a citovaná judikatura).

358 Vedlejší účastníci přitom nedokládají, že by situace sporných režimů podpor byla srovnatelná se situací dotčenou v rozhodnutích, jichž se dovolávají a v nichž se Komise domnívala, že navrácení podpor nemělo být nařízeno.

359 V těchto rozhodnutích totiž Komise vysvětlila, že neuplatnění požadavku navrácení bylo odůvodněno okolnostmi, které mohou vyvolat legitimní očekávání ohledně souladu přezkoumaných režimů s právními předpisy a které vzala v úvahu. Komise vzala v úvahu zejména skutečnost, že neexistence podpory byla výslovně zjištěna v jiných rozhodnutích týkajících se opatření obdobných, jako byly režimy přezkoumané v uvedených rozhodnutích, a odůvodnila tak neuplatnění požadavku navrácení (rozhodnutí 2003/81, 2004/76, 2003/438 a 2003/512; viz bod 288 výše). V některých případech rovněž vzala v úvahu skutečnost, že délka dotčeného řízení nebyla nijak nepřijatelná dotčenému členskému státu (rozhodnutí 2001/168; bod 288 výše), nebo skutečnost, že v rámci dotčeného režimu nebylo sporné zvýhodnění poskytnuto ani jedinému příjemci, a že tedy nebylo namístě navrácení požadovat (rozhodnutí 2003/81; viz bod 288 výše).

360 Tak tomu není v případě napadených rozhodnutí, v nichž Komise zdraznila, že podmínky pro uplatnění ochrany legitimního očekávání naopak splněny nejsou (body 74 a 75 rozhodnutí 2002/820, body 81 a 82 rozhodnutí 2003/27 a 2002/894), což bylo potvrzeno Soudem (viz body 310 až 353 výše). Rozhodnutí Komise, jichž se dovolávají vedlejší účastníci řízení, se tedy týkají opatření a situací, které se odlišují od opatření a situace dotčených v projednávané věci.

361 Výtky vycházející ze skutečnosti, že napadená rozhodnutí tím, že nařizují navrácení dotčených podpor, porušila zásadu rovného zacházení, tudíž neměly být vyhověny.

362 Musí být tudíž zamítnuta jako nepřijatelná a každopádně jako neopodstatněná.

363 Konečně, žalobci ve věcech T-227/01 až T-229/01 tvrdí, že povinnost vrátit protiprávní podpory měla být omezena na investice uskutečněné po dni zveřejnění rozhodnutí o zahájení formálních vyšetřovacích řízení v Úředním věstníku.

364 V rozsahu, v němž je tento argument uplatněn v souvislosti se zásadou ochrany legitimního očekávání součástí otázky ohledně proporcionality požadavku navrácení, bude posouzen v rámci přezkumu žalobního důvodu týkajícího se proporcionality napadených rozhodnutí (viz bod 366 a následující níže).

365 Je tedy třeba dospět k závěru, že žalobní důvod vycházející z procesní vady, z porušení zásad právní jistoty, řádné správy, ochrany legitimního očekávání a rovného zacházení musí být zamítnut v plném rozsahu.

F – K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení zásady proporcionality (v věci T-227/01 až T-229/01)

1. Argumenty účastníků řízení

366 Žalobci ve věcech T-227/01 až T-229/01 tvrdí, že povinnost navrácení podpor je nepřiměřená. Tvrdí, že navrácení mělo být vyloučeno ve vztahu k podnikům, které vyrábějí pouze pro místní trh, a ve vztahu k podnikům, které působí v odvětví, v němž je vyloučena hospodářská soutěž. Napadená rozhodnutí měla rovněž omezit povinnost navrácení na částku, kterou byl překročený stropy regionálních podpor povolené ve španělském Baskicku.

367 Mimoto tvrdí, že povinnost navrátit protiprávní podpory měla být omezena na investice uskutečněné po dni zveřejnění rozhodnutí o zahájení formálních vyšetřovacích řízení v Úředním věstníku.

368 Krom toho by jiné méně omezující možnosti, než je navrácení podpor, umožnily podle nich obnovení předchozího stavu. V důsledku toho Komise nemůže uložit navrácení podpory, pokud daný členský stát tuto možnost považuje za více omezující než jiné opatření. Podle žalobců se čl. 14 odst. 1 nařízení č. 659/1999, který stanoví navrácení podpor neslučitelných se společným trhem, týká dotací a nemůže být bez dalšího použit ve vztahu k podporám zakládajícím se na selektivním daňovém ustanovení.

369 Konečně Komise, aby umožnila členskému státu zvolit si nejvhodnější alternativu, měla přiblížit uvést minimální výši investice, s níž by dotčené Normas Forales nebyly kvalifikovány jako státní podpory.

370 V důsledku toho by měl být článek 3 napadených rozhodnutí zrušen.

371 Komise navrhuje, aby byl tento žalobní důvod zamítnut.

2. Závěry Soudu

372 Podle ustálené judikatury je zrušení protiprávní podpory prostřednictvím jejího vybrání zpět logickým důsledkem konstatování její protiprávnosti. V důsledku toho nemůže být navrácení protiprávně poskytnuté státní podpory s cílem obnovení dřívějšího stavu v zásadě považováno za nepřiměřené opatření vzhledem k cílům ustanovení Smlouvy v oblasti státních podpor (rozsudky ze dne 14. ledna 1997, Španělsko v. Komise, bod 311 výše, bod 47, a ze dne 29. dubna 2004, Itálie v. Komise, C-298/00 P, bod 111 výše, bod 75).

373 Navrácením podpory příjemce pozbude zvýhodnění, ze kterého měl na trhu prospěch ve srovnání se svými konkurenty, a obnoví se stav, který předcházel poskytnutí podpory (rozsudek Soudního dvora ze dne 4. dubna 1995, Komise v. Itálie, C-350/93, Recueil, s. I-699, bod 22). Z této funkce navrácení podpory rovněž vyplývá, že Komise zpravidla nemůže, vyjma výjimečných okolností, překročit svou diskretní pravomoc přiznanou judikaturou Soudního dvora, pokud po členském státu žádá, aby zajistil navrácení částek poskytnutých jako protiprávní podpory, jelikož pouze zajišťuje obnovení dřívějšího stavu (rozsudky ze dne 17. června 1999, Belgie v. Komise, bod 142 výše, bod 66, a ze dne 7. března 2002, Itálie v. Komise, C-310/99, Recueil, s. I-2289, bod 99).

374 Zásada proporcionality sice vyžaduje, aby akty orgánů Společenství nepřekročily meze toho, co je vhodné a nezbytné k dosažení sledovaného cíle, přičemž se rozumí, že pokud se nabízí volba mezi několika vhodnými opatřeními, je třeba zvolit nejméně omezující opatření (rozsudky Soudního dvora ze dne 17. května 1984, Denkavit Nederland, 15/83, Recueil, s. 2171,

bod 25, a ze dne 11. července 1989, Schröder HS Krafftutter, 265/87, Recueil, s. 2237, bod 21).

375 Navrácení protiprávních podpor, pokud je jeho cílem obnovení dřívějšího stavu, nicméně nemůže být v zásadě považováno za nepřiměřené opatření vzhledem k cíli ustanovení Smlouvy v oblasti státních podpor. Takové opatření, i když je provedeno dlouho poté, co byly dotčené podpory poskytnuty, nemůže představovat sankci, která není stanovena právem Společenství (rozsudek CETM v. Komise, bod 148 výše, bod 164).

376 S ohledem na uvedené zásady nedokládá žádný z argumentů uplatněných žalobci v projednávané věci, že by povinnost navrácení byla vzhledem k cíli Smlouvy nepřiměřená.

377 Především v rozsahu, v němž měly španělské orgány za to, že nebylo nezbytné odpovídat na otázky Komise položené v rámci zahájení formálních vyšetřovacích řízení a týkající se rozhodnutí o poskytnutí dotčených slev na dani (viz bod 24 výše), nelze Komisi vytýkat, že některé podniky či některá odvětví nevyločila z povinnosti navrácení podpor.

378 Stejně tak není nijak odvodneno tvrzení žalobce, podle něhož měla napadená rozhodnutí omezit povinnost navrácení slev na dani na ty slevy na dani, které souvisely s investicemi uskutečnými po zveřejnění rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení v Úředním věstníku, tedy po dni 4. prosince 1999 v případě provincií Vizcaya a Guipúzcoa, a po dni 11. března 2000 v případě provincie Álava, jelikož dotčené podpory jsou protiprávní *ab initio* a v projednávané věci nebyla prokázána žádná výjimečná okolnost, která by mohla umožnit vyhnout se navrácení podpor (viz bod 353 výše).

379 Pokud jde o meziodvětvové režimy podpor, v případě, že nebyly ve správním řízení poskytnuty přesnější informace, nelze napadená rozhodnutí považovat za nepřiměřená z důvodu, že navíc neomezila povinnost navrácení dotčených podpor. K tomu je třeba uvést, že napadená rozhodnutí, jejichž výroky musí být vykládány případně s přihlédnutím k důvodům, které vedly k jejich přijetí (rozsudek Soudního dvora ze dne 15. května 1997, TWD v. Komise, C-355/95 P, Recueil, s. I-2549, bod 21), výslovně zmiňují „možnost, že budou za slušitelné se společným trhem zcela nebo částečně považovány individuální podpory na základě jejich vlastních charakteristických znaků, ať již v rámci následného rozhodnutí Komise nebo podle nařízení o výjimce“.

380 Krom toho v rozporu s tím, co tvrdí žalobci, člunek 14 nařízení č. 659/1999 nerozlišuje podle toho, zda je dotčené opatření podpory dotací nebo daňovou úlevou, a judikatura uplatňuje též zásady, a to i v oblasti navrácení daňových zvýhodnění (rozsudek Unicredito Italiano, bod 351 výše, bod 113). Navrácení protiprávních podpor prostřednictvím vybrání dotčených částek zpět tedy v projednávané věci představuje nejvhodnější prostředek ke zrušení úniku narušení hospodářské soutěže způsobeného spornými slevami na dani a k obnovení dřívějšího stavu hospodářské soutěže.

381 Konečně, Komise nebyla povinna stanovit v napadených rozhodnutích minimální výši investice, s níž by se opatření dotčená v projednávané věci vyhnula kvalifikaci jako státních podpor. Taková otázka má být navíc řešena v rámci dialogu mezi španělskými orgány a Komisí v rámci oznámení dotčených režimů, ke kterému mělo dojít před jejich zavedením.

382 Žalobní důvod vycházející z porušení zásady proporcionality tudíž musí být zamítnut jako neopodstatněný.

383 V důsledku toho je třeba dospět k závěru, že žaloby je třeba zamítnout v plném rozsahu.

K nákladům řízení

384 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastníkům řízení, který nemohl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který mohl ve věci úspěch, požadoval.

I – Věci T-227/01 až T-229/01

385 Vzhledem k tomu, že Komise a Comunidad autónoma de La Rioja požadovaly náhradu nákladů řízení a žalobci, totiž Territorio Histórico de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa, jakož i Comunidad autónoma del País Vasco, nemohli ve věcech T-227/01 až T-229/01 úspěch, je důvodné poslední uvedeným kromě toho, že ponese vlastní náklady řízení, uložit náhradu nákladů řízení vynaložených Komisí a Comunidad autónoma de La Rioja.

386 Confebask a Cámaras Oficiales de Comercio e Industria, vedlejší účastníci řízení, ponese vlastní náklady řízení.

II – Věci T-265/01, T-266/01 a T-270/01

387 Vzhledem k tomu, že Komise a Comunidad autónoma de La Rioja požadovaly náhradu nákladů řízení a Confebask nemohla ve věcech T-265/01, T-266/01 a T-270/01 úspěch, je důvodné poslední uvedené kromě toho, že ponese vlastní náklady řízení, uložit náhradu nákladů řízení vynaložených Komisí a Comunidad autónoma de La Rioja.

Z těchto důvodů

SOUD (pátý rozšířený senát)

rozhodl takto:

1) **Věci T-227/01 až T-229/01, T-265/01, T-266/01 a T-270/01 se spojují pro účely rozsudku.**

2) **Žaloby se zamítají.**

3) **Ve věcech T-227/01 až T-229/01:**

– **Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava, Territorio Histórico de Vizcaya – Diputación Foral de Vizcaya, Territorio Histórico de Guipúzcoa – Diputación Foral de Guipúzcoa a Comunidad autónoma del País Vasco ? Gobierno Vasco ponese vlastní náklady řízení a ukládá se jim rovněž náhrada nákladů řízení vynaložených Komisí a Comunidad autónoma de La Rioja;**

– **Confederación Empresarial Vasca (Confebask), Cámara Oficial de Comercio e Industria de Álava, Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Vizcaya a Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Guipúzcoa ponese vlastní náklady řízení.**

4) **Ve věcech T-265/01, T-266/01 a T-270/01 ponese Confebask vlastní náklady řízení a ukládá se jí rovněž náhrada nákladů řízení vynaložených Komisí a Comunidad autónoma de La Rioja.**

Vilaras

Šváby

Jürimäe

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 9. září 2009.

Podpisy.

Obsah

Právní rámec

I – Právní úprava Společenství

II – Vnitrostátní právní úprava

A – Sleva na dani zavedená daňovými právními předpisy Territorio Histórico de Álava

B – Slevy na dani zavedené daňovými právními předpisy Territorio Histórico de Vizcaya a Territorio Histórico de Guipúzcoa

Skutkový základ sporů

Napadená rozhodnutí

Řízení

Návrhová žádání účastníků řízení

I – Ve věcech T-227/01 až T-229/01

II – Ve věcech T-265/01, T-266/01 a T-270/01

Právní otázky

I – K přípustnosti žalob

A – K přípustnosti žalob ve věcech T-227/01 až T-229/01

1. K přípustnosti žalob na neplatnost ve věcech T-227/01 až T-229/01

a) Argumenty účastníků řízení

b) Závěry Soudu

2. K přípustnosti návrhu Confebask na vstup do řízení ve věcech T-227/01 až T-229/01 jako vedlejší účastnice

- a) K přípustnosti vedlejšího ústastství Confebask
- b) K přípustnosti spisu vedlejšího úastníka Confebask

Argumenty úastník? řízení

Záv?ry Soudu

B – K přípustnosti podání žaloby Confebask na neplatnost ve v?cech T?265/01, T?266/01 a T?270/01

- 1. Argumenty úastnic řízení
- 2. Záv?ry Soudu

II – K opodstatn?nosti žalob

A – K žalobnímu d?vodu vycházejícímu z neexistence státní podpory ve smyslu ?lánku 87 ES (v?ci T?265/01, T?266/01 a T?270/01)

- 1. K první ?ásti, vycházející ze skute?nosti, že nedošlo ke snížení da?ových p?íjm?

- a) Argumenty úastnic řízení
- b) Záv?ry Soudu

- 2. K druhé ?ásti, vycházející z neexistence narušení hospodá?ské sout?že a ú?inku na obchod uvnit? Spole?enství, jakož i z nedostate?ného od?vodn?ní

- a) Argumenty úastnic řízení
- b) Záv?ry Soudu

- 3. Ke t?etí ?ásti, vycházející z obecné povahy da?ových opat?ení

- a) Argumenty úastnic řízení
- b) Záv?ry Soudu

- 4. Ke ?tvrté ?ásti, vycházející z od?vodn?ní da?ových opat?ení povahou a vnit?ní strukturou da?ového systému

- a) Argumenty úastnic řízení
- b) Záv?ry Soudu

- 5. K výtce vycházející z nepoužitelnosti ?lánku 87 ES na dot?ená opat?ení

B – K žalobnímu d?vodu vycházejícímu z údajné slu?itelnosti Normas Forales se spole?ným trhem (v?ci T?265/01, T?266/01 a T?270/01)

- 1. Argumenty úastník? řízení
- 2. Záv?ry Soudu

C – K žalobnímu důvodu vycházejícímu ze zneužití pravomoci (věci T-265/01, T-266/01 a T-270/01)

1. Argumenty účastníků řízení

2. Závěry Soudu

D – K žalobnímu důvodu vycházejícímu z povahy dotčených podpor jako existujících podpor (věci T-265/01, T-266/01 a T-270/01)

1. Argumenty účastníků řízení

2. Závěry Soudu

E – K důvodu vycházejícímu z procesní vady a z porušení zásad právní jistoty, řádné správy, ochrany legitimního očekávání a rovného zacházení (věci T-227/01 až T-229/01, jakož i T-265/01, T-266/01 a T-270/01)

1. K výtce vycházející z procesní vady

a) Argumenty účastníků řízení

b) Závěry Soudu

2. K výtce vycházející z porušení zásad právní jistoty a řádné správy, zásady ochrany legitimního očekávání a zásady rovného zacházení

a) Argumenty účastníků řízení

b) Závěry Soudu

K výtce vycházející z porušení zásad právní jistoty a řádné správy z důvodu délky předběžného řízení

K výtce vycházející z porušení zásady ochrany legitimního očekávání

– K argumentu vycházejícímu z rozhodnutí 93/337

– K argumentu vycházejícímu z režimu z roku 1993 a z postoje Komise k nim

– K argumentu vycházejícímu z délky řízení

– K argumentu vycházejícímu ze skutečnosti, že v rozhodnutích o zahájení formálních vyšetřovacích řízení nebyla zmíněna povinnost pozastavit uplatňování sporných daňových ustanovení a nebylo zmíněno riziko navracení podpor

K výtce vycházející z porušení zásady rovného zacházení

F – K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení zásady proporcionality (věci T-227/01 až T-229/01)

1. Argumenty účastníků řízení

2. Závěry Soudu

K nákladům řízení

I – Věci T227/01 až T229/01

II – Věci T265/01, T266/01 a T270/01

* Jednací jazyk: španělština.